

Przewodnik turystyczny dla rodziców

po Kielcach i okolicach



Przewodnik turystyczny dla rodziców

po Kielcach i okolicach



Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce, tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel

© Copyright by Wydawnictwo JEDNOŚĆ, Kielce 2021

Autorka:

Magdalena Młodnicka

Projekt graficzny:

Elżbieta Kościańska

Projekt okładki:

Ola Makowska

Opracowanie redakcyjne:

Magdalena Młodnicka

Korekta:

Dorota Skwark

Skład i redakcja techniczna:

Tomasz Ptak

ISBN 978-83-8144-047-9

Wydawnictwo JEDNOŚĆ

25-025 Kielce, ul. Jana Pawła II nr 4

Dział sprzedaży, tel.: 41 349 50 50

Redakcja, tel.: 41 349 50 00

www.jednosc.com.pl

e-mail: jednosc@jednosc.com.pl

Druk i oprawa: Drukarnia im. A. Półtawskiego

www.drukarnia.kielce.pl



– przewijak



– gastronomia



– plac/kącik zabaw

Spis treści

Wstęp.....	5
Do rodziców.....	7
Kielce – centrum regionu	9
Gminy Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.....	23
DZIAŁ: ROZRYWKA DLA SMYKA	35
Centrum wspinaczkowe MOBIUS Studio.....	36
Kielecki Park Linowy.....	38
Stadion Piłkarski „Suzuki Arena”	40
Skatepark na Kadzielni.....	41
E1Gokart Halowy Tor Kartingowy.....	42
Kompleks „Świętokrzyska Polana” w Chrustach	44
Centrum Sportowe „Jurajska-Plaza”	47
Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno” w Krajnie.....	48
Park Rozrywki FlySky	50
DZIAŁ: KRAINA ODKRYWCÓW	53
Energetyczne Centrum Nauki – Kielecki Park Technologiczny	54
Centrum Geoedukacji – Geonatura Kielce.....	56
Centrum Nauki „Leonardo da Vinci” w Podzamczu.....	58
Gród Pędzików w Siedlcach.....	60
Centrum Neandertalczyka – obok Jaskini „Raj” w Chęcinach	62
DZIAŁ: MAGICZNA ZABAWA	63
Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” im. Stefana Karskiego.....	64
Muzeum Zabawek i Zabawy.....	66
Manufaktura Słodoczy & Kawiarnia „Magia Karmelu”	68
Baseny Tropikalne	70
DZIAŁ: TROPICIELE HISTORII	71
Muzeum Historii Kielc.....	72
Wzgórze Zamkowe	74
Zamek Królewski w Chęcinach.....	76
Park Etnograficzny w Tokarni – Muzeum Wsi Kieleckiej	78
Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego w Miedziance.....	80
Ośrodek Tradycji Garncarstwa w Chałupkach	81
Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku.....	82
Centrum Edukacji i Kultury „Szklany Dom” – Dworek Stefana Żeromskiego w Ciekotach.....	84
Pałacyk Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku.....	86
DZIAŁ: WODNE ATRAKCJE	89
Pływalnia „Delfin”.....	90
Pływalnia „Foka”	91
Pływalnia „Orka”	91

Pływalnia „Jurajska”	92
Pływalnia „Mors”	92
Basen letni MOSiR Kielce	93
Park Wodny „Perła” w Nowinach	94
Kryta Pływalnia „Koral” w Morawicy	96
Zbiornik wodny w Cedzynie	97
Zalew w Borkowie	98
Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Olimpic” w Strawczynku	99
Zbiornik wodny w Morawicy	100
Zbiornik wodny w Umrze	101
Zalew w Strawczynie	102
Wake Port w Kaniowie	103
DZIAŁ: TAJEMNICE PRZYRODY	105
Park i Rezerwat Kadzielnia – Geonatura Kielce	106
Podziemna trasa turystyczna na Kadzielni – Geonatura Kielce	108
Rezerwat „Wietrznia”	109
Góra i Rezerwat „Karczówka”	110
Dawny Pałac Biskupów Krakowskich – ogród włoski	112
Rezerwat przyrody „Perzowa Góra” w Hucisku	113
Ogród Botaniczny – Geonatura Kielce	114
Jaskinia „Piekło” w Skibach	116
Jaskinia „Raj” w Chęcinach	117
Świętokrzyski Park Narodowy	118
Święty Krzyż	121
Dąb Bartek w Zagnańsku	124
DZIAŁ: ZIMOWE ATRAKCJE	125
Stok narciarski „Stadion”	126
Stok narciarski „Telegraf”	127
Narciarska trasa biegowa Kielce	128
Lodowisko odkryte MOSiR Kielce	129
Lodowisko zadaszone „Stadion”	130
Ośrodek narciarski „Sabat” w Krajnie	131
Ośrodek narciarski „Niestachów”	132
Ośrodek narciarski „Tumlin Sport-Ski”	134
DZIAŁ: PRZYJACIELE ZWIERZĄT	135
Papugarnia „Ara”	136
Zoo „Leśne Zacisze” w Lisowie	137
Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii MAAG	138
„Pony Club” Kielecki Klub Jeździecki	139
Ośrodek Jazdy Konnej „Amazonka” w Borkowie	140
Ośrodek Jeździecki „Bilcza”	141

Wstęp

„Przewodnik turystyczny dla rodziców po Kielcach i okolicach” to publikacja opracowana z myślą o rodzinach z dziećmi, które chętnie odwiedzają różne zakątki naszego kraju. Miasto Kielce, wraz z okolicami, jest regionem szczególnie sprzyjającym rodzinnej zabawie i rekreacji.

Kielce są miastem wyjątkowym, całkiem sporym, co sprawia, że kryją w sobie wiele możliwości i nie przytłaczają hałasem, tłokiem czy pośpiechem na ulicach. Jednym z największych walorów tego miasta jest fakt, że niemal w jego centrum natura stworzyła prawdziwe cuda i pozwala nam je podziwiać. Waleory geologiczne i przyrodnicze Kielc są nie do przecenienia. Czy znacie miasto, które w swoich granicach ma cztery rezerваты przyrody nieożywionej i rezerwat krajobrazowy? Kielce właśnie to mają. Wśród tych wspaniałych miejsc jest urzekająca Kadzielnia ze spektakularnym ostańcem skalnym „Skałką Geologów”, podziemną trasą turystyczną, tyrolką oraz najpiękniej zlokalizowanym w Polsce amfiteatrem, „Wietrznia” z największym w Kielcach rezerwatem geologicznym w dawnych kamieniołomach i niesamowitym Centrum Geoedukacji, w którym można w kapsule wybrać się w podróż przez dzieje Ziemi, by zrozumieć geologiczny fenomen Gór Świętokrzyskich, czy urokliwe wzniesienie Karczówka....

W ścisłym centrum Kielc, mnóstwa wrażeń dzieciom, a wspomnień – rodzicom, dostarczy Muzeum Zabawek i Zabawy – największa tego typu placówka w Polsce. Na tych, których fascynuje nauka i odkrywanie jej tajemnic, czeka nowoczesny obiekt Energetycznego Centrum Nauki. Najwyższej próby ofertę kulturalną dostarczy nie tylko uwielbiany przez wszystkich Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”, ale i Kielecki Teatr Tańca oraz Teatr im. Stefana Żeromskiego. Warto również zobaczyć najcenniejszy zabytek architektury Kielc, jakim jest Dawny Pałac Biskupów Krakowskich – najlepiej zachowana rezydencja epoki Wazów w naszym kraju.

Najbliższa okolica miasta kusi ogromną ofertą turystyczną, począwszy od obiektów będących świadectwem naszej historii i tradycji (np. Park Etnograficzny w Tokarni), poprzez instytucje, które pokazują osiągnięcia nauki w wyjątkowo atrakcyjny sposób (choćby Centrum Nauki „Leonardo da Vinci”), aż do prawdziwych kombinatów rozrywki dla całej rodziny (Kompleks „Świętokrzyska Polana” czy Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno”).

Zarówno w samych Kielcach, jak i w okolicach, możemy cieszyć się wyjątkowymi walorami przyrody, oglądając jedną z najpiękniejszych w Polsce jaskiń krasowych, spacerując po ścieżkach Świętokrzyskiego Parku Narodowego, odkrywając – przy okazji – niezliczone ślady historii. Niewielkie wzniesienia, sprzyjające rodzinnym wycieczkom, mnóstwo szlaków pieszych i rowerowych, wiele wodnych atrakcji, a w sezonie zimowym nowoczesne, naśnieżane stoki narciarskie sprawiają, że poznawanie regionu świętokrzyskiego i zwiedzanie jego najcenniejszych i najbardziej interesujących obiektów można bez trudu połączyć z rekreacją, sportem i zabawą w czystej postaci.

Zachęcamy do skorzystania z bogatej oferty ziemi kieleckiej, zarówno podczas wycieczek, jak i dłuższego urlopu w czasie ferii czy wakacji. Szczegóły znajdziecie Państwo na kolejnych stronach „Przewodnika”, gdzie opisano kilkadziesiąt obiektów godnych poznania.

Do zobaczenia!

Drodzy Rodzice!

Zanim wybieriecie się na wycieczkę, znajdźcie czas na zaplanowanie choćby głównych elementów wyprawy. Weźcie pod uwagę zainteresowania dzieci, ich temperament i możliwości, które często wynikają z wieku. Jeśli zostanie Wam czas, rozszerzycie swój plan o inne atrakcje. Czasami nasze zamierzenia ulegają weryfikacji na bieżąco, choćby w związku z pogodą. To nie będzie problem, szczególnie przy różnorodności atrakcji, jakie oferują Kielce i pobliskie gminy. Przed wycieczką zapoznajcie się z ofertą Kielc i okolic, i wybierzcie te miejsca, które najbardziej odpowiadają Waszym oczekiwaniom.

Jeśli do pokonania macie dłuższą drogę, przygotujcie na czas podróży kilka nowych zabawek, książek czy minigrę planszową – dla nieco starszych pociech. Weźcie też kredki i kartki. Możecie również zainstalować na tablecie lub smartfonie odpowiednią dla dziecka aplikację do gry, zaplanować oglądanie filmu czy słuchanie audiobooka. Lepiej zadbać o to, czym zajmie się pociecha, niż zdać się na często przypadkowy wybór podczas podróży. Przygotowanie się do podróży zwiększy szansę na to, że dzieci nie będą co chwilę pytać: „daleko jeszcze?”.

Czas podróży wykorzystajcie również, aby rozbudzić w dzieciach chęć odkrywania tego, co nowe. Porozmawiajcie o tym, co widać za oknem, ale także o tym, co jest celem Waszej podróży. Bardzo ważne jest rozbudzenie ciekawości dziecka i odpowiednie nastrojenie go przed tym, co zobaczy. Każdy z Was najlepiej wie, co lubi pociecha, co wzbudzi jej największe zainteresowanie, co przyciągnie uwagę. Skupcie się zatem właśnie na tych aspektach wyprawy, a na pewno dzieci wykażą wiele entuzjazmu i będą gotowe znieść ewentualne niedogodności podczas wycieczki.

Tyle o tym, co dla ducha, nie zapominajcie jednak o czymś dla ciała. Przygotujcie przed wyjazdem ulubione przekąski, poporcjowane owoce i napoje (najlepiej niegazowaną wodę, herbatę lub domowy kompot). Pamiętajcie też o wygodnym ubraniu, uwzględniającym możliwe zmiany pogody, i o stroju na zmianę dla dzieci, nawet jeśli są już całkiem duże. Warto zadbać o to, aby zabrudzona czy mokra odzież nie zepsuła humorów. Spakujcie też do podręcznego plecaka nawilżane chusteczki i żel antybakteryjny.

Pamiętajcie, że najważniejszym aspektem wspólnej wyprawy jest to, że odwiedzając nowe miejsca, spędzicie razem fajny czas, lepiej się poznacie, wspólnie zdobędziecie cenne doświadczenia.

Życzę Wam niezapomnianych wrażeń i wspaniałych emocji podczas wyprawy na ziemię kielecką!

Autorka

Energetyczne Centrum Nauki



Ulica Sienkiewicza



Park Miejski im. St. Staszica



A wide-angle landscape photograph showing a large, craggy rock formation (Kadzielnia) in the background, surrounded by dense green and yellowing trees. A road or path winds through the valley in the foreground.

Park i Rezerwat „Kadzielnia”

An aerial photograph of the Cathedral Basilica of the Holy Spirit and the Old Bishops' Palace in Kielce. The image shows the large, historic stone buildings with green roofs and a central courtyard with a green lawn.

Kielce — centrum regionu

Bazylika katedralna i Dawny Pałac Biskupów Krakowskich

A photograph of three children (two girls and one boy) sitting on a stone wall, looking at an open book together. In the background, a large, white, classical-style building with columns is visible.

Rynek

Kielce to stolica województwa świętokrzyskiego. Miasto jest położone centralnie w Górach Świętokrzyskich, nad rzeką Silnicą, historycznie – w północnej Małopolsce. Kielce zamieszkuje około 200. tysięcy ludzi.

Stolica Gór Świętokrzyskich ma tak bogatą ofertę turystyczną, że z pewnością każdy znajdzie tu coś dla siebie. W działach tematycznych zostały szczegółowo opisane największe atrakcje miasta, które mogą zainteresować rodziny. Na szczególne wyróżnienie zasługują miejsca stworzone przez naturę. Są to obszary, na których można zobaczyć wyjątkową w skali Europy różnorodność formacji geologicznych: [Kadzielnia](#) (s. 106) [z podziemną trasą turystyczną](#) (s. 108), „[Wietrznia](#)” (s. 109) [z Centrum Geoedukacji](#) (s. 56), a także [Karczówka](#) (s. 110), u podnóża której znajduje się [Ogród Botaniczny](#) (s. 114). Szczególnym miejscem dla dzieci i rodziców jest [Muzeum Zabawek i Zabawy](#) (s. 66), największa tego typu placówka w Polsce. Warto odwiedzić [Muzeum Historii Kielc](#) (s. 72), które w swojej ofercie ma warsztaty dla rodzin i propozycje spacerów z przewodnikiem, a także przespacerować się po odtworzonym zgodnie z XVII-wiecznymi założeniami [ogrodzie włoskim przy Dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich](#) (s. 112) – perłą architektury Kielc. Trzeba również odwiedzić [Wzgórze Zamkowe z Ośrodkiem Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej](#) oraz [Instytutem Dizajnu](#) (s. 74), zlokalizowane w niezwykle urokliwym miejscu Kielc. Dla fanów nauki poprzez zabawę niezwykle atrakcyjną ofertę ma [Energetyczne Centrum Nauki](#) (s. 54). Zwolennicy aktywnego wypoczynku będą z pewnością usatysfakcjonowani, ponieważ w Kielcach znajdują znakowane szlaki piesze i spacerowe, rowerowe, stoki narciarskie oraz liczne obiekty



Panorama Kielc ze Wzgórza Zamkowego



Rynek w Kielcach

rekreacyjne. Wiele z nich ulokowanych jest w otoczeniu terenów zielonych, co dodatkowo podnosi walory tych miejsc i sprawia, że relaks i rekreacja są najlepszej jakości.

Kielce to pewnością najlepsze miejsce, z którego można rozpocząć wędrowkę po przyjaznych dla rodzin i obfitujących w atrakcje turystyczne Górach Świętokrzyskich. Pobyt w regionie kieleckim

uatrakcyjni udział w licznych imprezach kulturalnych. Warto tak zaplanować odwiedziny, aby uczestniczyć w organizowanych w okolicy wydarzeniach. Aktualne informacje na ten temat można znaleźć na stronie Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej www.swietokrzyskie.travel

Poza odwiedzeniem obiektów opisanych w rozdziałach tematycznych, trzeba poznać podczas wizyty w Kielcach chociaż niektóre piękne zakątki centrum Kielc. Trzy trasy spacerowe będą dobrą propozycją, szczególnie dla tych rodzin, które nie mają możliwości wybrania dłuższych miej-

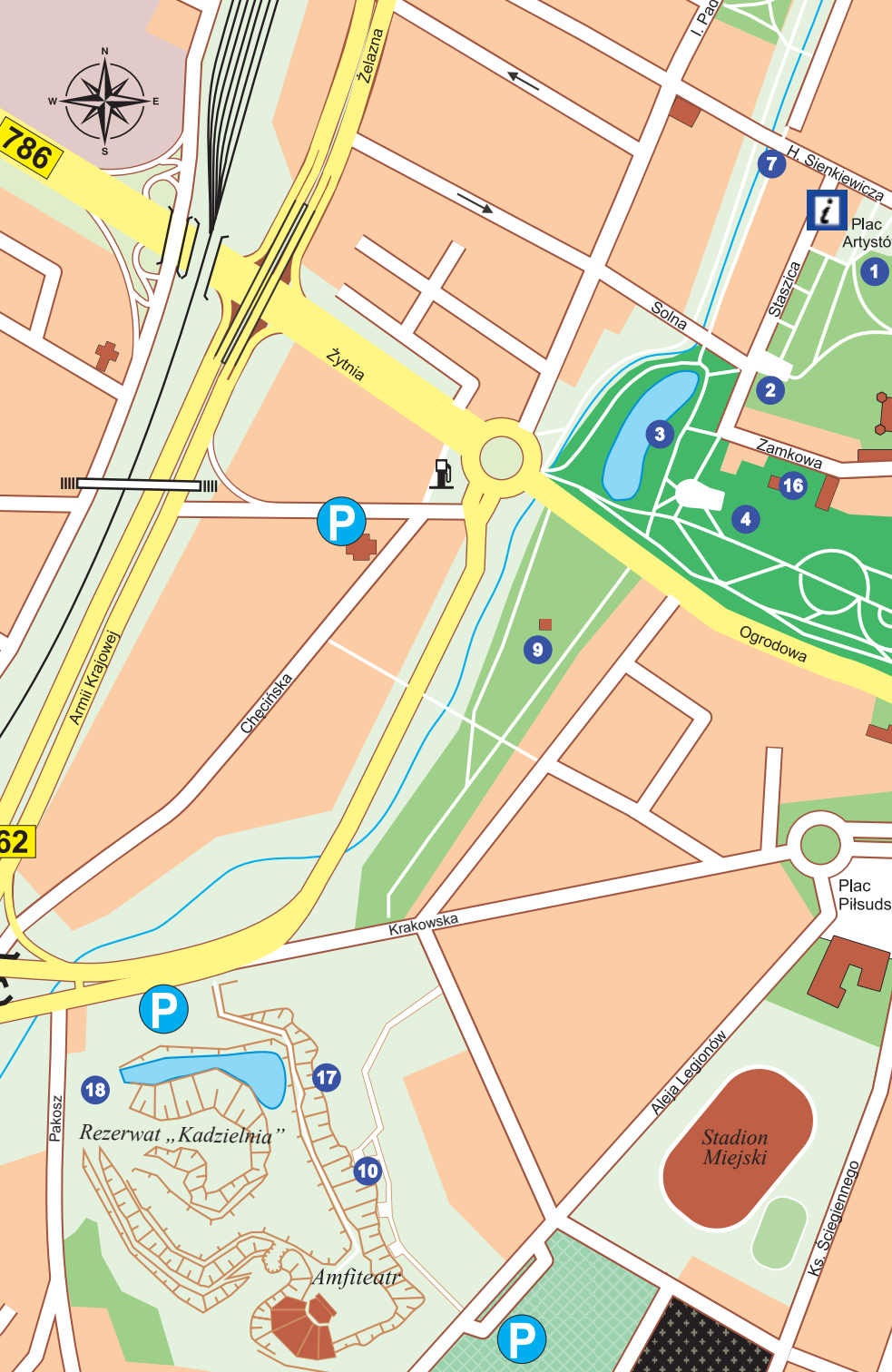
skich szlaków pieszych. Najkrótszy proponowany spacer ma tylko 650 metrów długości, a najdłuższy – prowadzący przez Kadzielnę – 3,5 kilometra. Nie są to wymagające trasy i bez problemu można je przejść, nawet z małymi dziećmi. Spacerzy zaplanowano tak, aby – oprócz pięknych miejsc w centrum Kielc – były tam atrakcje dla najmłodszych: staw, nad którym można pokarmić kaczki i gołębie czy źródło Biruty, do którego wrzuca się grosik na szczęście. Na trasach znajdują się też place zabaw.



Dawny Pałac Biskupów Krakowskich



Staw w Parku Miejskim





Propozycje spacerów po Kielcach – mapa

Spacer I (najkrótszy) 650 m:

1 pomnik Dzika (Plac Artystów), **2** źródło Biruty, **3** Park Miejski (staw), **4** baszta „Plotkarka”, **5** Dawny Pałac Biskupów Krakowskich.

Spacer II (średni) 1300 m:

7 ławeczka Jana Karskiego, **3** Park Miejski (staw), **2** źródło Biruty, **4** baszta „Plotkarka”, **5** Dawny Pałac Biskupów Krakowskich, **6** Bazylika katedralna, **8** Rynek, ul. Sienkiewicza, **1** pomnik Dzika (Plac Artystów).

Spacer III (centrum – Kadzielnia – centrum) 3,5 km:

1 pomnik Dzika (Plac Artystów), **2** źródło Biruty, **3** Park Miejski (staw), **9** Aleja Sław, **10** Kadzielnia (wejście na tarasy widokowe od ul. Gagarina), **11** Park Miejski (główne wejście od ul. Jana Pawła II), **4** baszta „Plotkarka”, **5** Dawny Pałac Biskupów Krakowskich, **6** Bazylika katedralna.

- 12** Muzeum Historii Kielce
- 13** Muzeum Zabawek i Zabawy
- 14** Teatr Lalki i Aktora „Kubus”
- 15** Manufaktura Słodczy&Kawiarnia „Magia Karmelu”
- 16** Wzgórze Zamkowe
- 17** Podziemna trasa turystyczna na Kadzielni
- 18** Skatepark na Kadzielni

Ławeczka Jana Karskiego przy ul. Sienkiewicza – na przejściu nad rzeką Silnicą.

Postać Jana Karskiego, słynnego kuriera, który podczas II wojny światowej dostarczył społeczności innych państw (poprzez Amerykanów i Brytyjczyków) raport o zbrodniach dokonywanych na Żydach podczas okupacji niemieckiej. Jego dramatyczny apel o pomoc niestety nie został wysłuchany.



Park Miejski im. Stanisława Staszica

Jeden z najstarszych parków w Polsce. W latach 30. XIX wieku został założony jako tzw. ogród miejski. Wówczas część terenu parku należała do Szkoły Akademicko-Górnictwej, powołanej w 1816 r. przez Stanisława Staszica.

Park zlokalizowano w centrum miasta, u podnóża Wzgórza Zamkowego. Na terenie Parku znajdują się m.in.: staw z fontanną, pomniki Stanisława Staszica i Stefana Żeromskiego, a także muszla koncertowa.



Źródło Biruty

Znajduje się u zbiegu ulic Solnej i Staszica, tuż przy rzeźbie „Przysięga miłości”. Nazwa źródła pochodzi od imienia ukochanej Marcina Borowicza, głównego bohatera „Syzyfowych prac” Stefana Żeromskiego. W altanie, która stała nieopodal źródła, bohater obserwował swą platoniczną miłość, którą nazywano Birutą.

Baszta „Plotkarka”

Charakterystyczna okrągła baszta, zbudowana na południowym murze Pałacyku Zielińskiego – dzięki temu widoczna również od strony parku. Jej nazwa pochodzi od tego, że wartownik, który w niej kiedyś siedział, słyszał plotkujących spacerowiczów, przysiadających na pobliskich parkowych ławeczkach.



Jest to prawdopodobnie najczęściej uwieczniany przez artystów element architektoniczny Kielc.

Ulica Zamkowa – w przeszłości znajdowały się tutaj zabudowania gospodarcze Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich, nazywanego kiedyś „zamkiem”.

Galeria Współczesnej Sztuki Sakralnej „Dom Praczki”

Obiekt został wzniesiony w pierwszej połowie XVIII wieku, w ramach rozbudowy zamku. Przeznaczeniem budynku było stworzenie mieszkania dla pisarza prowentowego (ekonoma, który kontrolował dochody majątku ziemskiego) oraz praczki. Usytuowanie budynku miało aspekty praktyczne: praczka miała blisko do stawu, a pisarz – do magazynów i pobliskiego folwarku. Dziś w „Domu Praczki” można podziwiać dzieła wielu wybitnych twórców sztuki sakralnej.

Pałacyk Tomasza Zielińskiego

Romantyczny kompleks Pałacyku Tomasza Zielińskiego składa się z budynku głównego połączonego z dwoma basztami i oranżerią oraz z neogotyckiej oficyny. Od południa posesja ogrodzona jest murem z małą basztą zwaną „Plotkarką”. Od 1985 roku kompleks jest siedzibą Domu Środowisk Twórczych – samorządowej instytucji kultury, organizatora wielu koncertów i wydarzeń artystycznych. Integralnymi składowymi DŚT są również: Galeria Współczesnej Sztuki Sakralnej „Dom Praczki” i Muzeum Laurensa Hammonda. W budynku Pałacyku i na terenie ogrodu, w którym odbywają się letnie koncerty, na gości czeka klimatyczna restauracja.



Wzgórze Zamkowe

Wzniesiony na wzgórzu w XVIII wieku zespół zabudowań gospodarczych Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich, zwanego wówczas „zamkiem”, mieścił zarząd ekonomii oraz należące do starosty stajnie i wozownie. W XIX wieku budynki zostały przekształcone w więzienie. Funkcję tę pełniły do lat 70. XX wieku. Tablica umieszczona na murze upamiętnia rozbiście więzienia UB i uwolnienie więźniów (głównie żołnierzy AK) przez oddział „Szarego” (Antoniego Hedy).



W 1995 roku stworzono tutaj Muzeum Pamięci Narodowej, obejmujące martyrologię Polaków w latach 1939–1956. W kolekcji Muzeum znajduje się również bardzo wartościowa Galeria Malarstwa Polskiego i Europejskiej Sztuki Zdobniczej, która przeszła modernizację w 2019 r. Niedawno przeprowadzono rewitalizację budynku, który stał się miejscem pamięci i kultury. Powstało Wzgórze Zamkowe, w ramach którego działają: Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej oraz Instytut Dizajnu.



Dawny Pałac Biskupów Krakowskich

Pałac to najcenniejszy zabytek architektury Kielc i jednocześnie najlepiej zachowana rezydencja epoki Wazów w Polsce. Wzniesiona w latach 1637–1644 budowla była rezydencją biskupów krakowskich.

W Pałacu ma swoją siedzibę Muzeum Narodowe, które prezentuje wystawy stałe: Wnętrza zabytkowe XVII–XVIII wieku, Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego, Gabinet Numizmatyczny. W kolekcji Muzeum znajduje się również bardzo wartościowa Galeria Malarstwa



Polskiego i Europejskiej Sztuki Zdobniczej. Można w niej podziwiać m.in. prace: Olgi Boznańskiej, Jacka Malczewskiego, Leona Wyczółkowskiego, Józefa Chełmońskiego, Stanisława Wyspiańskiego. Z tyłu Pałacu znajduje się ogród włoski.

Bazylika katedralna

Kościół został zbudowany w XII wieku. Przez kolejne wieki był rozbudowywany i wielokrotnie przebudowywany. Wyposażenie wnętrza o charakterze późnobarokowym i rokokowym pochodzi w większości z XVIII wieku. Polichromia wnętrza została wykonana pod koniec XIX wieku przez malarzy krakowskich. W lewej nawie wmurowano w ścianę

rzeźbę z 1646 roku, przedstawiającą Matkę Boską z Dzieciątkiem, wykonaną z bryły galeny z Karczówki, jednej z trzech wydobytych przez górnika Hilarego Małę. Obok ołtarza znajduje się otaczany kultem religijnym obraz Matki Boskiej Łaskawej Kieleckiej, namalowany około 1600 roku. Naprzeciw dzwonnicy, na północnej ścianie, w zamurowanym portalu kościoła, znajduje się marmurowa tablica – unikalny zabytek z okresu Oświecenia. Pełniła rolę elementarza i wzorca miar długości – umieszczono na niej m.in. polskie jednostki długości, ciężaru i powierzchni. Obok Bazyliki znajduje się mogiła Wojciecha Bartosa Głowackiego, bohatera spod Racławic. Zmarł w Kielcach w 1794 roku w wyniku odniesionych ran.

Rynek

W tym miejscu Rynek został wyznaczony już w okresie średniowiecznym. W 1800 roku pożar strawił większość zabudowy. Na Rynku, w pobliżu pręgierza, widać zarys dawnego ratusza, zniszczonego w czasie pożaru. U zbiegu z ulicą Małą stoi najstarsza kamie-



nica kieleckiego Rynku, nazywana „Sołtykami”, ponieważ jej budowę przypisuje się biskupowi Kajetanowi Sołtykowi. Charakterystyczny narożny budynek z podcieniami od lat stanowi miejsce spotkań dla odwiedzających kieleckie stare miasto.

Ulica Sienkiewicza

Kielecki deptak, o długości około 1300 metrów, prowadzi od dworca kolejowego do placu Moniuszki. Ulica została wytyczona już w latach 20. XIX wieku. Podczas spaceru warto zwrócić uwagę na budynek z secesyjnymi elementami zdobniczymi na fasadzie, u zbiegu ulic Sienkiewicza i Paderewskiego, w którym w XIX wieku mieściło się Towarzystwo Wzajemnego Kredytu (dziś jest to siedziba banku). Ciekawą budowlą jest też siedziba Teatru imienia Stefana Żeromskiego, w której pierwsze przedstawienie odbyło się w 1879 roku. U szczytu deptaka znajduje się kościół ewangelicko-augsburgski z XIX wieku, nieopodal którego stanął pomnik Henryka Sienkiewicza – patrona tej najbardziej reprezentacyjnej ulicy Kielc.

Plac Artystów

To Plac u zbiegu ulic Sienkiewicza i Kapitulnej. Znajduje się tu pomnik Dzika (obok Biura Wystaw Artystycznych), który nawiązuje do legendy o powstaniu Kielc. Wokół pomnika zamontowano sześć odlanych w brązie płaskorzeźb przedstawiających legendę w formie komiksu. Dzik ma na imię Kiełek – imię to nadały mu dzieci, które oglądały rzeźbę w pracowni Bolesława Michałka – twórcy pomnika.



Kiedy spojrzymy na Plac z perspektywy ulicy Sienkiewicza, widać w głębi pięknie prezentujące się mury, które okalają Dawny Pałac Biskupów Krakowskich. Jak na Plac Artystów przystało, często odbywają się tutaj różne imprezy artystyczne.

Aleja Sław jest zlokalizowana na terenie, który łączy Park Miejski z Kadzielnią. Znajduje się tutaj kilkadziesiąt rzeźb, przedstawiających wybitne postaci światowej kultury i sztuki.

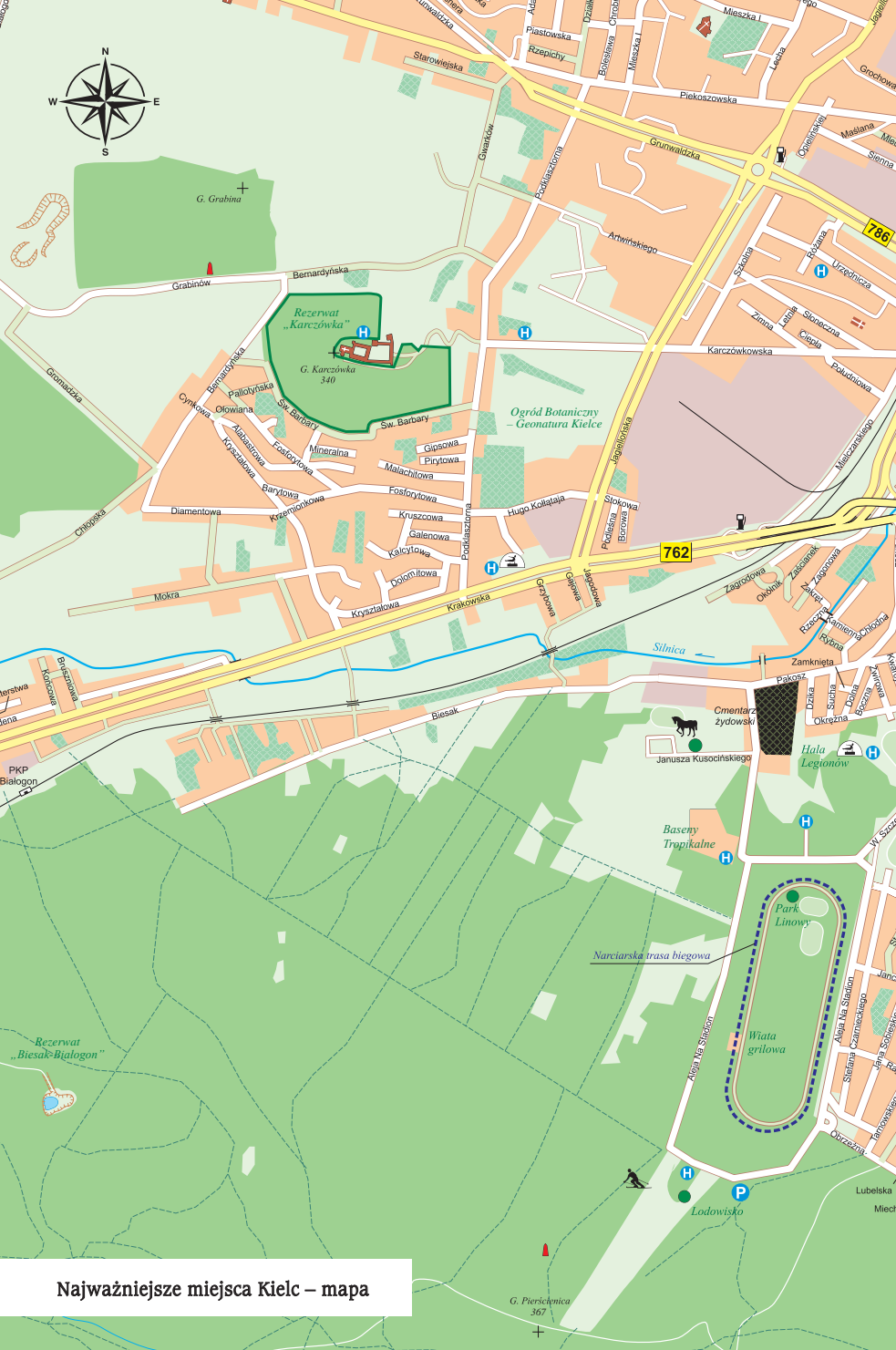
W pobliżu Alei Sław, wzdłuż rzeki Silnicy, prowadzi najkrótsza droga z centrum na Kadzielnię. Znajduje się tutaj największy w centrum Kielc plac zabaw, a wokół niego ławki, dlatego dla dzieci i rodziców jest to świetne miejsce do zabawy i odpoczynku, na przykład w przerwie spaceru. Przebiegają tędy miejski szlak pieszy oraz ścieżka rowerowa.

Kadzielnia to niezwykle miejsce, które warto odwiedzić, niezależnie od pory roku. Proponowana trasa prowadzi na tarasy widokowe, na które można wejść od ul. Gagarina i stamtąd podziwiać wzgórze z dawnym kamieniołomem i „Skałką Geologów” – z rezerwatem przyrody. Z tarasów można dojść do al. Legionów i stąd wejść na teren tzw. wzgórza

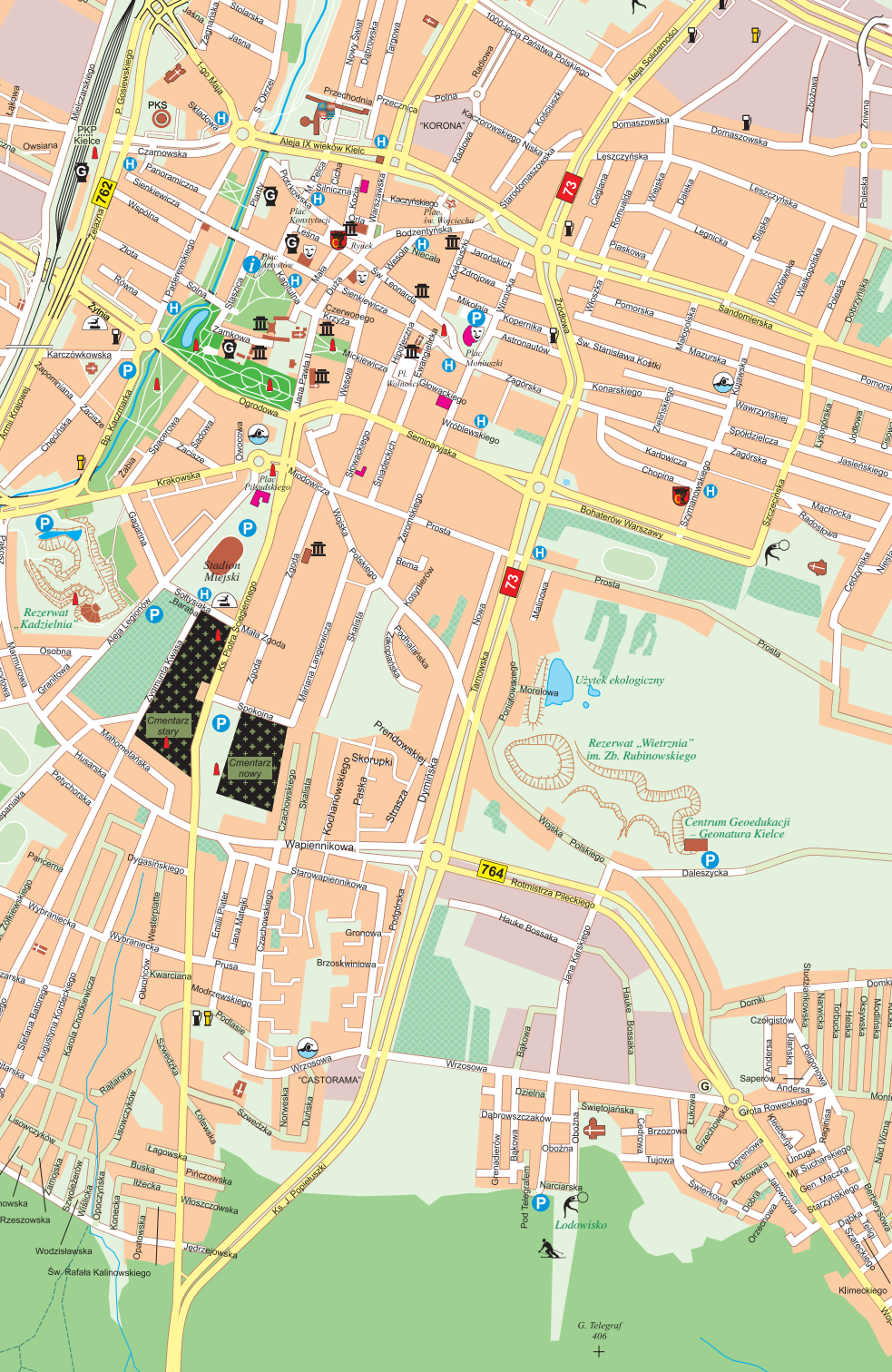
harcerskiego z monumentalnym pomnikiem bojowników o wyzwolenie narodowe i społeczne. Stamtąd świetnie widać wspaniały amfiteatr, otoczony skalnymi ścianami Kadzielni.

Jeśli podczas pobytu w Kielcach będzie potrzebna chwila odpoczynku czy po prostu konieczność znalezienia miejsca, gdzie w miłej atmosferze można przebrać lub nakarmić dziecko, a przy okazji wypić dobrą kawę, warto wybrać się do kawiarni i restauracji zlokalizowanych przy ul. Solnej (w pobliżu stawu w Parku Miejskim).





Najważniejsze miejsca Kielce – mapa



Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno”



Kryta Pływalnia „Koral” w Morawicy




Dąb Bartek w Zagnańsku






Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

Gminy Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego



Centrum Edukacji i Kultury „Szklany Dom”
– Dworek Stefana Żeromskiego w Ciekotach



Dwór Starostów Chęcińskich w Podzamczu



Miasto i gmina Chęciny

www.checiny.pl

Gmina Chęciny jest położona w południowo-zachodniej części Gór Świętokrzyskich. Ziemia chęcińska to miejsce pełne atrakcji turystycznych, w którym tradycja i historia łączą się z nowoczesnością.

Wspaniałą wizytówką gminy jest Zamek Królewski w Chęcinach. Jadąc trasą z Warszawy do Krakowa, już z daleka widać ruiny średniowiecznej warowni (więcej informacji o Zamku na s. 76).

Przebywając na terenie gminy, warto odwiedzić królewskie miasto Chęciny, które ma wyjątkowy klimat i urok. Z Górnego Rynku można obserwować zabytkowy układ urbanistyczno-krajobrazowy, zaliczany do jednego z najciekawszych w kraju. Wędrując chęcińskimi uliczkami, można zobaczyć renesansową kamienicę, zwaną Niemczówką, pochodzącą z XVII wieku synagogę, a także zabytkowe klasztory: bernardynek i franciszkanów.

Nieopodal Chęcin, w miejscowości Tokarnia, znajduje się wspaniały Park Etnograficzny (więcej informacji na s. 78). Trzeba również odwiedzić miejscowość Podzamcze, gdzie znajduje się Centrum Nauki „Leonardo da Vinci” (więcej informacji na s. 58) oraz pochodzący z XVII wieku odrestaurowany Dwór Starostów Chęcińskich.

Gmina Chęciny jest miejscem niezwykle zróżnicowanym pod względem geologicznym – na stosunkowo niewielkim obszarze występują tutaj skały ze wszystkich okresów z dziejów Ziemi. Na terenie gminy znajduje się jaskinia „Piekło” (więcej informacji na s. 116), a także góra Zelejowa, na stokach której można zobaczyć ślady dawnego górnictwa. W miejscowości Miedzianka znajduje się Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego, poświęcona regionowi chęcińskiemu (więcej informacji na s. 80).

««« gdzie się bawić

- plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Tokarni w pobliżu trasy S7
- plac zabaw w Chęcinach na osiedlu Sosnówka

Prawdziwą perłą wśród atrakcji geologicznych gminy Chęciny jest jaskinia „Raj” – jedna z najpiękniejszych jaskiń krasowych w Europie (więcej informacji na s. 117).



Miasto i gmina Chmielnik

www.chmielnik.pl

Miasto i gmina Chmielnik są położone na południe od Kielc. Niezwykła historia, wiele cennych zabytków i bogactwo przyrody to znaki rozpoznawcze ziemi chmielnickiej.

Zwiedzanie Chmielnika można rozpocząć od miejsca centralnego – Rynku, który zachował oryginalny układ urbanistyczny z XVI wieku i małomiasteczkowy koloryt. Przed wojną większość kamienic należała do społeczności żydowskiej. Cennych informacji dostarczy wizyta w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym „Świętokrzyski Sztetl”. Znajduje się on w starannie odrestaurowanej synagodze z XVIII wieku, która przeobraziła się w wyjątkowe muzeum (więcej na s. 82).

Najstarszym zabytkiem Chmielnika, z którym wiąże się powstanie miasta, jest kościółek św. Trójcy, posadowiony w miejscu Starego Chmielnika. Został wybudowany w XIV wieku, ale obecna bryła pochodzi z początku XVI wieku. Warto również zobaczyć kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny. Jest to budowla z XVIII wieku, która zamyka główną ulicę miasta.

Niezwykłym miejscem na mapie gminy jest Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach, oddalone o 9 kilometrów od Chmielnika. Od kilkuset lat przybywają tutaj rzesze pielgrzymów prosić o łaski przy niezwyklej figurze Matki Bożej z około 1400 roku.

Gmina Chmielnik ma bogatą ofertę agroturystyczną. To właśnie na tym terenie – w Śladkowie Małym – na początku lat 90. XX wieku, rodziła się polska agroturystyka. Kraina stawów rybnych, kąpielisk i lasów pełnych grzybów to świetne miejsce dla miłośników wędkowania, pieszych i rowerowych wędrówek oraz wypoczynku w leśnych ustroniach.

Chmielnik to także bogata oferta kulturalna, w której na wyróżnienie zasługują znane w całym kraju „Spotkania z Kulturą Żydowską”.

«» gdzie się bawić

- plac zabaw w Parku Miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego



Miasto i gmina Daleszyce

www.daleszyce.pl

Gmina Daleszyce leży w sercu województwa świętokrzyskiego. Ponad połowę jej powierzchni zajmują lasy, sprawiając, że największym atutem turystycznym tej ziemi jest nieskażona przyroda. Na terenie gminy Daleszyce znajdują się: 3 rezerwy przyrody i 13 pomników przyrody.

W południowo-wschodniej części ziemi daleszyckiej rozciąga się Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy, z pozostałościami pradawnej Puszczy Świętokrzyskiej. W rezerwatach „Cisów”, „Słopiec” i „Białe Ługi” ochroną zostały objęte m.in.: dwustuletnie dęby i buki, a także bezcenne torfowiska z żurawiną błotną, rosiczkami i storczykami. O czystości wód świadczy zadomowienie bobrów.

Świetną atrakcją dla turystów szukających latem aktywnego wypoczynku jest zalew w Borkowie (więcej informacji na s. 98). Zimą w pobliskim Niestachowie czeka świetnie przygotowany stok narciarski, odpowiedni zarówno dla początkujących, jak i zaawansowanych amatorów białego szaleństwa (więcej informacji na s. 132)

Łagodne wzniesienia i malownicze doliny, bogata fauna i flora oraz liczne pamiątki historyczne i pieczołowicie pielęgnowany folklor sprawiają, że gmina Daleszyce jest wymarzonym celem pieszych i rowerowych wycieczek. Swoje wyzwania znajdują tu amatorzy biegów przełajowych, a także kajakarze. Tradycję umacnia również, popularne na tym terenie, jeździectwo konne, do uprawiania którego są tutaj szczególnie sprzyjające warunki. Turysty, spragnieni odpoczynku i kontaktu z przyrodą, znajdą tutaj bogatą bazę noclegową i wiele gościnnych gospodarstw agroturystycznych.

«» gdzie się bawić

- plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Słopcu Szlacheckim



Gmina Górnó

www.gorno.pl

Gmina Górnó jest położona u podnóży Gór Świętokrzyskich, w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. To wymarzone miejsce dla rowerzystów, którzy często wybierają te rejony.

Najstarszym zabytkiem na terenie gminy jest kościół parafialny pod wezwaniem Świętego Jacka w Leszczynach, wybudowany w 1610 roku. Na ołtarzu głównym umieszczony jest barokowy krucyfiks z XVII w. W jednym z bocznych ołtarzy znajduje się obraz Świętego Jacka z XVIII w.

Nieopodal kościoła w Leszczynach zlokalizowany jest stary cmentarz, na którym spoczywają rodzice Stefana Żeromskiego – Józefa z Katerłów i Wincenty Żeromscy. Poświęcone im epitafium znajduje się w kruchcie kościoła. Na tym cmentarzu pochowana jest również Salomea Skłodowska, babka Marii Skłodowskiej-Curie.

Warto odwiedzić pełen atrakcji Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno” (więcej informacji na s. 48). Zimą na narciarzy czeka Ośrodek Narciarski „Sabat Krajno” (więcej informacji na s. 131).

Główną wodną atrakcją gminy jest zalew Cedzyna, który powstał przez spiętrzenie wody na rzece Lubrzance. Teren zbiornika obejmuje aż 64 hektary. W sezonie letnim na terenie zalewu działa strzeżone kąpielisko. Zbiornik to raj dla wędkarzy, ale również świetny teren rekreacyjny. Wokół jeziora prowadzą ścieżki spacerowe i rowerowe. Nieopodal znajdują się hotele oraz liczne gospodarstwa agroturystyczne.

Przez gminę Górnó prowadzą szlaki do najpiękniejszych miejsc Gór Świętokrzyskich, w tym główny świętokrzyski szlak turystyczny im. Edmunda Massalskiego. Blisko są Ciekoty, Święta Katarzyna, Nowa Słupia i najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich, Łysica.

«» gdzie się bawić

- plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Cedzynie
- plac zabaw przy GOK Krajno-Parcele



Gmina Maślów

www.maslow.pl

Gmina Maślów położona jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego, w sąsiedztwie Kielc, na południowych stokach Pasma Klonowskiego.

W Ciekotach, w miejscu drewnianego dworu, w którym dzieciństwo spędził Stefan Żeromski, powstało Centrum Edukacji i Kultury „Szklany Dom”. W kompleksie znajduje się rekonstrukcja stylowego dworu polskiego, w jakim mieszkał pisarz, oraz „Szklany Dom” z salami szkoleniowymi i warsztatowymi.

Na terenie posiadłości, nad brzegiem zalewu, wzniesiono amfiteatr, w którym odbywają się imprezy kulturalne (więcej informacji można znaleźć na s. 84).

Na terenie gminy znajduje się lotnisko w Maślowie. To sportowe lotnisko funkcjonuje od 1937 roku i jest idealnym miejscem dla lotniarzy, paralotniarzy i spadochroniarzy. Certyfikowany Ośrodek Szkolenia Lotniczego Aeroklubu Kieleckiego prowadzi tutaj szkolenia samolotowe, szybowcowe oraz spadochronowe. Na lotnisku można obserwować samoloty i śmigłowce, a także mikrosamoloty i motolotnie.

Gmina Maślów to także malownicze Pasma Maślowskie, które jest geologicznym przedłużeniem Łysogór w kierunku zachodnim. Charakterystyczną cechą Pasma jest kwarcytowa grań skalna, której najokazalszy fragment, zwany „Diabelskim (lub Wielkim) Kamieniem”, znajduje się na szczycie góry Kłonówka.

Teren gminy Maślów sprzyja aktywnemu wypoczynkowi. Szlaki rowerowe i piesze to dobry pomysł na rodzinną rekreację. Należy polecić następujące szlaki turystyczne: Literacki Szlak Rowerowy z Ciekot do Świętej Katarzyny, szlak rowerowy z Ciekot do Woli Kopcowej, Literacki Szlak Spacerowy z Ciekot do Świętej

Katarzyny oraz wokół góry Radostowa, poświęcone twórczości Stefana Żeromskiego, szlak pieszy z Maśłowa do Świętej Katarzyny.

«» gdzie się bawić

- plac zabaw przy świetlicy samorządowej w Dąbrowie



Gmina Miedziana Góra

www.miedziana-gora.pl

Gmina Miedziana Góra to gmina położona w północnej części powiatu kieleckiego. Jest ona pełna świadectw tradycji górniczych regionu.

Od końca XVI wieku, w rejonie Miedzianej Góry, istniało kilka szybowych kopalni rudy miedzi i żelaza. Z wydobytej tu miedzi wykonano pokrycie dachów na Wawelu, a w XVIII wieku bito z niej monety.

Wizytówką gminy są ruiny Zakładu Wielkopiecowego oraz mur oporowy w Borzy – zabytki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Zakład Wielkopiecowy w Borzy był częścią planu uprzemysłowienia Królestwa Polskiego, opracowanego przez Stanisława Staszica. Wzniesienie, na którym stały budynki Zakładu, zabezpieczono gigantycznym murem oporowym o długości około 500 metrów. Obok Zakładu wybudowano tamę, która spiętrzała wodę na wysokość 12 metrów. Zakład miał osiągnąć wydajność taką jak wszystkie polskie huty łącznie. Niestety, budowa nie została ukończona. Z budynków Zakładu pozostały dawne hale, część osiedla i mury węgielni. Można zobaczyć dobrze zachowany staw, w którym miała być gromadzona woda, i kanały, którymi miała ona dochodzić do kół wodnych. Teren Zakładu jest udostępniony do zwiedzania. Trzeba odwiedzić to niezwykle ciekawe i bardzo urokliwe miejsce, które często stanowi sceneryę dla sesji fotograficznych.

Warto również zobaczyć XIX-wieczną kapliczkę św. Barbary i kaplicę Przemienienia Pańskiego na górze Grodowej (obraz z datą 1765 obecnie znajduje się w kościele p.w. Świętego Stanisława Biskupa Męczennika w Tumlinie). Na miłośników przyrody czekają rezerваты: „Sufraganiec”, „Kamienne Kręgi” i „Ciosowa”. Na terenie gminy, w miejscowości Tumlin, w sezonie zimowym działa stok narciarski (więcej informacji na s. 134). Tor wyścigowy w Miedzianej Górze jest jedną z wizytówek gminy. Odbývają się tutaj ważne imprezy motoryzacyjne o zasięgu regionalnym i krajowym.

»»» gdzie się bawić

- plac zabaw miejscowości Cmińsk Podgród (w sąsiedztwie kompleksu sportowego)



Miasto i gmina Morawica

www.morawica.pl

Gmina Morawica jest położona w centralnej części województwa świętokrzyskiego. Swoim obszarem obejmuje północną część Niecki Nidziańskiej.

Gmina inwestuje w rozwój infrastruktury sportowej i kulturalnej. W Morawicy powstała Kryta Pływalnia „Koral”, z unikatową niecką ze stali nierdzewnej (więcej informacji na s. 96).

Wizytówką gminy stał się zrewitalizowany zabytkowy park w centrum Morawicy, z oficyną dworską, wybudowaną w 1858 roku. W pobliżu znajduje się świetnie utrzymany młyn wodny ze spichlerzem nad Czarną Nidą, widoczny już z drogi krajowej Kielce–Tarnów. Budynek powstał za czasów dziedzica okolicznych ziem, Edwarda Oraczewskiego, w 1840 roku, pierwotnie jako spichlerz dworski wraz z gorzelnią. Został przebudowany w 1905 roku, a dziś stanowi miejsce imprez okolicznościowych. Popularnością cieszy się oblegany w sezonie letnim zbiornik wodny w Morawicy (więcej informacji na s. 100).

W gminie kultura, wzbogacona o tradycje ludowe i bogate dziedzictwo historyczne, ma często nowoczesną i atrakcyjną formę przekazu. Warto wziąć udział w jednej z wielu organizowanych tutaj imprez, m.in.: w pełnej uroku, odbywającej się nad zalewem w Morawicy „Nocy Świętojańskiej”, tradycyjnych „Chałupkowych Garcynkach” związanych z działalnością wyjątkowego w skali kraju Ośrodka Tradycji Garncarstwa (więcej informacji na s. 81) czy dożynkach gminnych.

Na terenie gminy Morawica są świetne warunki do rekreacji i uprawiania sportów, także do kajakarstwa. Można je aktywnie uprawiać, korzystając ze szlaku kajakowego na Nidzie, pięknej rzece, która właściwie w całości znajduje się w obszarze „Natura 2000”. Na miłośników dwóch kółek czekają szlaki rowerowe. Rozwija się jeździectwo i turystyka konna, m.in. za sprawą Ośrodka „Stajnia” w Bilczy (s. 141).

«» gdzie się bawić

- plac zabaw w Bilczy przy ul. Kieleckiej (obok złobka)
- plac zabaw w Bilczy przy ul. Bażantowej



Gmina Piekoszków

www.piekoszow.pl

Piekoszków to pełna uroków gmina, leżąca na zachodnim skraju Gór Świętokrzyskich, w widłach rzek Bobrzy i Łososiny, zwanej Wierną Rzeką. Obszar, na którym leży gmina Piekoszków, jest prawdziwym rajem dla miłośników geologii.

Na terenie nieczynnych kamieniołomów w Jaworznie znajduje się najdłuższa świętokrzyska jaskinia – Chelosiowa Jama.

Piekoszków może się pochwalić licznymi pomnikami przyrody w postaci ciekawych odsłoneń geologicznych. Najstarsze pamiątki związane są z działalnością górniczą, której początki sięgają XV wieku. Ślady dawnych sztolni i wyrobisk oraz hut miedzi, srebra i ołowiu stanowią dziś nie tylko element lokalnego dziedzictwa, ale również unikalną atrakcję, dla której wielu turystów decyduje się odwiedzić te strony. Jednym z takich miejsc jest jaskinia w sztolni „Zofia” na górze Miedzianka.

Charakterystycznym obiektem gminy są ruiny pałacu Tarłów w Podzamczu Piekoszkowskim. Budowę umocnionej rezydencji, będącej niemalże kopią Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach, wiąże się powszechnie z osobą wojewody lubelskiego i sandomierskiego, Jana Aleksandra Tarły. Należał on do jednego z najbogatszych polskich rodów magnackich początku XVII wieku.

Szczególnym miejscem, zasługującym na wyróżnienie, jest Sanktuarium Maryjne w Piekoszowie, z cudownym XVII-wiecznym obrazem Madonny z Dzieciątkiem, do którego przybywają liczne pielgrzymki.

Dla zwolenników aktywnego spędzania czasu gmina Piekoszków ma ciekawe szlaki piesze i rowerowe. Podczas takich wypraw, oprócz wspomnianych atrakcji geologicznych i zabytków, można podziwiać urokliwe młyny nad Wierną Rzeką. Do dziś przetrwały trzy z nich.

«gdzie się bawić»

- plac zabaw w Piekoszowie (za budynkiem OSP)
- plac zabaw w miejscowości Micigózd (przy stawie)



Gmina Nowiny

www.nowiny.com.pl

Gmina Nowiny jest zlokalizowana na północny-zachód od Kielc, w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Jest to jedyne miejsce w Europie, gdzie na tak małej powierzchni występują skały wszystkich epok geologicznych. Dowody świadczące o przeszłości geologicznej terenu gminy Nowiny można odnaleźć w licznych odsłonięciach geologicznych oraz starych wyrobiskach górniczych.

Najciekawsze obiekty geologiczne to: rezerwat przyrody nieożywionej „Góra Żakowa”, góra Berberysówka i kamieniołom „Zgórsko”, pomnik przyrody „Kowala”, kamieniołom „Szewce” oraz góra Ołowianka.

Teren gminy to także swoisty raj dla paleontologów. Liczne wyrobiska odsłoniły wspaniałe skamieniałości prehistorycznych zwierząt i roślin z okresu jury, które można dziś podziwiać w ich naturalnie zachowanej formie w Nowinach, Kowali i Radkowicach.

Ciekawym miejscem na terenie gminy jest lotnisko Trzcianki, zlokalizowane nad piękną rzeką Bobrzą. Z okresu jego świetności pozostały zabytkowe wille z lat 30. XX wieku, ruiny młyna wodnego z 1880 r. i ruiny tzw. sanatorium. Teren znajduje się w pobliżu kompleksu sportowo-rekreacyjnego, w skład którego wchodzi: popularna wśród mieszkańców i turystów Kryta Pływalnia „Perła” wraz z basenami letnimi (więcej informacji na s. 94), schronisko młodzieżowe, boiska sportowe, boiska do piłki plażowej i skatepark.

Teren gminy znakomicie nadaje się do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Przez Pasma Zgórskie, położone na terenie parku krajobrazowego, przebiegają trzy szlaki turystyczne piesze koloru czerwonego, niebieskiego i czarnego, szlak geologiczny oraz trzy szlaki rowerowe koloru niebieskiego, czarnego i żółtego.

«gdzie się bawić»

- plac zabaw w miejscowości Zagrody przy trasie nr 762



Gmina Strawczyn

www.strawczyn.pl

Gmina Strawczyn jest położona na północny-zachód od Kielc, w zachodniej części Gór Świętokrzyskich, przy trasie Kielce – Częstochowa.

Wśród wielu atrakcji gminy należy wymienić rezerwat przyrody „Perzowa Góra”, który wziął swą nazwę od jednego ze szczytów Pasma Obłęgorskiego. Na szczycie wzniesienia znajduje grota skalna, a w niej kaplica św. Rozalii. Rezerwat jest ciekawym miejscem do spacerów, ze względu na czerwony szlak im. Edmunda Massalskiego – główny szlak pieszy po Górach Świętokrzyskich (więcej informacji na s. 113).

Wspaniałych wrażeń estetycznych dostarczy z pewnością wizyta na platformie widokowej, zlokalizowanej przy szlaku rowerowym, na zboczu Góry Sieniawskiej (449 m n.p.m.), która jest najwyższym wzniesieniem Pasma Obłęgorskiego. Roztacza się stąd piękny widok na cały Padół Strawczyński oraz stolicę województwa. Znakomicie widać gminę Strawczyn i jej charakterystyczne punkty: zalew z bogatą infrastrukturą (więcej informacji na s. 102), Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Olimpic” w Strawczynku (więcej informacji na s. 99) oraz zabytkowe kościoły: w Chełmcach i Strawczynie. W oddali, przy dobrej, słonecznej pogodzie, można zobaczyć także zamek w Chęcinach. W pobliżu platformy zlokalizowano zadaszoną altanę z ławkami i stołami. Jest również wyznaczone miejsce do palenia ogniska oraz stojak na rowery.

Niezwykłą atrakcją turystyczną gminy jest piękny Pałacyk Henryka Sienkiewicza w Obłęgorku – oddział Muzeum Narodowego (więcej informacji na s. 86).

Dla miłośników aktywnego wypoczynku na dwóch kółkach przygotowano trasę rowerową o długości 36 kilometrów, obejmującą większość atrakcji turystycznych gminy.

«» gdzie się bawić

- plac zabaw w Strawczynie, na skwerku przy ul. Szkolnej
- plac zabaw w miejscowości Niedźwiedź przy Szkole Podstawowej



Gmina Zagnańsk

www.zagnansk.pl

Gmina Zagnańsk jest położona w północnej części województwa świętokrzyskiego. Leży na terenie Gór Świętokrzyskich, w dolinie rzeki Bobrzy. Ponad połowę jej powierzchni zajmują lasy.

Jednym z najciekawszych obiektów Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego są ruiny wielkiego pieca w Samsonowie. Pod koniec XVI wieku zbudowano w tym miejscu pierwszy wielki piec. W 1818 roku, z inicjatywy Stanisława Staszica, rozpoczęto budowę nowego zakładu wielkopieczowego. Tak powstała huta „Józef”, która działała do 1866 roku, kiedy spalili ją rosyjscy okupanci. Obecnie jest to unikatowy na europejską skalę, zabytkowy zespół wielkopieczowy.

Na zachodnim skraju Zagnańska rośnie olbrzymi i sędziwy dąb „Bartek” – król Puszczy Świętokrzyskiej, liczący około 1000 lat (więcej informacji na s. 124).

Z gminą Zagnańsk łączy się również przełomowe odkrycie współczesnej nauki. W utworzonym w 2010 roku rezerwacie przyrody „Kamieniołom Zachełmie”, naukowcy odnaleźli tropy najstarszego na świecie czworonoga (tetrapoda), który po raz pierwszy wyszedł na suchy ląd.

Na terenie gminy znajdują się również zbiorniki rekreacyjne, które stanowią świetne miejsca letniego wypoczynku: malowniczo usytuowany zbiornik Umer (więcej informacji na s. 101) i Kaniów, z wyjątkowo czystą wodą i wyciągiem do wakeboardu (więcej informacji na s. 103).

W gminie zlokalizowany jest Kompleks „Świętokrzyska Polana”, który proponuje mnóstwo atrakcji dla całej rodziny (więcej informacji na s. 44).

«»» gdzie się bawić

- plac zabaw w Zagnańsku przy ul. Kieleckiej (obok torów)
- bawialnia „Hopsasa” w Samsonowie (obok ruin huty „Józef”)

Gmina Zagnańsk oferuje aż pięć szlaków turystycznych, dwie trasy rowerowe i szlak konny Górskiej Turystyki Jeździeckiej.



Kielecki Park Linowy

Rozrywka dla smyka



Park Rozrywki FlySky




Kompleks „Świątokrzyńska Polana”



Centrum Wspinaczkowe MOBIUS Studio

««« gdzie to jest

ul. Czarnowska 17
25-504 Kielce
www.mobius-studio.pl

 @Scianka.Wspinaczkowa.Kielce.
Czarnowska, tel. 511 381 488
e-mail: recepja.mobius@gmail.com

kiedy czynne «««

codziennie w godz. 10.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić na miejscu i on-line
w zakładce Bilety. Istnieje możliwość
wykupienia karnetów. Więcej informacji:
<http://mobius-studio.pl/cennik/>

jak dojechać «««

Linie autobusowe: 6, 7, 9, 10, 11, 12,
13, 14, 15, 17, 21, 25, 32, 33, 34, 35,
36, 37, 39, 43, 44, 46, 47, 50, 51, 100,
102, 103, 105, 109, 110, 111, 02.

««« co na miejscu



Centrum Wspinaczkowe MOBIUS Studio to miejsce dla wszystkich, którzy chcą być aktywni, bez względu na wiek. Obiekt oferuje 900 m² powierzchni wspinaczkowej, podzielonej na trzy części: główną halę wspinaczkową ze ścianką sięgającą 11 metrów, dwie bouldernie (bez asekuracji liną, na niewielkiej wysokości, nad materacem i linową – z dolną i górną asekuracją) oraz strefę przygotowaną specjalnie dla dzieci.

Najmłodsi mogą próbować swoich sił, wspinając się po ścianach z trzema fabułami: oceanem, kosmosem i dżunglą. Wszystkich z pewnością zachwyci wielka huśtawka na linie i tyrolka.



Wspinaczka to nie tylko ogólnorozwojowa aktywność, ale także budowanie zaufania pomiędzy wspinającymi się partnerami. To pomysł na świetną zabawę dla całej rodziny.

Centrum proponuje również zajęcia zorganizowane w ramach sekcji wspinaczkowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz organizuje kursy wspinaczki skałkowej. Zajęcia prowadzą licencjonowani instruktorzy sportu.

Informacje o zajęciach wspinaczkowych można znaleźć w zakładce Oferta, natomiast o imprezach czy zajęciach specjalnych, na przykład w czasie ferii i wakacji, w zakładce Aktualności.

Przed wizytą (szczególnie w weekendy) warto sprawdzić, czy w części dla najmłodszych nie odbywają się urodziny. Wówczas strefa ta jest zarezerwowana na wyłączność przyjęcia, pozostała część obiektu jest czynna bez ograniczeń.

W obiekcie znajduje się sklep z kawą, herbatą, napojami i przekąskami.





Kielecki Park Linowy

««« gdzie to jest

ul. Szczepaniaka 40 (naprzeciwko
Binkowski Resort)
25-118 Kielce
www.parklinowykielce.pl
 @ParkLinowyKielce
tel. 739 202 722
e-mail: kielceparklinowy@gmail.com

kiedy czynne »»»

Obiekt otwarty sezonowo – zwykle
od kwietnia do końca września.
Dni i godziny otwarcia są zmienne,
zależą od pory zapadania zmierzchu
i pogody. Aktualne godziny otwarcia
dostępne są na stronie obiektu
na Facebooku.

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<http://parklinowykielce.pl/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 44, 103, 107,
108, 113.

««« co na miejscu



Kielecki Park Linowy jest usytuowany na Stadionie Leśnym – wspaniałym terenie rekreacyjnym, położonym blisko ścisłego centrum miasta. Park linowy jest systemem platform zawieszonych na drzewach, połączonych ze sobą i zawierających różnego typu przeszkody. Z tej formy spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu mogą korzystać zarówno dzieci, jak i dorośli. Aktywność w parku linowym uczy opanowania, odpowiedzialności, technik utrzymania równowagi, przełamuje barierę lęku wysokości i strachu. Warto podkreślić, że w czerwcu 2018 roku w Parku zainstalowano najnowocześniejszy i najbezpieczniejszy system asekuracji, dostępny na rynku.



Park posiada ofertę dla osób indywidualnych i rodzin. Goście mogą wybierać spośród sześciu tras o różnym stopniu trudności, a także różnej wysokości i długości. Dla najmłodszych dzieci, w wieku do 6 lat, została przygotowana trasa zielona, zabezpieczona na całej długości siatką asekuracyjną. Mogą z niej korzystać nawet dwuletnie dzieci.

Nowością jest usytuowana na wysokości 1 metra trasa „za rączkę”, w pełnej uprząży, dedykowana dzieciom od 5. roku życia. W jej pokonaniu mogą pomagać maluchom opiekunowie.

Trasa żółta jest przeznaczona dla dzieci od 7. roku życia. Zbudowano ją na wysokości 2,5–3 metrów. Trasa pomarańczowa jest usytuowana na wysokości 3,5–4,5 metra i przeznaczona dla dzieci powyżej 130 cm wzrostu. Trasa niebieska (5,5–6 metrów wysokości, 22 przeszkody) jest odpowiednia zarówno dla młodych amatorów przygody, jak i dorosłych. Minimalny wzrost zaproponowano taki sam, jak na trasie pomarańczowej, czyli 130 cm. Trasa czerwona – najtrudniejsza – przeznaczona jest dla starszych dzieci (powyżej 150 cm wzrostu) i dorosłych. Zbudowano ją 8–9 metrów nad ziemią. Zawiera liczne atrakcje, takie jak skok Tarzana na siatkę czy zjazd na miotle. Trasa jest wymagająca i stanowi duże wyzwanie, dlatego jej pokonanie przynosi ogromną satysfakcję.

Osobom korzystającym z tras Kieleckiego Parku Linowego zaleca się strój sportowy.

Istnieje zakaz spożywania alkoholu i innych substancji odurzających, zarówno na terenie obiektu, jak i przed korzystaniem z tras parku linowego.

Na miejscu można kupić zimne napoje i lody. W pobliżu znajdują się dwa place zabaw, ścieżka edukacyjna oraz boiska.





Stadion Piłkarski „Suzuki Arena”

««« gdzie to jest

ul. Księdza Piotra Ściegiennego 8
25-033 Kielce
www.korona-kielce.pl
tel. 41 340 34 00
tel. 697 774 464

kiedy czynne »»»

pon. –pt. w godz. 9.00–16.00
(z wyjątkiem dni, w których na
Stadionie są rozgrywane mecze).

Konieczna jest rezerwacja
(tel. 697 774 401 lub e-mail:
wycieczki@korona-kielce.pl).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://korona-kielce.kupbilety.pl>

jak dojechać »»»

2, 4, 30, 34, 44.

««« co na miejscu



Klub Korona Kielce przygotował wycieczkę po Stadionie Piłkarskim Suzuki Arena dla grup zorganizowanych. Zwiedzający zobaczą między innymi szatnię, w której zawodnicy przygotowują się do poszczególnych spotkań ligowych. Dodatkowo będą mogli poczuć się jak goście VIP, zasiadając w łóżach biznesowych Stadionu. Uczestnicy wycieczki będą mieli szansę poczuć się jak piłkarze, pokonując drogę, którą pokonują zawodnicy tuż przed rozpoczęciem meczu, włącznie z wyjściem na murawę.





Skatepark na Kadzielni

Obiekt jest usytuowany na terenie, gdzie zbiega się ulica Krakowska z ulicą Pakosz. Jest nieoświetlony, dostępny przez całą dobę na zasadach określonych w regulaminie. Powierzchnia betonowego placu z uszkodzonymi to około 720 m².

W Skateparku znajdują się następujące przeszkody:

1. Minirampa o wysokości 150 cm + quarter pipe + bank (beton)
2. 2 x bank + london gap (beton) + schody + poręcz (przekrój kwadratowy)
3. Grindbox + bank + double set (beton)
4. Poręcz prosta (przekrój okrągły)
5. Murek wallride (beton)
6. Poll jam + bank (beton)
7. Pier 7 – San Francisco (beton) + poręcz prosta (przekrój okrągły) + poręcz spadowa (przekrój okrągły)
8. Bank Ramp zaokrąglony + dwa schodki (beton)
9. Grindbox + murek (sklejka + mata)

Zróżnicowanie elementów Skateparku sprawia, że zarówno początkujący, jak i zaawansowani miłośnicy jazdy na deskach czy rolkach, znajdą tu coś dla siebie. Spokojne otoczenie sprzyja koncentracji podczas treningu. Na terenie Skateparku znajdują się ławki i stół na rowery.



gdzie to jest »»»

Kielce u zbiegu ulic Krakowskiej i Pakosz

««« kiedy czynne »»»

Obiekt dostępny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

ile kosztuje wstęp »»»

Wstęp wolny.

««« jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 24, 27, 29, 31, 32, 37, 43, 44, 108, 113.



E1 Gokart Halowy Tor Kartingowy



««« gdzie to jest

ul. Olszewskiego 19d, 25-663 Kielce
e1gokart.pl
f @e1gokart
tel. 797 383 710
e-mail: biuro@e1gokart.pl

kiedy czynne «««

czynne:
pon. – czw. w godz. 14.00–22.00
wt. w godz. 14.00–23.00
sob. w godz. 11.00–23.00
niedz. w godz. 11.00–21.00
wakacje i ferie:
pn. – niedz. w godz. 11.00–23.00
Dostępność toru można sprawdzić na
stronie internetowej: www.e1gokart.pl

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu.
Informacje o biletach na stronie
<https://e1gokart.pl/cennik/>

jak dojechać «««

Linie autobusowe: 6, 9, 23, 32, 36,
37, 44, 53, 54, 100, 110, 112.

««« co na miejscu



E1Gokart jest torem kartingowym, w skład którego wchodzi część halowa i tor zewnętrzny – można z niego korzystać podczas sprzyjających warunków pogodowych.

Jest to jeden z najnowocześniejszych i najdłuższych torów kartingowych w Polsce. Doskonałe gokarty, asfaltowa nawierzchnia i wykonane w nowoczesnej technologii bandy, zapewniają pełną emocji i jednocześnie bezpieczną jazdę. Tor jest przeznaczony dla osób od 6. roku życia, jednak – ze względu na bezpieczeństwo –



ostateczną decyzję w dopuszczeniu uczestnika do jazdy podejmuje obsługa toru. Dzieci od 4. roku życia mogą korzystać z przejazdów gokartem podwójnym wraz z opiekunem.

Każda osoba, chcąc samodzielnie prowadzić gokart, musi się uprzednio zarejestrować. Koszt rejestracji i wydania karty członkowskiej wynosi 5 złotych. W ramach przejazdu obsługa wypożycza kaski. Ze względów higienicznych konieczna jest kominiarka, którą można kupić na miejscu.

Tor można zarezerwować jedynie cały (na wyłączność) na minimum 1 godzinę. Aby skorzystać z indywidualnego przejazdu wystarczy przyjść, najlepiej po uprzednim sprawdzeniu dostępności toru w zakładce Strefa klienta.

Na torze jest stosowany profesjonalny pomiar czasu, identyczny jak w wyścigach Formuły 1, co dodatkowo podnosi jakość rywalizacji.

W obiekcie działa kawiarnia wyścigowa, w której można poczekać na swoje wejście na tor oraz obserwować wyścigi innych osób.

Specjalną ofertę dla dzieci stanowi profesjonalna Akademia Kartingowa „Kart Racing School”, prowadzona przez kartingowego mistrza, Mateusza Bartscha. Została ona stworzona z myślą o najmłodszych fanach motorsportu, którzy chcieliby rozwijać swój talent pod okiem fachowca.





Kompleks „Świętokrzyska Polana”

««« gdzie to jest

ul. Laskowa 95, Chrusty
26-050 Zagnańsk

www.swietokrzyskapolana.pl

[@KompleksSwietokrzyskaPolana](https://www.facebook.com/KompleksSwietokrzyskaPolana)

tel. 41 260 50 60

e-mail:

wycieczki@swietokrzyskapolana.pl

kiedy czynne »»»

czynne:

pon.–pt w godz. 10.00–17.00

sob, nied. w godz. 10.00–18.00

Recepcja pracuje 24h/dobę

««« ile kosztuje wstęp

Cennik jest sezonowy.

Aktualne ceny i e-bilety

można znaleźć w linku <https://swietokrzyskapolana.pl/cennik/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 7, 202, 204.

««« co na miejscu



Kompleks „Świętokrzyska Polana”, oddalony zaledwie o kilka kilometrów od Kielc, pozwala delektować się czasem wolnym, spędzonym w otoczeniu pięknych lasów parku krajobrazowego. To miejsce, w którym każdy członek rodziny znajdzie coś dla siebie. Poniżej zostały opisane poszczególne strefy Kompleksu.

Oceanika

„Perłą” Świętokrzyskiej Polany jest Oceanika. To miejsce, gdzie zgromadzono wielkie akwaria z ponad 500 gatunkami zwierząt wodnych z całego świata – niezwy-



kłego dorzecza Amazonki, jeziora Malawi, rzeki Orinoko, bagien Ameryki Południowej czy Wielkiej Rafy Koralowej. To tutaj można zobaczyć, jak wygląda ryba, której przodkowie dali początek dominacji czworonożnych zwierząt na lądzie, czy też która ryba przynosi szczęście w biznesie. Zobaczycie między innymi węgorza elektrycznego, niezwykle niebezpieczną „rybę kamień”, rybę mającą największą łuskę na świecie czy filmową rybkę Nemo. Można też samodzielnie nakarmić niezwykle barwne karpie koi. Czas zwiedzania z przewodnikiem – ok. 45 minut.

Park Miniatur „Świętokrzysko”

Zwiedzanie jest możliwe przy sprzyjających warunkach pogodowych. Wizyta w Parku Miniatur Świętokrzysko pozwala odbyć każdemu niesamowitą podróż w czasie po regionie świętokrzyskim i zobaczyć dwadzieścia najważniejszych budowli z czasów ich największej świetności. Zostały one odtworzone w skali 1:20. Park Miniatur Świętokrzysko proponuje skorzystanie z e-przewodnika, w którym przygotowano opisy wszystkich obiektów w wersjach: dla najmłodszych, dla młodzieży i dla dorosłych oraz w czterech językach do wyboru: polskim, niemieckim, angielskim i rosyjskim.



Kraina Zabawy

Kraina Zabawy jest otwarta podczas sprzyjających warunków pogodowych. Dostępność należy sprawdzić pod numerem telefonu 41 260 50 60. W Krainie Zabawy znajduje się kilka wielkich dmuchanych atrakcji, nawią-



zujących do podwodnego świata. Jest ogromny ruchomy statek, który kołysze się jakby płynął po morzu, delfin – gigantyczna zjeżdżalnia o wysokości 10 metrów, aquaroller, łódeczki i karuzela z ośmiornicą. Oprócz „dmuchańców” czeka na Was eurobungee i park linowy z dwiema trasami o różnym stopniu trudności.

Fascynujący świat owadów

Jesienią 2019 roku zostaliśmy gospodarzami Centrum Edukacji Entomologicznej, prowadzonego przez Fundację Twórcze Myślenie. Z przyjemnością zapraszamy zatem na ekspozycję „Fascynujący świat owadów”. Jeżeli chcecie zobaczyć, jak wyglądają największe, najpiękniejsze, najdziwniejsze motyle, chrząszcze, wije, krocionogi, pająki, pluskwiaki, błonkówki, ważki, modliszki, karaczany i inne owady to powinniście nas koniecznie odwiedzić. Oczywiście w naszych zbiorach entomologicznych, oprócz prawdziwych wypreparowanych owadów, nie może zabraknąć żywych umieszczonych w specjalnie do tego przygotowanych terrariach. Ale wystawa to nie wszystko. Jak sama nazwa wskazuje zasadniczą rolę odgrywa u nas edukacja. Dlatego zwiedzaniu wystawy towarzyszy przewodnik, który w ciekawy sposób opowiada o tym, co u nas zobaczycie. Czy warto nas odwiedzić? Musimy sobie najpierw zadać pytanie: co właściwie wiemy o owadach? Dla nas owady są w zasadzie utrapieniem, z którym walczymy na wszelkie możliwe sposoby, lecz zanim wypowiemy wojnę każdemu napotkanemu robaczkowi, może warto by dowiedzieć się o nich czegoś więcej, bo przecież stanowią najliczniejszą grupę zwierząt na świecie, a życie bez nich w obecnym kształcie byłoby praktycznie niemożliwe.

Na głodnych i spragnionych czeka bistro „Co Nieco” oraz bar „Mesa”. Na terenie Kompleksu odbywa się wiele imprez cyklicznych i tematycznych. Aktualne informacje są zamieszczane na stronie www.swietokrzyskapolana.pl i na Facebooku @KompleksSwietokrzyskaPolana. Kompleks „Świętokrzyska Polana” to także ponad 300 miejsc noclegowych. Obiekt jest doskonałym miejscem na rodzinny wypoczynek. Część Kompleksu stanowi również Ośrodek Rehabilitacyjny „Polanika”, w którym można połączyć wypoczynek z zabiegami leczniczymi.



Centrum Sportowe JURAJSKA-PLAZA

Centrum Sportowe „Jurajska-Plaza” jest jedynym w regionie Centrum Sportów Rakietowych i pod jednym dachem oferuje dostęp do wszystkich popularnych sportów rakietowych uprawianych na świecie, a więc: kort tenisowy z najwyższej klasy, certyfikowaną przez ITF, nawierzchnią welurową Top Slide, dwa boiska do badmintonu z renomowaną i certyfikowaną przez BWF nawierzchnią Gel-Flor, dwa korty do Squasha i jeden kort do Ricosheta firmy Junckers oraz dwa stanowiska do gry w tenisa stołowego. Komfort graczy w każdej dyscyplinie zapewnia przyjazna dla zdrowia i najlepsza dla danej dyscypliny nawierzchnia, świetne, ledowe oświetlenie oraz nowoczesne i ekologiczne, oparte na pompach ciepła, matach kapilarnych i fotowoltaice ogrzewanie. W ośrodku działają szkoły tenisowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Centrum Sportowe posiada doskonałą kadrę trenerską. Na terenie obiektu obowiązuje noszenie obuwia sportowego z podeszwą halową.



gdzie to jest »»»

ul. Jurajska 1
25-640 Kielce
www.sport.jurajska-plaza.pl
tel. 41 346 47 30, 504 113 459
e-mail: biuro@tenis.kielce.pl

««« kiedy czynne

pon. – pt. w godz. 8.00–23.00
sob. – niedz. w godz. 8.00–22.00

ile kosztuje wstęp »»»

informacje o biletach na stronie
www.sport.jurajska-plaza.pl
Rezerwacja on-line: <http://tenis.codeplex.pl/kalendarz/engine/agenda.php> w zakładce Rezerwacja.

««« jak dojechać

Linie autobusowe: 3, 8, 15, 23,
25, 27, 29, 45, 46, 47, N1, 102,
105, 108, C.

co na miejscu »»»





Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno”



««« gdzie to jest

Krajno Zagórze 43c
26-008 Górnó
www.sabatkrajno.pl
 @SabatKrajno
tel. 505 505 654
e-mail: kontakt@sabatkrajno.pl

««« kiedy czynne »»»

pon. – pt. w godz. 10.00–18.00
sob., niedz. święta
w godz. 10.00–20.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu
i on-line (promocje!)

Cennik jest sezonowy, aktualne
ceny dostępne na stronie:
www.sabatkrajno.pl
w zakładce Cennik.

««« jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 41, 47.

««« co na miejscu



Aleja Miniatur „Wonderful World”

Miniatury wielu słynnych budowli i wyjątkowych, stworzonych przez naturę miejsc, usytuowano na wzgórzu, dzięki czemu można podziwiać panoramę całego obiektu. W centrum kompleksu stoi watykańska bazylika Świętego Piotra, a nieopodal można podziwiać Koloseum i fontannę Di Trevi. Można zobaczyć tam także inne miniatury, np.: operę z Sydney, Tadź Mahal z Indii, pomnik Chrystusa Odkupiciela stojącego w Rio de Janeiro czy piramidę Cheopsa. Ciekawostką jest miniatura sztucznej wyspy – Palmy Jumeirah – wykonanej w skali 1:200, która zajmuje aż 600m².



Na terenie Alei Miniatur jest zakaz wprowadzania psów oraz dotykania obiektów i wchodzenia na trawę.

Lunapark

Tutaj dzieci są w swoim żywiole. Mogą spędzić czas w bezpiecznej bawialni, pojeździć elektrycznymi skuterami, spróbować swoich sił w napompowanej kuli wodnej. Mali fani „dmuchańców” mają do dyspozycji ponad 100 m² powierzchni do zabawy. Jest też rollercoaster, karuzela, autodrom i stacja kosmiczna.

Park linowy

To jeden z największych parków linowych w Polsce, zbudowanych w całości na palach. Cztery poziomy trudności umożliwiają świetną wspinaczkę o różnym stopniu zaawansowania. W parku linowym przejedziesz na linie nad słynną operą z Sydney oraz wodospadem Niagary.

W Kompleksie działa również kino 6D. Do standardowego obrazu 3D oraz dźwięku stereo dodawane są rozmaite efekty, które dostarczają niesamowitych emocji.

W obiekcie znajduje się dwupoziomowa restauracja „Magia Sabatu”, gwarantująca dobrą kuchnię i miłą obsługę.





Park Rozrywki FlySky

««« gdzie to jest

ul. Skrajna 86B,
25-650 Kielce
<https://www.fly-sky.pl/>
tel. 729 929 809 (park trampolin)
tel. 737 165 561 (bawialnia)
e-mail: biuro@fly-sky.pl

kiedy czynne »»»

pon.–pt. w godz. 14.00–21.00
sob.–niedz. w godz. 10.00–21.00
Wejścia na trampoliny odbywają
się o pełnych godzinach.

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasach,
w godzinach pracy obiektu
lub on-line. Atrakcyjne rabaty
dla grup. Więcej informacji
<https://www.fly-sky.pl/cennik/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 3, 25, 37, 44,
54, 102, 112.

««« co na miejscu



FlySky to wyjątkowy park rozrywki, który łączy w sobie dziesiątki trampolin z nowoczesnym placem zabaw. To doskonale przemyślany i świetnie zaprojektowany obiekt, z wieloma udogodnieniami dla rodzin z dziećmi. Park trampolin jest przeznaczony dla wszystkich, którzy ukończyli 6 lat. Spełni oczekiwania początkujących i tych, którzy kontynuują zabawę i ćwiczenia na trampolinach. Trenerzy przeprowadzają rozgrzewkę i dbają o bezpieczeństwo gości. W parku trampolin obowiązują skarpety antypoślizgowe (można je kupić na miejscu).

Park trampolin to około 70 różnorodnych trampolin, m.in.: arena główna, zbijak, kosze do wsadu, koszykówka w klatce, poduszka powietrzna, baseny z gąbkami połączone z atrakcjami, takimi jak: ścianka wspinaczkowa, równoważnia, lina do chodzenia, tor przeszkód „Ninja”. Na terenie obiektu znajdują się też trampoliny sportowe.



FlySky to także wyjątkowy plac zabaw – jedyne w swoim rodzaju magiczne miejsce z rozbudowanym wielopoziomowym labiryntem i niezliczoną liczbą atrakcji takich jak: zjeżdżalnie, baseny z kulkami, trampoliny. Dzieci mogą się bawić na kilku zjeżdżalniach, torach przeszkód, a także w wielopoziomym labiryncie. Jest również boisko do gry w piłkę. Plac zabaw jest zaprojektowany w taki sposób, że gwarantuje moc atrakcji zarówno najmłodszym dzieciom, jak i tym dużo starszym.



Profesjonalni animatorzy tworzą świetną atmosferę, organizują gry, zabawy, konkursy, dbając jednocześnie o komfort i bezpieczeństwo dzieci.

Dla najmłodszych (do 2 lat) została wydzielona strefa, gdzie maluchy mogą beztrudno bawić się z rodzicami.

Tuż przy placu zabaw znajduje się w pełni przystosowana dla najmłodszych toaleta i przewijak.

Dorośli także mogą miło spędzić tu czas, pijąc aromatyczną kawę lub herbatę i obserwując swoje pociechy podczas zabawy. Po zakończeniu odwiedzin w obiekcie można się napić i zjeść zdrową przekąskę albo coś słodkiego.



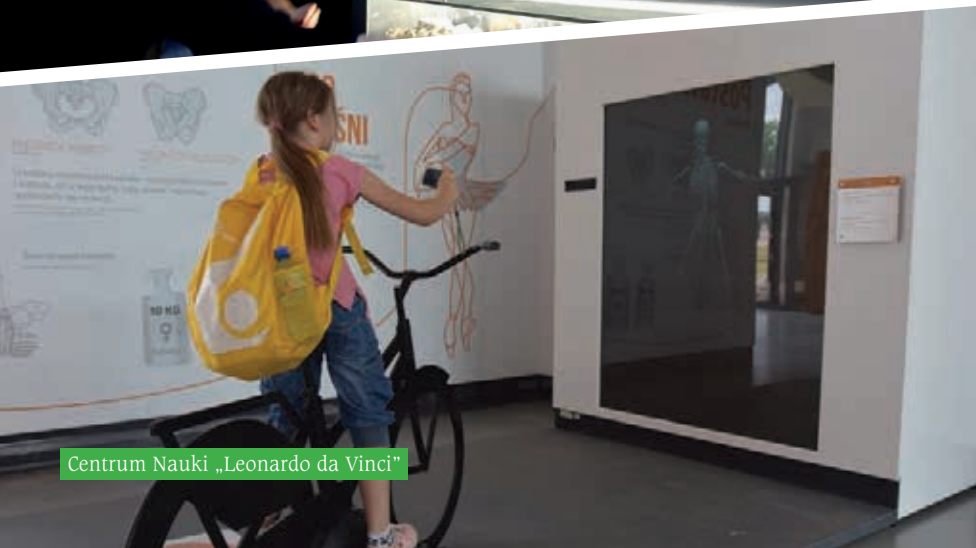
Ogród przy Energetycznym Centrum Nauki




Centrum Geoedukacji - Geonatura Kielce



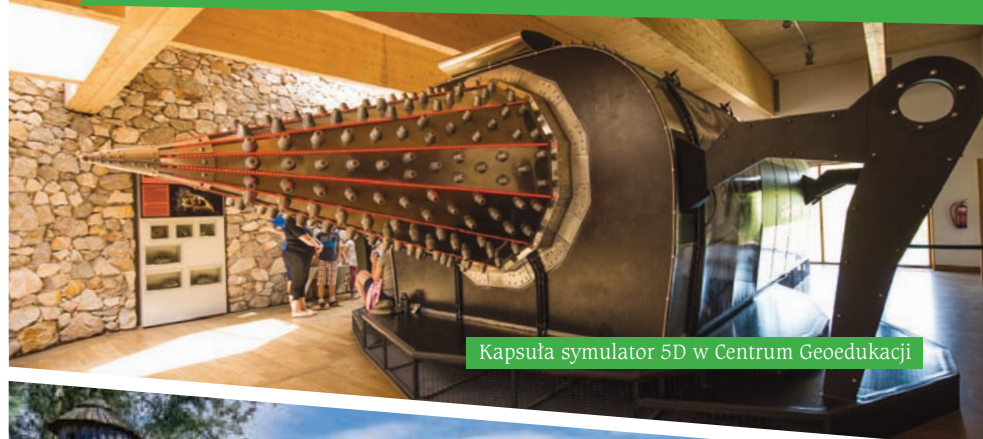
Centrum Nauki „Leonardo da Vinci”



A black and white photograph showing two children smiling from circular cutouts in a large, stylized astronaut suit. The suit is decorated with stars and a rocket. The background is dark with white stars and a rocket. The children are looking out from the suit's head and chest areas.

Energetyczne Centrum Nauki – impreza plenerowa

Kraina odkrywców

A large, dark, cylindrical 5D simulator capsule is shown in a museum setting. It has a large, circular opening at the front, revealing a red interior with many small, round objects. A person is standing near the entrance, and another person is visible inside the capsule. The background is a stone wall and a wooden ceiling.

Kapsuła symulator 5D w Centrum Geoedukacji

A photograph of a traditional wooden village with several houses featuring steep, shingled roofs. The houses are made of dark wood and have small windows. A wooden fence is in the foreground, and a small well is visible. The background shows a green field and trees under a blue sky.

Gród Pędzików w Siedlcach



Energetyczne Centrum Nauki Kielecki Park Technologiczny



««« gdzie to jest

ul. Olszewskiego 6 (budynek SKYE
INC, 2. piętro)
25-663 Kielce
www.ecn.kielce.pl
 @ECN.KPT
Instagram
@energetyczne_centrum_nauki
tel. 41 278 72 50
e-mail: ecn@technopark.kielce.pl

kiedy czynne »»»

wt.–pt. w godz. 8.00–16.00
sob. w godz. 9.00–17.00
W ECN obowiązują tury zwiedzania.
Informacje na temat godzin wejść
na wystawę są dostępne na stronie.
www.ecn.kielce.pl

««« ile kosztuje wstęp

Bilety są dostępne w kasie ECN oraz
na stronie: bilety.ecn.kielce.pl
w cenie 9–20 zł.
Przed wizytą należy upewnić się,
czy są dostępne miejsca:
tel. 41 278 72 50,
e-mail: rezerwacjeecn@technopark.kielce.pl

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 54, 110, 112.

««« co na miejscu



Energetyczne Centrum Nauki to świetne miejsce, które popularyzuje naukę poprzez zabawę i eksperymentowanie. Zachęca do zadawania pytań na temat otaczającego świata oraz pomaga w poszukiwaniu odpowiedzi. ECN proponuje zwiedzanie wystawy „Energia”, warsztaty popularnonaukowe w laboratorium „Generator mocy” lub warsztaty połączone ze zwiedzaniem. Ekspozycja jest podzielona na trzy strefy: „Ogień i Ziemia”, „Powietrze i Woda” oraz „Człowiek”, które razem tworzą spójną opowieść o energii. Goście mają do dyspozycji 28 interaktywnych urządzeń do samodzielnego eksperymentowania. Wśród nich można znaleźć potężny, ważący ponad 750 kg kołowrót nawiązujący formą do kombajnu górniczego, ale napędzany siłą mięśni. Miłośnicy Fiata 126p mają niepowtarzalną okazję, aby zatankować go wirtualną benzyną, ale po wykonaniu specjalnego zadania. Z kolei pasjonaci rowerów mogą stoczyć wyścigi, a dzięki wykonanej pracy zasilić diody energią. Jeśli chcecie z bliska zobaczyć wyładowania atmosferyczne, zajrzeć w głąb Ziemi lub zbudować własny obwód elektryczny, koniecznie zajrzyjcie do ECN. Wystawę zwiedza się samodzielnie, ale spotkacie tam edukatorów – zawsze uśmiechniętych, energicznych pasjonatów nauki. Jeśli będziecie potrzebować pomocy lub będziecie chcieli się czegoś dowiedzieć, śmiało zwróćcie się do nich.

Dopełnieniem ekspozycji ECN jest kino dostosowane do technologii 3D. Zobaczycie tam pełen fantastycznych emocji film. Opowiada on o tym, jak powstaje energia, jak obiega w przyrodzie i jak jest wykorzystywana.

Około 100 metrów od budynku ECN, po drugiej stronie ul. Olszewskiego, znajduje się Energetyczny Ogród Doświadczeń, dostępny bezpłatnie dla tych, którzy lubią aktywności w plenerze. Znajdują się tutaj: siłownia dla spragnionych ćwiczeń i wyzwań ruchowych, zjeżdżalnie wykorzystujące różnice poziomów terenu, trampolina oraz karuzela napędzana w nietypowy sposób. Odwiedzający Ogród mogą skorzystać z równoważni, ponad trzydziestometrowej tyrolki, liter do wspinania oraz kolorowej strefy optycznej, a gdy zgłodnieją – ze strefy relaksu i stanowisk do grilla.

Aby odwiedzić Energetyczne Centrum Nauki KPT, należy wcześniej zarezerwować wizytę mailowo: rezerwacjeecn@technopark.kielce.pl lub telefonicznie pod nr 41 278 72 50 lub – w przypadku zwiedzających indywidualnie – zakupić bilety przez stronę bilety.ecn.kielce.pl.

Miejsca postojowe dla zwiedzających indywidualnie znajdują się na parkingu usytuowanym obok czarnego budynku Inkubatora SKYE INC. przy ulicy Olszewskiego 6 (należy wybrać nieoznakowane miejsce). W przypadku braku dostępnych miejsc można także zaparkować samochód na parkingu po drugiej stronie ulicy Olszewskiego, naprzeciwko pomarańczowego budynku Inkubatora ORANGE – na parkingu Marina BAY lub Energetycznego Ogrodu Doświadczeń.





Centrum Geoedukacji – Geonatura Kielce



««« gdzie to jest

Rezerwat „Wietrznia” im. Zbigniewa
Rubinowskiego ul. Daleszycka 21
25-202 Kielce
www.centrum-geoedukacji.pl
[f @geopark.kielce](https://www.facebook.com/geopark.kielce)
tel. 41 367 68 00
e-mail: rezerwacja@geonatura-kielce.pl

Kiedy czynne »»»

wt.–pt. w godz. 9.00–16.00*
sob.–niedz. w godz. 11.00–16.00*
pon. nieczynne
* Ostatnie wejście na wystawę
odbywa się na godzinę przed
zamknięciem Centrum Geoedukacji.

««« ile kosztuje wstęp

Wstęp do Centrum Geoedukacji
– bezpłatny. Wejście na wystawę
– o pełnej godzinie. Wymagana
jest rezerwacja za pośrednictwem
internetowego systemu rezerwacji
biletów (całodobowo) lub mailowo:
rezerwacja@geonatura-kielce.pl
(rezerwacja następuje w momencie
otrzymania potwierdzenia) lub
telefonicznie: pod nr 41 36 76 800
(od pon. do pt., w godz. 08:00 – 15:00)

jak dojechać »»»

szczegółowe informacje pod linkiem:
[http://centrum-geoedukacji.pl/
informacje-praktyczne/](http://centrum-geoedukacji.pl/informacje-praktyczne/)

««« co na miejscu



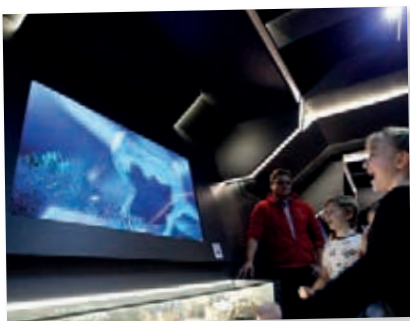
Centrum Geoedukacji to nowoczesna placówka zarządzana przez jednostkę Urzędu Miasta – Geonaturę Kielce, znajdująca się na Świętokrzyskim Szlaku Archeo-Geologicznym, na terenie rezerwatu „Wietrznia”. To miejsce, w którym wiedza geologiczna i geograficzna są przekazywane w przystępny i atrakcyjny sposób. Wizyta w Centrum Geoedukacji jest świetnym wstępem do lepszego zrozumienia geologicznego fenomenu Gór Świętokrzyskich. W obiekcie można zwiedzić niezwykle wystawę edukacyjną, zainscenizowaną w formie futurystycznej stacji badawczej „Chronos”, odbyć wirtualną podróż przez dzieje Ziemi na pokładzie kapsuły 5D, a także stanąć oko



w oko z największym drapieżcą morskim sprzed ery dinozaurów! Motyw dewońskiego morza sprzed 360 milionów lat i jego mieszkańców, a także procesów, które przez miliony lat oddziaływały na skały dewońskie, będzie towarzyszyć podczas zwiedzania wystawy. Wędrując przez wystawę i przenosząc się w świat dewońskich mórz i ich wybrzeży, można podziwiać pierwsze czworonogi, które wyszły na ląd, pradawne rafy tropikalne czy trylobity wędrujące po dnie morskim. W części wystawy zwanej „Geolaboratorium” można się przekonać, jak powstają skały i skamieniałości, jak energia wnętrza Ziemi oddziałuje na powierzchnię naszej planety oraz w jaki sposób twarde skały zginają się niczym plastelina. Uzupełnieniem wycieczki po wystawie są zajęcia ze szlifowania skał w Klubie Miłośników Geologii, wycieczka po Geologicznym Ogrodzie Doświadczeń oraz spacer po ścieżce edukacyjnej w rezerwacie „Wietrznia”.

Imprezy cykliczne: warsztaty geologiczne w ramach Klubu Miłośników Geologii, imprezy geoedukacyjne organizowane w czasie ferii i wakacji, pikniki edukacyjne, rajdy i geologiczne gry terenowe.

Szczegóły można znaleźć na stronie:
www.centrum-geoedukacji.pl






Centrum Nauki „Leonardo da Vinci”

««« gdzie to jest

Podzamcze 45
26-060 Chęciny
www.cndavinci.pl

 [centrumnaukileonardo](https://www.facebook.com/centrumnaukileonardo)
tel. 609 290 121
e-mail: rezerwacje@rcnt.pl

kiedy czynne »»»

Rok szkolny:
niedz.–pon.–nieczynne
wt.–sob. 9.00–14.30

Wakacje:
niedz.–pon.–nieczynne
wt.–sob. 9.00–14.30

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
[https://cndavinci.pl/index.php/
cennik/](https://cndavinci.pl/index.php/cennik/)

Konieczna jest rezerwacja
warsztatów zarówno dla grup
zorganizowanych, jak i gości
indywidualnych. Można jej dokonać
pod adresem: rezerwacje@rcnt.pl

jak dojechać »»»

Linia autobusowa T

««« co na miejscu



Centrum Nauki „Leonardo da Vinci” w Podzamczu Chęcińskim to niezwykle punkt na mapie regionu świętokrzyskiego, przeznaczony do aktywnego i inspirującego wypoczynku. Główną ideą działania Centrum jest wzbudzenie zainteresowania wśród zwiedzających naukami przyrodniczymi poprzez aktywne i wzmacniające postawę kreatywną działania edukacyjne, okraszone wyśmienitą zabawą.

Centrum jest wyjątkowym miejscem w Polsce, ponieważ cała ekspozycja oraz działania edukacyjne skupiają się na organizmie ludzkim. Odwiedziny tutaj wzbudzają ciekawość i zachęcają do samodzielnego myślenia.



Centrum Leonardo oferuje dwie multimedialne wystawy: „Człowiek – niezwykła maszyna”, przedstawiającą zagadnienia związane z budową i funkcjami żywotnymi człowieka, oraz „Człowiek – trybik w maszynie przyrody”, dotyczącą zagadnień ekologiczno-przyrodniczych.

Warsztaty naukowe dla dzieci i młodzieży są prowadzone w pełni wyposażonych laboratoriach przez wykwalifikowaną kadrę edukatorów. Pokazy naukowe odbywają się w przystosowanej dla większej publiczności auli.

Piękny ogród otaczający budynek Centrum, w który wkomponowano wiele eksponatów naukowych, daje świetną możliwość do wypoczynku. Obok Centrum znajduje się również plac zabaw.

Imprezy cykliczne: Astro Piknik, Śniadania na trawie, Noc Muzeów, Dzień Dziecka, mikołajki.

Wszystkie informacje o nadchodzących wydarzeniach są zamieszczane na bieżąco na stronie internetowej: www.cndavinci.pl





Gród Pędzików

««« gdzie to jest

Siedlce 31a
26-060 Chęciny
www.grodpedzikow.pl
[@grodpedzikow](https://www.facebook.com/grodpedzikow)
tel. 790 805 075
e-mail: biuro@grodpedzikow.pl

Kiedy czynne »»»

kwiecień–październik codziennie,
w godz. 9.00–17.00

««« ile kosztuje wstęp

Więcej informacji na stronie
<https://www.grodpedzikow.pl>

Jak dojechać »»»

Transport własny,
prywatny przewoźnik na trasie
Kielce–Łukowa

««« co na miejscu



Gród Pędzików to średniowieczny świat w środku regionu świętokrzyskiego. Zainteresowaniom gospodarzy towarzyszy pasja i niezwykle, zapomniane dziś umiejętności, dzięki którym udało im się odtworzyć elementy zabudowy średniowiecznego grodu. Poszczególne budowle stanowią wierne repliki średniowiecznych osiągnięć w dziedzinie budownictwa obronnego. W Grodzie można zobaczyć drewniany zamek z wieżą obronną, odwiedzić kuźnię ze stuletnim miechem służącym do wyrobu broni, a także wioskę rycerską. Na tutejszej rycerskiej strzelnicy chętni spróbują swoich sił w strzelaniu z łuku. Są organizowane pokazy strzelectwa z broni czarnoprochowej i armat oraz pokazy bicia monet. Można obejrzeć wspina-



łą kolekcję broni z różnych epok, a także wysłuchać pełnej pasji opowieści na temat historii oręża.

Każdy może spełnić dziecięce marzenia i poczuć się jak rycerz, zakładając zbroję, hełm oraz kolczugę, a nawet spędzając noc w rycerskim namiocie lub drewnianym domku. Gród Pędzików to najlepsza lekcja historii i jednocześnie wyśmienita zabawa w miejscu pełnym pasji i dobrej energii. Gród Pędzików to również wyjątkowa agroturystyka dla żądnych przygód. Gospodarze przenoszą gości w średniowieczną rzeczywistość, dzięki czemu pobyt zmienia się w pełną wrażeń przygodę. Na terenie Grodu można również spędzić czas na placu zabaw oraz zjeść smaczne dania kuchni staropolskiej. W Grodzie organizowane są imprezy plenerowe, pikniki rodzinne, komunie, urodziny i inne biesiady na łonie natury. Gród Pędzików jest położony zaledwie kilka minut drogi samochodem do Parku Etnograficznego w Tokarni, Zamku w Chęcinach czy Centrum „Leonardo da Vinci”. Dzięki temu można połączyć odwiedziny w tych miejscach we wspólną rodzinną wycieczkę. Imprezy cykliczne: Majówka w Grodzie, Wakacyjne Święto Pieczono Chleba i Ziemniaka.





Centrum Neandertalczyka obok Jaskini „Raj”



««« gdzie to jest

ul. Dobrzańska, 26-060 Chęciny
www.jaskiniaraj.pl
fKompleksJaskiniaRajCentrumNeandertalczyka
tel. 41 346 55 18
e-mail: jaskiniaraj@lysogory.com.pl

kiedy czynne »»»

wt. – niedz.
kwiecień w godz. 9.00–15.30
maj, czerwiec w godz. 9.00–19.00
lipiec, sierpień w godz. 9.00–17.30
wrzesień, październik
w godz. 9.00–16.30
listopad w godz. 9.00–15.30

««« ile kosztuje wstęp

Więcej informacji na stronie
www.jaskiniaraj.pl

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 31, T.

Pierwsze Centrum Neandertalczyka jest zlokalizowane w kopule sferycznej przy parkingu Jaskini „Raj”. Powstało dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Naukowym Archeologów Polskich przy Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie. Obiekt łączy pradawne losy człowieka z najnowszymi odkryciami nauki. Cztery sale tematyczne przybliżą dzieje i losy człowieka neandertalskiego, odpowiadając na pytania: Skąd pochodzimy? Jak żył i polował neandertalczyk? W jakim stopniu jesteście z nim spokrewnieni?

Centrum obala mit tępego neandertalczyka i pokazuje, jak rozwijał on swoją bogatą kulturę, pomimo ekstremalnych warunków, w jakich żył. W obiekcie można zobaczyć naturalnych rozmiarów replikę mamuta, repliki czaszek ludzi pierwotnych, hologram 3D czaszki neandertalczyka, a także inscenizację polowań i życia codziennego.




A stage performance featuring several puppets. In the center, a blonde-haired puppet in a white dress is speaking. To its left is a red bucket puppet and a yellow rectangular puppet. To its right is a red furry puppet, a grey animal puppet, and a yellow bottle-shaped puppet. The background is a solid blue color.

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”

Magiczna zabawa

A close-up of a young child with curly hair, wearing a colorful rainbow-striped long-sleeved shirt. The child is holding two large, round, swirl-patterned lollipops in front of their eyes, completely obscuring their face. The background is a solid pink color.

Manufaktura Słodczy „Magia Karmelu”

A display case in a museum filled with various puppets. The puppets are arranged in several compartments. On the left, there are two large puppets of children. In the center, there is a small doll in a red dress. On the right, there is a larger puppet in a blue outfit. The display is lit from below, and a person's head is visible in the foreground, looking at the display.

Muzeum Zabawek i Zabawy



Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” im. Stefana Karckiego

««« gdzie jest

ul. Duża 9
25-304 Kielce
www.teatrkubus.pl
tel. 41 368 02 93 (sekretariat)
tel. 41 344 58 36 (kasy)
e-mail: sekretariat@teatrkubus.pl

kiedy czynne »»»

Kasa czynna wt.–pt.
w godz. 8.00–14.00

W przypadku innych dni tygodnia lub
spektakli popołudniowych kasa jest
czynna na godzinę przed spektaklem.

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie (płatność
gotówką lub przelewem – dotyczy
wyłącznie biletów wcześniej
zarezerwowanych) lub też za
pośrednictwem strony internetowej
InterTicket: [https://teatrkubus-
bilety.interticket.pl/](https://teatrkubus-bilety.interticket.pl/) Cena biletu:
20 zł (honorujemy Kartę Dużej
Rodziny, legitymację emeryta,
kartę seniora, a także orzeczenie
o niepełnosprawności).

Rezerwacje można realizować
mailowo (rezerwacje@teatrkubus.pl)
lub telefonicznie (tel. 41 344 58 36).
Rezerwacja mailowa jest ważna po
podaniu imienia, nazwiska i telefonu
kontaktowego osoby rezerwującej
oraz po potwierdzeniu przez Teatr.

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: OW, OZ, 103.

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” mieści się w XIX-wiecznej kamienicy w centrum Kielc przy ul. Dużej, pomiędzy za-
bytkowym rynkiem a główną promenadą miasta – ulicą
Henryka Sienkiewicza. „Kubuś” rozpoczął działalność
w 1955 roku. W swoim dorobku ma ponad dwieście róż-
norodnych premierowych spektakli. Wystawia przedsta-
wienia nie tylko dla dzieci, ale również dla młodzieży
i dorosłych. Teatr otrzymał wiele prestiżowych nagród,
przyznawanych zarówno przez krytyków, jak i młodych
widzów. W repertuarze Teatru znajdują się adaptacje



największych, polskich i światowych, utworów literackich, a także dramaturgii współczesnej. Odwiedzający mają do wyboru szeroką ofertę warsztatów, lekcji teatralnych, spotkań z aktorami, animatorami kultury, pedagogami teatru, jak i możliwość zobaczenia lalek teatralnych, które powstały na przestrzeni ponad sześćdziesięcioletniej działalności Teatru. Galeria, w której są one prezentowane, to miejsce pełne teatralnej magii. Kukły, jawajki, pacynki czy marionetki, zgromadzone w „Kubusiu”, występowały nie tylko w Kielcach, ale również na scenach całego świata. Wiele z nich to zaprojektowane przez wybitnych scenografów prawdziwe dzieła sztuki. Zwiedzanie Galerii odbywa się przed spektaklami lub po nich. Wymagana jest wcześniejsza rezerwacja. Dodatkowo w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” odbywają się liczne zajęcia i atrakcje pozasceniczne, dostarczające wartościowej rozrywki i wspaniałych artystycznych atrakcji, takich jak: słuchowiska, koncerty, pokazy filmów oraz warsztaty dla dzieci i rodziców (szczegóły na stronie www.teatrkubus.pl). W wewnętrznym dziedzińcu teatralnej kamienicy można usiąść i odpocząć w cieniu ogromnego kasztanowca – jednego z piękniejszych pomników przyrody Kielc. W bezpośrednim sąsiedztwie Teatru nie ma parkingu. Widzowie mogą skorzystać z pobliskich płatnych stref parkowania lub wielopoziomowego parkingu przy placu Konstytucji 3 Maja (około 300 m od siedziby Teatru).





Muzeum Zabawek i Zabawy

««« gdzie to jest »»»

pl. Wolności 2
25-367 Kielce
www.muzeumzabawek.eu
tel. 41 344 40 78,
41 343 37 00
e-mail: pozna@muzeumzabawek.eu

» kiedy czynne «««

Godziny otwarcia: 9.00–17.00
(od kwietnia 2021)
Rezerwacja (obowiązkowa
dla grup zorganizowanych)
i informacja tel. 41 34 337 06.

««« ile kosztuje wstęp »»»

Bilet normalny 15 zł
Bilet ulgowy 8 zł
Wtorek wstęp wolny
(od kwietnia 2021)

» jak dojechać «««

Linie autobusowe: 8, 21, 25, 30,
33, 34, 112, OW, OZ.

««« co na miejscu »»»



Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach to najstarsze i największe tego typu muzeum w Polsce. Mieści się w gmachu, w którym ponad 150 lat temu były hale targowe. W swoich zbiorach ma cenne zabawki historyczne, zabawki ludowe charakterystyczne dla całej Polski oraz kilku krajów Europy, zbiory artystyczne, zabawki współczesne oraz kolekcje modelarskie.

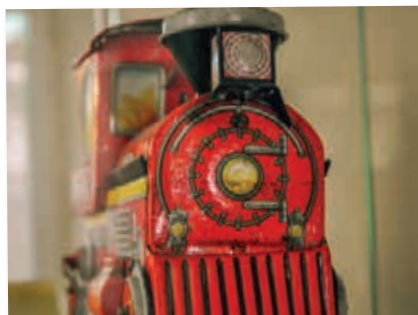
Na wystawie stałej „Miasto zabawek” można oglądać najcenniejsze i najstarsze eksponaty w pięknej scenerii dawnego miasteczka. Nad głowami zwiedzających świecą konstelacje gwiazd, a witryny, w których umieszczono zabawki, rozświetlają się, gdy podchodzą do nich zwiedzający. Zobaczycie tam m.in.: porcelanowe laleczki, kunsztownie wykonane domki dla lalek z miniaturowymi mebelkami, ołowiane żołnierzyki, wspaniałe modele dawnych aut czy konia na biegunach. Warto czytać znajdujące się przy witrynach interesujące opisy.

Wystawa „Zatkało kakao? Kreatywny przemysł zabawkarski i dzieciństwo w PRL-u budzi żywe reakcje wśród dorosłych, którzy pamiętają o swoich zabawkach. Dla dzieci jest odkrywanie świata dzieciństwa rodziców i dziadków. Wystawa, mimo pokazywania różnic, buduje pomost między pokoleniami, odwołując się do powszechnego doświadczenia zabawy. Ekspozycja wzbogacona jest o zdjęcia i książki z epoki.

Wystawa „Zatkało kakao? Kreatywny przemysł zabawkarski i dzieciństwo w PRL-u budzi żywe reakcje wśród dorosłych, którzy pamiętają o swoich zabawkach. Dla dzieci jest odkrywanie świata dzieciństwa rodziców i dziadków. Wystawa, mimo pokazywania różnic, buduje pomost między pokoleniami, odwołując się do powszechnego doświadczenia zabawy. Ekspozycja wzbogacona jest o zdjęcia i książki z epoki.



Kolejna wystawa „Świat modeli” to wielki zbiór zabawek technicznych oraz niepowtarzalnych modeli samolotów, statków i pojazdów poruszających się drogą lądową.



„Zabawajki czyli zabawki ludowe” to wystawa popularyzująca tradycyjną twórczość zabawkarską.

Muzeum prezentuje także bardzo interesujące wystawy czasowe oraz nieustannie dołącza do swych stałych zbiorów nowe eksponaty, dlatego warto tutaj wracać.



W Aptece Wyobraźni, budynku oddalonym o 100 metrów, odbywają się zajęcia edukacyjne, rozbudzające kreatywność młodszych i starszych dzieci. Na terenie Muzeum znajduje się kącik zabaw, a na parterze budynku Muzeum – sklepik z piątkami.



Imprezy cykliczne: Dzień Dziecka – 1 czerwca, Dzień Misia – 25 listopada, Mikołajki – 6 grudnia.

Przy pl. Wolności (przed Muzeum Zabawek i Zabawy) jest zlokalizowany duży parking.



Manufaktura Słodczy & Kawiarnia „Magia Karmelu”



««« gdzie to jest

w Aptece Wyobraźni Muzeum
Zabawek i Zabawy
ul. Mickiewicza 1
25-352 Kielce
www.magiakarmelu.pl
tel. 537 950 750
e-mail: manufaktura@magiakarmelu.pl

««« kiedy czynne

wt. – niedz. w godz. 9.30–17.30
Pokazy wytwarzania słodczy
odbywają się w godz.: 11.00, 13.00,
15.00 i 16.45 w dni otwarcia.
Dla grup zorganizowanych jest rezer-
wacja pod numerem: 537 950 750.
Istnieje możliwość organizacji
pokazów i warsztatów poza
regularnymi godzinami otwarcia.

««« ile kosztuje wstęp

Wstęp jest bezpłatny.

««« jak dojechać

Linie autobusowe: 8, 21, 25, 30,
33, 34, 112, OW, OZ.

««« co na miejscu



W „Magii Karmelu” zobaczycie, jak powstają unikal-
ne słodkości – od momentu wylania gorącego karmelu
na kamienny stół, poprzez nadanie mu kształtu, barwy
i smaku, aż do pakowania gotowego wyrobu. Można
tam znaleźć słodczy w ponad czterdziestu wyjątko-
wych smakach. W trakcie każdego pokazu jest możli-
wość samodzielnego wykonania własnego lizaka (koszt
10 zł), a goście są częstowani jeszcze ciepłymi karmelka-
mi. Każdy uczestnik pokazu otrzymuje również dyplom
Małego Karmelarza.

Manufaktura organizuje także czekoladowe war-
sztaty edukacyjne „Od ziarna do tabliczki”, podczas
których można dowiedzieć się niemal wszystkiego
o tym słodkim przysmaku i samemu zaprojektować
oraz wykonać słodką tabliczkę. Uczestnicy skosztują
także wybornej pitnej czekolady i otrzymają dyplomy
Młodych Czekoladników.



W Manufakturze działa mała kawiarenka, w której serwowana jest pyszna kawa, świeżo wyciskane soki i inne napoje. Można również zjeść wyśmienite ciasta i domowe desery. W lokalu można kupić wyrabiane tutaj słodycze.

Znajduje się tu także bezpłatna minisala zabaw dla dzieci do lat 6 oraz biblioteczka z książkami dla najmłodszych.

Odwiedziny w Manufakturze „Magia Karmelu” są niezapomnianym przeżyciem dla wszystkich odwiedzających – dużych i małych.





Baseny Tropikalne

««« gdzie to jest

ul. Szczepaniaka 42
25-043 Kielce
tel: 41 340 35 60
e-mail: marketing@
binkowskiresort.pl
<http://basenytropikalne.pl>

kiedy czynne »»»

czynne codziennie
w godz. 10.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie:
<http://basenytropikalne.pl>

««« co na miejscu



W sercu Gór Świętokrzyskich zanurz się w tropikalnym odpoczynku. Ucieknij od codzienności i ciesz się wakacjami w cudownej atmosferze Tropikalnego Raju. Możesz spodziewać się basenów z krystalicznie czystą, turkusową, ciepłą wodą 34°C, prawdziwymi palmami z najdalszych zakątków świata i przyjemną temperaturą powietrza 32°C w ciągu całego roku. Odkryj dla siebie to miejsce. Zrelaksuj się w jacuzzi lub w jednym z kojących basenów witalnych. Zanurz się i zafunduj sobie egzotyczny napój w naszym barze przy basenie czy wypocznij na leżankach wśród palm. Raj na wyciągnięcie ręki... 365 dni w roku. Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółami oferty, która obejmuje:

- kompleks basenów rekreacyjnych,
- przeszkloną halę basenową z rozsuwanym dachem,
- żywą tropikalną roślinność,
- bar wodny,
- strefę restauracyjną,
- Lazy River,
- wodny plac zabaw dla dzieci,
- 3 duże zjeżdżalnie wodne o łącznej długości 300 m.

Więcej informacji na stronie www.basenytropikalne.pl

A man in a blue t-shirt and brown pants stands looking at a series of historical information boards. The boards are set up in front of a large, light-colored stone wall. In the background, a castle with a green roof and a tall tower is visible under a clear blue sky.

Wzgórze Zamkowe

Tropiciele historii

A view looking down into a stone-lined well or cistern. The structure is built with rough-hewn stone blocks and has a metal frame around the opening. The interior is dark, and the stone walls are visible on all sides.

Zamek Królewski w Chęcinach

A traditional white house with a thatched roof. The house has a dark wooden door and a small window. In the background, a windmill is visible on a hill under a blue sky with white clouds. A wooden fence is in the foreground.

Park Etnograficzny w Tokarni



Muzeum Historii Kielc

««« gdzie to jest

ul. Świętego Leonarda 4
25-303 Kielce
www.mhki.kielce.eu

 Muzeum Historii Kielc
tel. 41 340 55 20
e-mail: poczta@mhki.kielce.eu
rezerwacja@mhki.kielce.eu

kiedy czynne »»»

Od 1 listopada 2017 roku dniem wolnym od opłat za zwiedzanie wystawy stałej jest każda sobota. Brak opłaty nie dotyczy wystaw czasowych.

««« ile kosztuje wstęp

Bilet normalny 9 zł, ulgowy 5 zł, rodzinny 15 zł, bilet na wystawy czasowe 5 zł., lekcja muzealna 50 zł., fotografowanie i filmowanie amatorskie jest bezpłatne. W soboty wstęp na wystawę stałą jest bezpłatny. Przewodnik dla grup około 10-osobowych gratis, dla mniejszych – opłata 20 zł. Usługi edukacyjne (warsztaty, zajęcia oświatowe, „spacer po mieście”, koncerty itp.) – 7 zł. Prosimy o wcześniejsze zgłaszanie grup (10 – 30 osób). Przed wizytą warto upewnić się, że przewodnik będzie dostępny, pod tel. 41 340 55 26, w poniedziałki 41 340 55 27.

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 8, 21, 25, 30, 34, 112, OW, OZ.

Muzeum Historii Kielc mieści się w odrestaurowanej XIX-wiecznej kamienicy w ścisłym centrum Kielc. Wystawa stała „Z dziejów Kielc” przedstawia chronologicznie dzieje miasta w grupach tematycznych: od Kielc przedlokacyjnych i wczesnośredniowiecznych aż do Kielc w latach powojennych. Prezentuje ona wiele niesamowitych i nierzadko zaskakujących eksponatów, z których każdy ma swoją ciekawą historię. Można zobaczyć bardzo różnorodne przedmioty, od fragmentu pończochy Tadeusza Kościuszki, przez produkowane niegdyś w Kielcach motocykle, aż po napędzany mechanicznie stary fotel dentystyczny. Przewodnicy po Muzeum z pewnością pomogą zwiedza-



jącym odkryć tajemnice Kielc. Warto posłuchać ciekawych i często zabawnych opowieści. Dzięki nim wizyta w Muzeum będzie fascynującą lekcją historii.

Muzeum przygotowuje również wystawy czasowe, środowiskowe, a także plenerowe, które można oglądać na ulicach Kielc. Ponadregionalna tematyka wielu z wystaw Muzeum przyczyniła się do ich eksponowania w muzeach i instytucjach kultury w całym kraju.

Warto skorzystać z bogatej oferty edukacyjnej Muzeum. Warsztaty i lekcje muzealne są świetnym pomysłem na rodzinne odwiedziny Muzeum (szczegółowo w zakładce Edukacja/Edukacja muzealna na stałej wystawie „Z dziejów Kielc”). Spacer po mieście z przewodnikiem może stać się podróżą w czasie, pełną zaskakujących informacji, ciekawostek i anegdot. Warto skorzystać z tej możliwości. Propozycją przygotowaną specjalnie dla rodzin jest m.in. cykl warsztatów „Poranki w Muzeum Historii Kielc” (w pierwsze niedziele miesiąca, szczegóły w zakładce Edukacja/Oferta dla rodzin).

Informacje o zajęciach wakacyjnych i innych wydarzeniach cyklicznych są umieszczane na stronie internetowej: www.mhki.kielce.eu.





Wzgórze Zamkowe

««« gdzie to jest

ul. Zamkowa 3
25-009 Kielce
www.zamkowa3.pl
www.ompio.pl
 @OMPİO.Kielce
www.idkielce.pl
 @idkielce
tel. 41 367 08 01
e-mail: sekretariat@zamkowa3.pl

kie dy czynne »»»

wt. – pt w godz. 10.00–17.00
sob. – niedz. w godz. 11.00–18.00
pon. nieczynne

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 5 zł, ulgowy 2 zł,
rodzinny 9 zł.

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9,
14, 15, 18, 19, 24, 25, 27, 28, 29,
30, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 40, 43,
44, 45, 50, 51, 54, 102, 105, 107,
108, 109, 110, 111, OW, OZ.

Wzgórze Zamkowe funkcjonuje w zrewitalizowanych budynkach dawnego więzienia kieleckiego. Działają tu dwie instytucje: OMPİO – miejsce pamięci i edukacji z multimedialną historyczną ekspozycją oraz Instytut Dizajnu Kielce – ośrodek wzornictwa, który swoimi działaniami rozwija wrażliwość w kwestiach projektowania. Stare więzienie kieleckie ma długą historię, sięgającą roku 1826. Ekspozycja dedykowana jest bohaterom walk o niepodległość – wielu z nich było więźniami przy ul. Zamkowej, tu byli torturowani, tu zginęli lub stąd poszli na śmierć. Tych bohaterów nie znajdziecie w pod-



ręcznikach historii. Problemowo ułożona opowieść ekspozycji budowana jest za pomocą scenografii i różnych środków wyrazu: multimedialnych, gry światła, warstwy dźwiękowej, elementów rekonstrukcji z mocnymi, oddziaływającymi na emocje eksponatami. Zapraszamy wszystkich – dorosłych i młodzież, a zwłaszcza rodziców z dziećmi. Tutaj w miejscu pamięci łatwiej otworzyć się na historię i wartości. Wzgórze Zamkowe to również Instytut Dizajnu. W Galerii Głównej i niemal całej przestrzeni ID prezentowane są wystawy polskiego dizajnu. W ID odbywają się też regularnie warsztaty dla dzieci i dorosłych, które uczą wrażliwości na otaczający świat, kształtują poczucie estetyki, rozwijają kreatywność. Szczegółowa oferta, terminy warsztatów i warunki uczestnictwa są na bieżąco publikowane na stronie internetowej www.idkielce.pl





Zamek Królewski w Chęcinach



««« gdzie to jest

ul. Jędrzejowska
26-060 Chęciny
Biuro zamku:
ul. Małogoska 7
26-060 Chęciny

www.zamek.checiny.pl

[@zamek.krakowski.checiny](https://www.facebook.com/zamek.krakowski.checiny)

tel. 41 308 00 48

e-mail: biuro@zamek.checiny.pl

kiedy czynne »»»

codziennie w godzinach:

styczeń 9.00–15.00

luty 9.00–16.00

marzec 9.00–17.00

kwiecień–sierpień 9.00–19.00

wrzesień 9.00–19.00

październik 9.00–18.00

listopad 9.00–16.00

grudzień 9.00–15.00

W przypadku niepogody

(śnieg, oblodzenia) Zamek

może być nieczynny.

««« ile kosztuje wstęp

Więcej informacji na stronie

[https://zamek.checiny.pl/pl/](https://zamek.checiny.pl/pl/oferta/ceny-biletow)

[oferta/ceny-biletow](https://zamek.checiny.pl/pl/oferta/ceny-biletow)

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 31

««« co na miejscu



Zamek w Chęcinach wzniesiono na przełomie XIII i XIV wieku. Od początku był miejscem ważnych wydarzeń politycznych. W połowie XIV wieku zamek został rozbudowany przez króla Kazimierza Wielkiego i stał się jedną z najpotężniejszych warowni w całej Polsce. Twierdza była rezydencją rodzin królewskich. Gościły tu Adelajda – druga żona Kazimierza Wielkiego oraz jego siostra Elżbieta, sprawująca rządy w imieniu swego syna, Ludwika Węgierskiego. Mieszkała tu również znana ze swego bogactwa królowa Bona.



Okres świetności twierdzy w Chęcinach zakończył się w XVIII wieku, głównie za sprawą ataków Szwedów, którzy dwukrotnie niszczyli budowlę.

Obecnie zamek chęciński jest zrekonstruowany i zabezpieczony. Odbudowano wieże, a we wschodniej baszcie urządzono punkt widokowy. Cały obiekt jest udostępniony turystom. Zwiedzanie zamku, lochu, skarbcza, wejście na dwie baszty z punktami widokowymi, przymierzanie elementów zbroi rycerskich, zakuwanie w dyby, wykonywanie zdjęć z Białą Damą i rycerzem, strzelanie z łuku – takie atrakcje czekają wszystkich gości.



W obiekcie, w okresie letnim, odbywają się „Noce na Zamku”. Imprezy te są skierowane szczególnie do rodzin z dziećmi. To unikalna propozycja zwiedzania obiektu nocą. Wydarzenie uatrakcyjniamy elementy artystyczne – prezentacje sceniczne, pokazy ognia, walk rycerskich i tańców średniowiecznych. Dzieci i dorośli mają okazję poznać historię zamku i dzieje naszego kraju – wszystko przy okazji świetnej zabawy. Niespodzianką jest Biała Dama ukazująca się na wieży zamkowej.

Na parking, u podnóża Góry Zamkowej, jest zlokalizowana restauracja „La Baguette”, serwująca pyszne przekąski, dania obiadowe i wspaniałe desery.





Park Etnograficzny w Tokarni Muzeum Wsi Kieleckiej

««« gdzie to jest

Tokarnia 303
26-060 Chęciny
www.mwkc.com.pl
tel. 41 315 41 71, 519 467 107,
kasa 515 458 649
e-mail: skansen@mwkc.com.pl

««« kiedy czynne »»»

Więcej informacji na stronie
<https://mwkc.com.pl/oferta/>
godziny-otwarcia-i-cennik

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie
(kasa jest zamykana 30 minut
przed zamknięciem obiektu).
Więcej informacji na stronie
<https://mwkc.com.pl/oferta/>
godziny-otwarcia-i-cennik

««« jak dojechać »»»

Linia autobusowa T

««« co na miejscu



W Parku Etnograficznym w Tokarni znajduje się stała ekspozycja budownictwa wiejskiego, małomiasteczkowego i dworskiego regionu kieleckiego, datowana od XVII wieku do pierwszej połowy XX wieku. Zgromadzono tutaj około osiemdziesiąt niezwykle cennych zabytków. Skansen jest położony w malowniczym zakolu Czarnej Nidy i liczy aż 65 hektarów. Zróżnicowanie terenu pozwala prezentować zabytkowe budynki w warunkach zbliżonych do naturalnych. Odwiedziny w skansenie są jak podróż w czasie, niesamowita lekcja historii i jednocześnie fascynująca przygoda. Goście zobaczą nie tylko wnętrza wiejskich chałup czy pięknego szlacheckiego dworku, ale również wspaniale odtworzone dawne po-



mieszczenia: gabinet lekarski, aptekę, szkolną izbę, małomiasteczkowy sklepik czy młyn, mijając po drodze urokliwe przydrożne kapliczki. A to tylko niektóre z atrakcji...

W Parku odtworzono układ osadniczy wioski i małomiasteczkowy rynek. Goście zachwycą się wysokiej klasy zabytkami sakralnymi i zobaczą wspaniałe przykłady budownictwa dworsko-folwarcznego. W najcenniejszych zabytkach drewnianych przeniesionych do skansenu, urządzone są stałe ekspozycje wyposażenia wnętrz, dzięki którym można poznać warunki życia mieszkańców dawnej wsi czy miasteczka. Te miejsca, w sposób szczególny, działają na wyobraźnię zarówno

małych, jak i dorosłych gości. Obiekty muzealne są wyposażone w oryginalne sprzęty, meble oraz narzędzia. W chałupach można zobaczyć również ekspozycje dotyczące ginących rzemiosł wiejskich. Znajdują się tutaj kompletne warsztaty: stolarza, kowala, gonciarza, plecionkarza i szewca. W Tokarni podziwiać można także wszystkie spotykane na terenie Kielecczyny typy wiatraków oraz drewniane młyny wodne. Na terenie Parku w Tokarni organizowanych jest wiele plenerowych imprez, takich jak: Wytopki Ołowiu, Święto Chleba czy Świętokrzyski Jarmark Agroturystyczny. Aktualne informacje znajdują się na stronie www.mwk.com.pl w zakładce Kalendarium imprez.





Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego w Miedziance



««« gdzie to jest

Miedzianka 1

26-060 Chęciny



@MIGKwMiedziance

tel. 784 377 444, 509 264 662

e-mail: miedzianka@ckis.checiny.pl

Kiedy czynne »»»

wt.–sob. w godz. 10.00–17.00

Istnieje możliwość dostosowania godziny do potrzeb odwiedzających, po wcześniejszym uzgodnieniu.

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie w godzinach otwarcia obiektu, ostatnie wejście na pół godziny przed zamknięciem.

Bilet normalny 6 zł, ulgowy 5 zł, grupowy 4,50 zł (dla grup liczących co najmniej 10 osób)

Dzieci poniżej 4. roku życia – bezpłatnie. Zwiedzanie z przewodnikiem – bezpłatnie.

jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik na trasie Kielce – Zajączków, przez Chęciny

W obiekcie można zobaczyć makietę średniowiecznego górnika przy pracy. Część eksponatów jest przystosowana do tego, by podczas zwiedzania dzieci mogły sprawdzać ich zastosowanie, dotykać, przymierzać i poznawać w ten sposób górników i ich pracę. Istnieje możliwość wybicia pamiątkowej monety i kupienia upominków związanych z tematyką Muzeum. Przy obiekcie zlokalizowano park maszyn górniczych i ciekawostek geologicznych, dwa boiska oraz miejsce na ognisko.

Imprezy cykliczne: Festyn Górniczy (na zakończenie wakacji), Barbórka.





Ośrodek Tradycji Garncarstwa w Chałupkach

Chałupki to wieś słynąca z wielowiekowych tradycji garncarskich, sięgających połowy XVI wieku. Umiejętności toczenia garnków przekazywano z pokolenia na pokolenie. Zazwyczaj całe rodziny zajmowały się tym niezwykle rzadkim rzemiosłem.

Wytwory mistrzów garncarstwa z Chałupek do dziś charakteryzują się starannym wykończeniem i ciekawą ornamentyką. Wystawa składa się z dwóch części: ekspozycyjnej i warsztatowej. Część pierwsza prezentuje piękno wyrobów użytkowych mistrzów garncarskich oraz warsztat pracy garncarza. W drugiej części znajduje się autentyczny, dwukomorowy piec garncarski oraz urządzenia i narzędzia niezbędne w procesie produkcji. Ośrodek Tradycji Garncarstwa w Chałupkach to jedyne tego typu muzeum w Polsce.

W obiekcie istnieje możliwość toczenia na kole i uczestniczenia w warsztatach lepienia z gliny.

Impreza cykliczna:
Chałupkowe Garcynki
(pod koniec lipca).



gdzie to jest »»»

ul. Ceramiczna 13, Chałupki
26-026 Morawica
tel. 41 311 87 02, 606 109 980
(informacja i rezerwacje)

««« kiedy czynne

wt.–niedz. w godz. 10.00–16.00
pon. nieczynne

ile kosztuje wstęp »»»

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 4 zł, bilet ulgowy 2 zł.

jak dojechać »»»

Prywatny przewoźnik
na trasie Kielce–Pińczów



Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świątokrzyski Sztetl”

««« gdzie to jest

ul. Wspólna 14
26-020 Chmielnik
www.swiatokrzyskisztetl.pl
tel. 734 158 969
e-mail: kontakt@swiatokrzyskisztetl.pl

kiedy czynne »»»

Muzeum czynne od wtorku
do niedzieli
w sezonie letnim: 15 IV–14 X
w godz. 9.00–17.00
w sezonie zimowym: 15 X–14 IV
w godz. 9.00–16.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 10 zł,
ulgowy 6 zł, rodzinny 20 zł.
W obiekcie obowiązuje zakaz
spożywania jedzenia.

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 201, 208.

««« co na miejscu



Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świątokrzyski Sztetl” w Chmielniku to nowoczesne muzeum w dawnej synagoge, przypominające o tym, jak przez kilkaset lat Żydzi żyli obok Polaków w małych miasteczkach zwanych sztetłami. „Świątokrzyski Sztetl” to interaktywne muzeum, które zaprojektował Mirosław Nizio, łącząc elementy historyczne i nowoczesne technologie. Oryginalne fragmenty malowideł ściennych sąsiadują z holograficznymi szybami, na których ukazują się archiwalne zdjęcia z regionu, a fragmenty autentycznej posadzki tworzą spójną całość ze współczesną rekonstrukcją dawnej bimy – miejsca do odczytywania Tory. Takie zderzenie histo-



rii ze współczesnością stanowi atrakcyjną propozycję dla turystów. Wizyta w chmielnickim Muzeum będzie niezapomnianym przeżyciem. Nowoczesne rozwiązania techniczne tworzą iluzję spaceru po przedwojennych uliczkach miasta. Multimedialne mapy regionu oraz ekrany dotykowe pozwalają zapoznać się z historią Chmielnika, a ukryte głośniki sprawiają, że można poczuć się uczestnikiem uroczystego szabatu lub zajęć w chederze. Elementem wyjątkowym jest jedyna na świecie szklana bima – centralne miejsce głównej sali, w której odbywają się recitale, koncerty i inne wydarzenia. W sali znajdują się także dioramy – ruchome makieety prezentujące zwyczaje i święta żydowskie, przygotowane specjalnie dla Chmielnika. Kunsztownie opracowane scenki cieszą się szczególnym zainteresowaniem najmłodszych. „Świątokrzyżski Sztetl” to również miejsce spotkań estradowych, które odbywają się przede wszystkim na piętrze, dzięki zaadaptowaniu dawnego babińca (miejsca modlitwy kobiet) na nowoczesną scenę z widownią. Przeciwwagą dla bogatej oferty wizualno-dydaktycznej dawnej synagogi jest cisza usytuowanego po sąsiedzku surowego monumentu – Domu Cienia. To symbol pamięci o tych, którzy stali się ofiarami hitlerowskiej zagłady i na zawsze zniknęli z historii Chmielnika. W Ośrodku znajduje się biblioteka multimedialna. Dla najmłodszych przygotowano interaktywną grę z elementami wiedzy o kulturze i historii Żydów.



Impreza cykliczna: Festiwal Dni Kultur w czerwcu.



Centrum Edukacji i Kultury „Szklany Dom” Dworek Stefana Żeromskiego



««« gdzie to jest »»»

Ciekoty 76
26-001 Masłów
www.szklanydom.maslow.pl
tel. 41 311 21 28
e-mail: szklanydom@maslow.pl

««« kiedy czynne »»»

maj–październik
wt. – pt. w godz. 10.00–17.00
sobota – niedz. w godz.
11.00–17.00
listopad–kwiecień
wt. – sob. w godz. 10.00–16.00
pon. i święta – nieczynne
Wejścia do dworku o pełnej
godzinie.
Ostatnie wejścia:
od wt. do pt. godz. 16:00
w sob. i niedz. godz. 17:00

««« ile kosztuje wstęp »»»

Bilety na zwiedzanie dworku
można kupić w kasie sklepu
w budynku Szklanego Domu, w
godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 10 zł, ulgowy
indywidualny 8 zł.

««« jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 10, 38.

««« co na miejscu »»»




Centrum Edukacji i Kultury „Szklany Dom” – Dworek Stefana Żeromskiego w Ciekotach to interdyscyplinarny obiekt w sercu Gór Świętokrzyskich, ściśle związany ze Stefanem Żeromskim – wielkim pisarzem, społecznikiem i regionalistą. Stefan Żeromski (1864–1925) spędził w Ciekotach lata dzieciństwa i młodości. Po śmierci ojca musiał opuścić to ukochane przez siebie miejsce. W 2010 roku zrekonstruowano Dwór Żeromskich w Ciekotach, a dzięki wielkiemu zaangażowaniu Kazimierzy Zapałowej, honorowego kustosza Dworku Stefana Żeromskiego, oraz darczyńcom prace przy urządzeniu odтворzonej siedziby Żeromskich zostały ukończone



w 2016 roku. Dworek mieści wystawę stałą, poświęconą życiu i twórczości pisarza, w ramach której prezentowane są m.in.: portrety i zdjęcia oraz pamiątki po rodzinie Żeromskich, a także dawne meble i sprzęty. W sposób symboliczny spełniło się marzenie pisarza o powrocie do Ciekot. Na Żeromsczyźnie odbywają się ciekawe imprezy o charakterze kulturalnym i turystycznym. Są to m.in.: cykliczne spotkania literackie „O Żeromskim od A do Ż”, warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych, wystawy, pokazy filmowe, festiwale, rajdy piesze i rowerowe, spływy kajakowe, spektakle teatralne, majówki, wielkosobotnie święcenie pokarmów przed dworem. Szczególnie uroczysty charakter mają „Imieniny Stefana” – 2 września każdego roku. „Szklany Dom” organizuje ciekawe warsztaty i gry terenowe, podczas których można poznać twórczość Żeromskiego, ale i zdobyć wiele cennych umiejętności. Na niezwykle, wiklinowym placu zabaw, można pokołysać się w owalnych kapsułach, poobserwować przyrodę z plecionych dziupli i samodzielnie zaplatać rosnące wierzbowe tunele. W ofercie „Szklanego Domu” są świetne gry terenowe. Podczas jednej z nich uczestnicy poznają fragmenty twórczości Stefana Żeromskiego, ale też uczą się podstaw tradycyjnej nawigacji – określania kierunków świata, pracy z kompasem i czytania map. W innej – przenoszą się w XIX wiek i, dzięki napotkanym postaciom z dzieciństwa i młodości pisarza, zdobywają umiejętności, które dawno odeszły już do lamusa.

Imprezy cykliczne: Spotkania literackie „Od A do Ż” i wiele innych – szczegóły znajdują się na stronie www.szklanydom.maslow.pl w zakładce Aktualności





Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku Oddział Muzeum Narodowego



««« gdzie to jest

ul. Aleja Lipowa 24
26-067 Strawczyn
www.mnki.sienkiewicz
tel. 41 303 04 26,
664 384 069
e-mail: oblęgorek@mnki.pl

Kiedy czynne »»»

Od 1 kwietnia do 31 października
wt.–niedz. w godz. 9.00–17.00
– niedziela jest dniem wolnego
wstępu na ekspozycję stałą
Od 1 listopada do 31 marca
wt.–niedz. w godz. 8.00–16.00
– niedziela jest dniem wolnego
wstępu na ekspozycję stałą
Niezynne w poniedziałek

««« ile kosztuje wstęp

Informacja na:
[https://mnki.pl/sienkiewicz/pl/
dla_zwiedzajacych/bilety_i_
godziny_otwarcia](https://mnki.pl/sienkiewicz/pl/dla_zwiedzajacych/bilety_i_godziny_otwarcia)

jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik na trasie
Kielce–Hucisko, przez Oblęgorek

««« co na miejscu



Majątek ziemski Oblęgorek Henryk Sienkiewicz otrzymał w 1900 roku od narodu polskiego z okazji 25-lecia pracy pisarskiej. Pięknie położony eklektyczny pałac stał się siedzibą Muzeum w 1958 roku. Na parterze wiernie odtworzono mieszkanie Sienkiewicza – gabinet, salon, jadalnię, palarnię i sypialnię. Zobaczyć tam można galerię portretów rodzinnych, kolekcję broni bliskowschodniej i afrykańskiej, dary jubileuszowe, a także trofea myśliwskie podkreślające łowcze pasje autora „W pustyni i w puszczy”. Wyposażenie wnętrz stanowią oryginalne meble, obrazy, rzeźby, tkaniny i część księgozbioru Noblisty. Ekspozycję wzbogacają





dźwięki, które domownicy słyszeli w Oblęgorku przed stu laty. Na piętrze pałacyku, w czasach, kiedy mieszkał w nim Sienkiewicz, znajdowały się pokoje dla jego dzieci i gości. Obecnie mieści się tam nowoczesna multimedialna wystawa biograficzno-literacka, prezentująca największą w Polsce kolekcję albumów i adresów jubileuszowych przesyłanych pisarzowi w dowód uznania i czci dla jego talentu. Muzeum posiada również bibliotekę. W zbiorze liczącym 3500 woluminów znajdują się najciekawsze przekłady, często dokonane jeszcze za życia autora Trylogii, z dedykacją od tłumaczy i podpisem Henryka Sienkiewicza oraz pieczęcią Oblęgorka.

Wystawa stała składa się z:

- Gabinet
- Salon
- Jadalnia
- Palarnia
- Sypialnia.



Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Olimpic” w Strawczynku



Park Wodny „Perla” w Nowinach



Zbiornik wodny w Umrze




Three young girls are playing in a lake. The girl on the left is wearing a red swimsuit with white polka dots and a white swim cap with a red flower. She is holding a long wooden stick. The girl in the middle is wearing a purple and black patterned swimsuit and a purple swim cap. The girl on the right is wearing a white swimsuit with red polka dots and a white swim cap with sunglasses. They are all smiling and holding hands. In the background, there are trees and a blue sky.

Zbiornik wodny w Morawicy

Wodne atrakcje

A man is lifting a young boy out of the water. The man is shirtless and wearing blue shorts. The boy is wearing blue shorts and is being held up by the man. They are both smiling. In the background, there are trees and a blue sky. A girl is also visible in the water on the left.

Zalew w Strawczynie

A group of people are in the water, holding up orange lifebuoys. They are all smiling and looking at the camera. The lifebuoys have the word "RESCUE" written on them. In the background, there are trees and a blue sky.

Zbiornik wodny w Cedzynie



Pływalnia „Delfin”

««« gdzie to jest

ul. Krakowska 2
25-029 Kielce
www.mosir.kielce.pl
tel. 41 366 90 10 (sekretariat),
41 366 90 13 (kasa)
e-mail: kas.krakowska@mosir.kielce.pl

kiedy czynne »»»

codziennie w godz. 7.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 10 zł, ulgowy 8 zł,
bilet rodzinny (pt.–niedz.) 7 zł*
Dzieci do lat 6 – wstęp bezpłatny.
*podano ceny za 45 min
Na pływalni obowiązują czepki
kapielowe.

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 2, 4, 6, 19,
27, 55.

««« co na miejscu



Pływalnia „Delfin” to dwa baseny: duży o wymiarach 25x12 metrów oraz mały o wymiarach 10x5 metrów. Duży basen wraz ze zjeżdżalnią pełni funkcję sportowo-rekreacyjną, a na małym odbywają się zajęcia zorganizowane. W obiekcie znajdują się: sauna, gabinet odnowy biologicznej oraz punkt gastronomiczny. Pływalnia jest w pełni dostosowana dla osób niepełnosprawnych.





Pływalnia „Foka” Pływalnia „Orka”

Pływalnia „Foka” znajduje się obok Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 1 w Kielcach. Hala basenowa obejmuje dwa baseny: duży o wymiarach 25x12,5 metra i mały o wymiarach 12x6 metrów. Uzupełnieniem oferty pływalni jest sauna fińska. W obiekcie znajduje się również punkt gastronomiczny.

Hala basenowa pływalni „Orka” obejmuje dwa baseny – basen sportowy o wymiarach 25x12,5 metra i rekreacyjny, odpowiedni dla dzieci, o wymiarach 6x12,5 metra i głębokości 0,75 metra. W obiekcie znajduje się punkt gastronomiczny.



gdzie to jest »»»

Pływalnia „Foka”
ul. Barwinek 31
25-150 Kielce
www.mosir.kielce.pl
tel. 41 367 68 38
e-mail: foka@mosir.kielce.pl
Pływalnia „Orka”
ul. Kujawska 18
25-344 Kielce
www.mosir.kielce.pl
tel. 41 367 67 25
e-mail: orka@mosir.kielce.pl

»»» kiedy czynne

codziennie w godz. 7.00–22.00

»»» ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie, w godzinach pracy obiektu.
Bilet normalny 10 zł, ulgowy 8 zł, rodzinny (pt.–niedz.) 7 zł*
Dzieci do lat 6 – wstęp bezpłatny
*podano ceny za 45 min
Na pływalni obowiązują czepki kąpielowe.

jak dojechać »»»

Pływalnia „Foka”
Linie autobusowe: 1, 2, 25, 29, 30, 34, 40, 45, 108.
Pływalnia „Orka”
Linie autobusowe: 4, 8, 21, 30, 34, 37, 50, 51, 47, 104.

co na miejscu »»»





Pływalnia „Jurajska” Pływalnia „Mors”

««« gdzie to jest

Pływalnia „Jurajska”
ul. Jurajska 7
25-640 Kielce

www.mosir.kielce.pl
tel. 41 367 67 27

e-mail: basen.jurajska@mosir.kielce.pl

Pływalnia „Mors”

ul. Marszałkowska 96
25-549 Kielce

www.mosir.kielce.pl
tel. 41 367 68 82

e-mail: mors@mosir.kielce.pl

kiedy czynne »»»

codziennie w godz. 7.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić w kasie,
w godzinach pracy obiektu
Bilet normalny 10 zł, ulgowy 8 zł,
rodzinny (pt.–niedz.) 7 zł*

Dzieci do lat 6 – wstęp bezpłatny.

*podano ceny za 45 min

Na pływalni obowiązują czepki
kapielowe.

jak dojechać »»»

Pływalnia „Jurajska”

Linie autobusowe: 8, 15, 23, 27, 29,
46, 47, 102.

Pływalnia „Mors”

Linie autobusowe: 5, 7, 15, 35, 34,
39, 46, 103, 105, 113.

««« co na miejscu



Pływalnia „Jurajska” znajduje się obok Szkoły Podstawowej nr 25. Wymiary niecki basenowej to 25x12,5 metra, natomiast głębokość wynosi 1,20–1,80 metra. W obiekcie znajduje się punkt gastronomiczny.

Pływalnia „Mors” znajduje się obok Szkoły Podstawowej nr 27. Basen sportowy ma wymiary 25x12,5 metra. W budynku pływalni znajduje się bufet.





Basen letni MOSiR Kielce

Na terenie obiektu znajduje się basen otwarty o wymiarach olimpijskich: 50x25 metra i głębokości 1,2–2 metrów. Dla najmłodszych dzieci jest dostępny brodzik o głębokości 0,5 metra.

Na terenie obiektu znajdują się boiska do piłki plażowej, siatkowej, ręcznej i nożnej oraz boisko do koszykówki.

W sezonie działają również sklepiki spożywcze i punkt gastronomiczny.



gdzie to jest »»»

ul. Szczecińska 1, 25-345 Kielce
www.mosir.kielce.pl
tel. 41 368 80 81
e-mail: biuro@mosir.kielce.pl

««« kiedy czynne

w sezonie letnim codziennie
w godz. 10.00–18.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilety można kupić
w kasie, w godzinach pracy
obiektu.
Bilet normalny 10 zł, ulgowy 7 zł.
Wypożyczenie leżaka, parasola
(3 zł/sztuka, 5 zł/komplet)

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 8, 21, 37, 50,
51, 104.

co na miejscu »»»





Park Wodny „Perła”

««« gdzie to jest

ul. Perłowa 1
26-052 Nowiny
www.perla.nowiny.com.pl
tel. 41 347 50 95
e-mail: perla@nowiny.com.pl

Kiedy czynne «««

Park Wodny czynny codziennie
w godz. 6.00–22.00.
Baseny zewnętrzne w sezonie letnim
w godz. 10.00–19.00 (podczas
dobrych warunków pogodowych).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie:
<http://perla.nowiny.com.pl/cennik/>

Jak dojechać «««

Linie autobusowe: 19, 31.

««« co na miejscu



W budynku Parku, działającym cały rok, znajduje się basen główny o głębokości 1,2–1,6 metra, z podwodnymi masażami, dzikimi źródłami i wodospadami. Można korzystać z dwóch zjeżdżalni rurowych o długości 94 i 35 metrów. Drugi z basenów, o głębokości 0,4–0,8 metra, jest przeznaczony dla dzieci. Znajduje się w nim mała zjeżdżalnia o kształcie słonika oraz efektowna kaskada, która tworzy ścianę wodną. Mały basen zapewnia doskonałe warunki do zabawy dla najmłodszych. W „Perle” można także odprężyć się podczas kąpieli w jacuzzi, skorzystać z sauny infrared (na podczerwień), fińskiej oraz łaźni parowej. Warto również zrelaksować się w grocie solnej, która oferuje mikroklimat panujący nad morzem, dzięki czemu wspomaga leczenie wielu chorób.



Obiekt oferuje naukę pływania podczas indywidualnych zajęć z wykwalifikowanymi instruktorami.

Baseny letnie

Baseny letnie zewnętrzne to najnowsza inwestycja Parku „Perła”. Pierwszy z nich, dedykowany najmłodszym dzieciom, ma wysokość 0,6 metra i lustro wody o powierzchni około 120 metrów kwadratowych. Kąpiel w nim uatrakcyjnią zjeżdżalnia. Drugi z basenów ma nieco mniejszą powierzchnię, ale jest dwukrotnie głębszy, dlatego z kąpeli w nim najczęściej korzystają młodzież i dorośli. Obydwa baseny zostały zbudowane w technologii firmy cieszącej się uznaniem i długoletnim doświadczeniem, dlatego zapewniają użytkownikom komfortową i bezpieczną kąpiel.

W pobliżu basenów znajduje się plac zabaw i boisko do siatkówki plażowej. Można skorzystać również z zorbingu, czyli zabawy w kulach wodnych.





Kryta Pływalnia „Koral”



««« gdzie to jest

ul. Szkolna 6
26-026 Morawica
www.koralmorawica.pl
tel. 41 311 47 02
e-mail: biuro@koralmorawica.pl

Kiedy czynne »»»

codziennie w godz. 6.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
[http://www.koralmorawica.pl/
plywalnia-koral/cennik-uslug/](http://www.koralmorawica.pl/plywalnia-koral/cennik-uslug/)

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 45, 208.

««« co na miejscu



Dwie główne niecki basenowe są wykonane ze szlachetnej stali nierdzewnej. Basen sportowy ma wymiary 25x12,5 metra i głębokość 1,3–1,8 metra, natomiast basen rekreacyjny – wymiary: 12,5x4 metra i głębokość 0,7–1,1 metra. Znajdują się w nim trzy bicz wodne na różne partie ciała i dwa masażery ciśnieniowe na kark.

Na najmłodszych amatorów kąpeli czeka brodzik o głębokości 0,3 metra z minizjeżdżalnią o kształcie słonika, trzema fontannami i wodospadami tryskającymi ze skały. Dużo zabawy dostarcza zjazd 65-metrową zjeżdżalnią rurową.

Osobom preferującym relaks w ciepłej wodzie z bąbelkami, przypadnie do gustu kąpiel w jacuzzi, w głównej hali basenowej lub w jacuzzi z solanką w sprzyjającej wyciszeniu grocie solankowej. Tam można również o każdej porze roku poleżeć na „słonecznej łączce”. W obiekcie znajdują się także: sucha sauna, gabinety – kosmetyczny i fryzjerski oraz kawiarnia.

„KORAL” sport i rekreacja sp. z o.o. zarządza także innymi obiektami m.in.: Halą Sportową w Bilczy, Błocza Parkiem, Zalewem w Morawicy.





Zbiornik wodny w Ceczynie

Zbiornik Ceczyna, który powstał przez spiętrzenie wody na rzece Lubrzance, jest popularnym miejscem wypoczynku w sezonie letnim. Teren zbiornika obejmuje aż 64 hektary.

Nad zbiornikiem wodnym Ceczyna, blisko miejscowości o tej samej nazwie, często odbywają się festyny połączone z wodowaniem nowych jednostek pływających, a także regaty i rejsy szkoleniowe. Teren wokół akwenu to doskonałe miejsce dla osób ceniących kontakt z naturą. Są tu ścieżki spacerowe i rowerowe, a część brzegu, porośnięta sosnowo-brzozowym lasem, stanowi świetne miejsce do wypoczynku. W trakcie realizacji jest kilkuletni projekt zagospodarowania zalewu. Nieopodal zbiornika znajdują się hotele i liczne gospodarstwa agroturystyczne.

W okresie letnim, na zachodnim brzegu zalewu, działa kąpielisko, na którym bezpieczeństwa strzegą ratownicy Świętokrzyskiego WOPR. Czynna jest również wypożyczalnia sprzętu wodnego.



gdzie to jest »»»

Klub Morski HORN
ul. Zbigniewa Herberta 20
25-346 Kielce
www.klubhorn.pl
tel. 603 304 106
e-mail: biuro@klubhorn.pl

Ośrodek szkoleniowy:
Zalew Ceczyna przy Tamie
ul. Turystyczna 71/B
Ceczyna
woj. Świętokrzyskie
Kielce, Polska
50°52'20.4"N 20°43'31.5"E

««« Kiedy czynne

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 106, 207.



Zalew w Borkowie

«»» gdzie to jest

Borków
26-021 Daleszyce
f @kapielisko.borkow
tel. 604 931 466

kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

«»» ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 201.

«»» co na miejscu



Borków jest jednym z najpopularniejszych miejsc wodnego wypoczynku w regionie. Przy zalewie znajduje się duża i czysta, strzeżona plaża o długości około 300 metrów. Atrakcją kąpieliska jest duży pomost, przy którym działa wypożyczalnia sprzętu pływającego i rekreacyjnego.

Duże kompleksy leśne znajdujące się wokół zalewu pozwalają cieszyć się czystym powietrzem. Wypoczywający chętnie korzystają z licznych leśnych tras spacerowych, przejażdżek rowerowych i konnych. W pobliżu plaży jest boisko do siatkówki plażowej. Czekają również atrakcje dla dzieci: dmuchane zamki, kule, zjeżdżalnie i gokarty.

Poza wypoczynkiem nad wodą i możliwością korzystania ze strzeżonego kąpieliska, można tu też potańczyć, zjeść dobry obiad. W sezonie letnim bardzo często organizowane są tutaj dodatkowe atrakcje – zabawy i koncerty.



Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Olimpic”



W Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Olimpic” znajduje się kryta pływalnia z basenem sportowym oraz rekreacyjnym, który wyposażono w wiele atrakcji, takich jak: dzika rzeka, zjeżdżalnia rurowa, gejzery, masażery. Największych emocji dostarcza odwiedzającym zjeżdżalnia rurowa. Najmłodsze dzieci mogą bawić się w brodziku. Obok nie-

go ulokowano basen, idealny do nauki pływania. Na terenie obiektu można również zrelaksować się w jacuzzi, saunie i łaźni parowej.

Obok basenu znajduje się stadion lekkoatletyczny z pełnowymiarowym boiskiem piłkarskim i zadaszonymi trybunami. Bezpłatnie dostępne są także boiska: piłkarskie ze sztuczną trawą i oświetleniem oraz wielofunkcyjne – ze sztuczną nawierzchnią. Ponadto można korzystać z kortu tenisowego, skateparku, placu zabaw, siłowni (klasycznej i zewnętrznej), a także z 18-dółkowego pola do minigolfa oraz ze ścianki wspinaczkowej.

Na terenie obiektu znajduje się restauracja z widokiem na basen sportowy.



gdzie to jest »»»

ul. Turystyczna 6, Strawczynek
26-067 Strawczyn
www.olimpicstrawczyn.pl
tel. 41 333 57 97,
41 333 57 99
e-mail: info@olimpicstrawczyn.pl

««« Kiedy czynne

codziennie w godz. 6.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://www.olimpicstrawczyn.pl/cennik>

jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik na trasie
Kielce–Strawczyn

co na miejscu »»»





Zbiornik wodny w Morawicy

««« gdzie to jest

Morawica
Obiekt zarządzany przez
„KORAL” sport i rekreacja
sp. z o.o.
ul. Szkolna 6
26-026 Morawica
www.koralmorawica.pl
tel. 41 311 47 02
e-mail: biuro@koralmorawica.pl

kiedy czynne «««

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać «««

Linie autobusowe: 45, 208.

««« co na miejscu



Podstawowym przeznaczeniem zbiornika na rzece Morawka jest retencjonowanie wody. W okresie letnim pełni on funkcję zbiornika rekreacyjnego. Akwen ma powierzchnię lustra wody około 7 hektarów i średnią głębokość 1,75 metra. Zlokalizowana tutaj plaża jest zadbaną, a o bezpieczeństwo wypoczywających dbają ratownicy. Bogata infrastruktura stwarza wiele możliwości do wypoczynku. Znajduje się tu 24-metrowe moło i pomost pływający. Zbiornik poszerzono o brodzik, co umożliwia bezpieczną zabawę również najmłodszym dzieciom. Ciąg pieszo-rowerowy z kładką na rzece Morawce to świetne miejsce zarówno na rowerowe przejażdżki, jak i rodzinne spacerzy.

Przy kąpielisku znajdują się miejsca małej gastronomii oraz bezpłatny parking. Można tu także wypożyczyć sprzęt pływający.

Zbiornik jest bardzo dobrym miejscem do rekreacji i spędzania czasu na świeżym powietrzu. Leśne otoczenie sprzyja spacerom i relaksowi. W sąsiedztwie powstał Park Linowy „Akademia Przygody” z ciągłą asekuracją, który oferuje odwiedzającym sześć tras o różnym stopniu trudności (więcej informacji na stronie www.akademiaprzygodymorawica.pl).





Zbiornik wodny w Umrze

Umer to malowniczo położony zbiornik wodny na rzece Bobrzy. Ma on powierzchnię około 12 hektarów i średnią głębokość 2,5 metra. W sezonie letnim działa tutaj strzeżone kąpielisko z piaszczystą plażą, na której znajduje się altana i boisko do siatkówki plażowej. Na obiad można wybrać się do restauracji „Pod Jaskółką”. Przy obiekcie działa wypożyczalnia rowerów wodnych i łódek. Na tym zbiorniku, popularnym wśród wędkarzy, obowiązuje zakaz wędkowania z łódek.

Przy zbiorniku zlokalizowano dwa parkingi: jeden przy drodze nr 750 i drugi, znacznie większy, na który wjeżdża się w miejscowości Umer. Z tego parkingu na plażę prowadzi kładka.



gdzie to jest »»»

Umer
26-050 Zagnańsk

««« kiedy czynne

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 32, 202, 204.

co na miejscu »»»





Zalew w Strawczynie

««« gdzie to jest

Strawczyn
26-067 Strawczyn

Kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik
na trasie Kielce–Strawczyn

««« co na miejscu



Zalew ma prawie 10 hektarów powierzchni lustra wody i średnią głębokość około 2 metrów. Baza rekreacyjno-wypoczynkowa zbiornika obejmuje czystą, piaszczystą plażę, na której w sezonie letnim bezpieczeństwa wypoczywających strzegą ratownicy.

Plażowicze mogą korzystać z zadaszonych altan z ławkami i stołami, miejsc do grillowania i palenia ogniska. Wypoczynek uatrakcyjnia 32-metrowe moło. Najmłodsi mogą bawić się na placu zabaw, a amatorzy gier zespołowych rozegrać mecz siatkówki na boisku.

Dookoła zalewu biegnie betonowa ścieżka, idealna na spacer i rowerowe przejażdżki dla rodzin z dziećmi. W pobliżu zlokalizowane są punkty gastronomiczne oraz kompleks sportowo-rekreacyjny „Olimpic” w Strawczynie. Bogata infrastruktura i sąsiedztwo terenów zielonych sprawiają, że zalew w Strawczynie jest godnym polecenia miejscem rekreacji dla całej rodziny.





Wake Port w Kaniowie

Zbiornik wodny w Kaniowie ma powierzchnię lustra wody około 2,6 hektara i głębokość 1–3 metra. Na terenie akwenu znajduje się wyciąg do wakeboardu z prowadzącym do niego pomostem.

Wakeboarding to sport wodny polegający na płynięciu po powierzchni wody na desce, trzymając się liny doczepionej do wyciągu lub łodzi. Wakeboarding powstał z połączenia nart wodnych, snowboardingu i surfingu.

Okolice zalewu są świetnym miejscem wypoczynku nie tylko dla osób uprawiających wakeboarding, ale również dla wszystkich, którzy chcą plażować w rodzinnym gronie. W pobliżu plaży jest plac zabaw z dmuchanym zamkiem ze zjeżdżalnią, kulami wodnymi i eurobungee, a także boisko do piłki plażowej. Można skorzystać z oferty plażowego baru. Amatorzy wakeboardingu mają możliwość wypożyczenia potrzebnego sprzętu i nauki z instruktorem. Na terenie Wake Portu Kaniów znajduje się również kemping.



gdzie to jest »»»

ul. Dębowa 6, Kaniów
26-050 Zagnańsk
www.wakeport.pl
tel. 500 094 910
e-mail: biuro@wakeport.pl

««« kiedy czynne

Zbiornik wodny
codziennie 24 godziny na dobę.
Wake Port
maj–wrzesień
pon.–pt. w godz. 12.00–20.00,
sob.–nied. w godz. 10.00–20.00
czerwiec–sierpień
codziennie
w godz. 10.00–20.00

««« ile kosztuje wstęp

Wstęp na teren zbiornika jest wolny.
Wake Port – szczegóły, cennik
i rezerwacje on-line znajdują się na
stronie: www.wakeport.pl

jak dojechać »»»

transport własny

co na miejscu »»»



Dąb „Bartek”



Jaskinia „Raj”



Gołoborze w Górach Świętokrzyskich





Góra i Rezerwat „Karczówka”

Tajemnice przyrody



Park i Rezerwat Kadzielnia - Geonatura Kielce



Rezerwat przyrody „Perzowa Góra”



Park i Rezerwat Kadzielnia – Geonatura Kielce

«» gdzie to jest

Kielce, Park Kadzielnia pomiędzy ul. Krakowską, Gagarina, Aleją Legionów i Pakosz; główne wejście na obiekt z parkingu od strony ul. Krakowskiej
Teren zarządzany przez Geonaturę Kielce;
dodatkowe informacje pod nr tel. 41 367 68 00

Kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

«» ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 1, 4, 13, 31, 39, 44, 103, 107, 108, 110, 111, 113, T, Z, N1.

Park i Rezerwat „Kadzielnia” znajdują się niemal w centrum Kielce i stanowią część Pasma Kadzielniańskiego, zbudowanego głównie z wapieni. Istniejący na „Kadzielni” od XVII wieku kamieniołom dostarczał surowca między innymi do wypalania wapna. Wydobycie surowca skalnego stało się przyczyną powstania głębokiego wyrobiska, zalewanego, na najniższym poziomie, wodami podziemnymi.

Najwyższe wzniesienie, zwane jest „Skałką Geologów”, jest częściowo objęte ochroną jako rezerwat przyrody nieożywionej. Skałka jest otoczona głębokim wyrobiskiem, wypełnionym częściowo wodą. W części wschodniej zlokalizowane są punkty widokowe, do których można dojść od alei Legionów oraz od ulicy Gagarina. Można z nich podziwiać „Skałkę Geologów” z rezerwatem, amfiteatr,



a także Karczówkę i Telegraf – najwyższe wzniesienie na terenie Kielc. Widać również bardziej oddalone pasma Gór Świętokrzyskich.

Spacerując po Kadzielni, trudno sobie wyobrazić, że skały, które oglądamy powstawały około 380 mln lat temu w tropikalnym morzu. Żyły w nim organizmy, których wapienne szkielety, skorupy i pancerze tworzyły skały osadowe, opadając na dno. Na skutek późniejszych procesów geologicznych, związanych z ruchami górotwórczymi, skały te zostały wypiętrzone. Następnie, w wyniku działalności człowieka, zostały rozcięte przez wyrobiska kamieniołomu. W efekcie odsłoniły się wyjątkowej wartości profile geologiczne.

Teren Kadzielni jest również jednym z najbardziej znanych obszarów jaskiniowych w Górach Świętokrzyskich. Występuje tu 25 jaskiń i schronisk skalnych. Turyści mogą przejść podziemną trasą turystyczną (więcej informacji na s. 108).

Z drugiej strony na wielbicieli widoków z „lotu ptaka” czeka Podniebna Trasa Widokowa „Tyrolka na Kadzielni” – jedna z największych tego typu tras w Polsce oferujące niezapomniane wrażenia i możliwość podziwiania z góry skalnej scenarii dawnego kamieniołomu.

Zmodernizowany amfiteatr „Kadzielnia” ma 5500 miejsc. Jest nowoczesnym obiektem, dostosowanym do potrzeb współczesnych widowisk artystycznych. Lokalizacja Amfiteatru i otaczające go skały niezmiennie zachwycają zarówno widzów, jak i występujących w nim artystów. Odbywa się tutaj mnóstwo koncertów i rozmaitych wydarzeń kulturalnych. Nieprzerwanie od 1974 roku, w lipcu, amfiteatr „Kadzielnia” gości uczestników Międzynarodowego Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej.

Przez teren Kadzielni przechodzą szlaki: miejski i dwa spacerowe – zielony i niebieski.





Podziemna trasa turystyczna na Kadzielni - Geonatura Kielce



««« gdzie to jest

Kielce, Park Kadzielnia,
dojście z parkingu od strony
ul. Krakowskiej.
Teren zarządzany przez
Geonatura Kielce.

Kiedy czynne »»»

poniedziałek – nieczynne
wt. – pt. 10.00–17.00*
sob. – niedz. 11.00–18.00*
Ostatnie wejście odbywa się:
*wt. – pt. godz. 16.30
*sob. – niedz. godz. 17.30
Zwiedzanie trwa ok. 30 minut.

««« ile kosztuje wstęp

Bilet normalny – 14 zł, ulgowy – 10 zł
Bilety ulgowe: dzieci i młodzież ucząca się, emeryci, osoby z grupą inwalidzką, grupy zorganizowane powyżej 30 osób
Wstęp bezpłatny: dzieci do lat 3, członkowie Polskiego Związku Alpinizmu (po okazaniu ważnej legitymacji członkowskiej).
Konieczna rezerwacja telefoniczna lub mailowa z minimum jednodniowym wyprzedzeniem!
Od pon. do sob. w godz. od 9.00–17.00
tel. + 48 695 213 381
lub jaskiniakadzielnia@gmail.com

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 24, 27, 29, 31, 32, 37, 43, T.

Podziemna trasa turystyczna na „Kadzielni” to udostępniony na odcinku 140 metrów fragment systemu połączonych jaskiń: Odkrywców, Prochowni i Szczeliny na Kadzielni. Całkowita długość systemu jaskiniowego wynosi około 400 metrów, co sprawia, że jest on największym tego typu obiektem w Kielcach i jednym z większych w regionie.

Podczas kilkusetletniej eksploatacji skał wapiennych w kamieniołomie wielokrotnie odkrywano jaskinie. Powstały one w wyniku działania procesów krasowych. Podczas wycieczki podziemną trasą turystyczną można zobaczyć m.in. skamieniałości organizmów żyjących w dewońskim morzu, nacieki jaskiniowe oraz zaobserwować charakterystyczne gruszkowate przekroje jaskiniowych korytarzy, które są wynikiem działania erozji krasowej.

UWAGA: W jaskini panuje temperatura 10°C. Dodatkowe informacje pod nr tel. 41 367 68 00 oraz na stronach internetowych: <http://geopark-kielce.pl/jaskinie/> i <http://jaskiniakadzielnia.pl/>





Rezerwat „Wietrznia”

Rezerwat przyrody nieożywionej „Wietrznia” im. Zbigniewa Rubinowskiego utworzono w 1999 roku. Przez wiele dziesięcioleci wydobywano tutaj wapienie i dolomity, które służyły do produkcji wapna oraz jako kamień budowlany i tłuczeń drogowy.

Ochroną częściową objęto pozostałości wzgórza Wietrznia (312 m n.p.m.) należące wraz z Kadzielną do Pasma Kadzielniańskiego, zbudowanego z wapieni górnodewońskich. Chronione gatunki roślinności wapiennolubnej są obok odsłonień geologicznych ważnym elementem Rezerwatu. W południowo-wschodniej części Rezerwatu zlokalizowany jest nowoczesny obiekt Centrum Geoedukacji (więcej informacji na s. 58).

Rezerwat „Wietrznia” jest doskonałym miejscem na spacer, tym bardziej, że przez dno dawnych wyrobisk przebiega specjalnie przygotowana ścieżka edukacyjna. Z punktów widokowych można obserwować wspaniałą panoramę Gór Świętokrzyskich. Pomocne w identyfikacji poszczególnych szczytów są tablice ze schematami.

Z centrum Kielc, dokładnie z Placu Artystów, na „Wietrznę” prowadzi miejski szlak spacerowy koloru zielonego.



gdzie to jest »»»

Dojście do ścieżki edukacyjnej w rezerwacie od strony parkingu przy Centrum Geoedukacji, ul. Daleszycka 21
Teren zarządzany przez Geonatura Kielce;
dodatkowe informacje pod nr tel. 41 367 68 00

««« Kiedy czynne

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 1, 3, 11, 25,
29, 33, 34, 41, 45, 104, 108, 112.



Góra i Rezerwat „Karczówka”

««« gdzie to jest

ul. Karczówkowska
25-713 Kielce

kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 1, 13, 31, 39,
108, 110, 111, T, Z, N1.

„Karczówka” jest rezerwatem krajobrazowym częściowym, o powierzchni około 27 hektarów. Chroni blisko dwustuletni las sosnowy, tworzący piękne otoczenie zabytkowego klasztoru.

Rezerwat znajduje się 2 km od centrum Kielc i obejmuje znaczną część góry Karczówka. Jest ono zbudowane głównie z wapieni, w których występują rudy ołowiu, kiedyś eksploatowane tu systemem szparowym. Skrajem Rezerwatu przechodzi żółty szlak spacerowy wokół Kielc.

Karczówka jest najwyższym wzniesieniem Pasma Kazielniańskiego. To charakterystyczne w krajobrazie kieleckim, kopulaste wzgórze jest także doskonałym punktem widokowym na Kielce i Góry Świętokrzyskie. Na szczycie Karczówki znajdują się zabudowania kościoła Świętego Karola Boromeusza i klasztor pobernardyński, który sta-



nowił wotum za ominięcie Kielc przez szalejącą na terenie Polski zarazę. Obiektem charakterystycznym dla tego miejsca jest kaplica Świętej Barbary, a w niej figura patronki górników, wykonana z bryły galeny – rudy ołowiu. Z figurą jest związana legenda o górniku Hilarym Mali, który w 1646 roku, po długich poszukiwaniach, natrafił na bryłę kruszcu, z której wykonano między innymi tę figurę.



Na obszarze wzgórza zachowały się liczne ślady górnictwa: zapadliska w miejscach szybów (tzw. szpary), a także hałdy, obecnie porośnięte lasem i wtopione w krajobraz. Największa szpara na Karczówce znajduje się na zachodnim zboczu i widoczna jest ze szlaku turystycznego koloru czerwonego. Dookoła zabytkowych obiektów sakralnych rośnie, objęty ochroną, niemal dwustuletni las sosnowy, w którym występuje wiele roślin chronionych, takich jak: sasanka, bluszcz, storczyk, lilia złotogłów.

Teren Rezerwatu posiada walory naukowe i krajobrazowe, które można poznać, idąc ścieżką edukacyjną. Jej początek znajduje się u podnóża Karczówki, przy skrzyżowaniu ulic: Podklasztornej i Świętej Barbary. Z Karczówki do Chęcin wytyczono czerwony szlak pieszy, który jest świetną propozycją na wycieczkę.

Do Rezerwatu można dotrzeć z centrum miasta, idąc ulicą Karczówkowską. Wzgórze, z charakterystyczną budowlą barokową na szczycie, jest widoczne z wielu miejsc Kielc. Stanowi ono charakterystyczny element krajobrazu zachodniej części miasta.





Dawny Pałac Biskupów Krakowskich – ogród włoski



««« gdzie to jest

pl. Zamkowy 1
25-010 Kielce
www.mnki.pl
tel. 41 344 40 15 wew. 243
lub 239 (kasa, informacja,
zgłaszanie grup)

Kiedy czynne »»»

Codziennie od godz.
10.00 do 18.00 (W okresie
jesienno-zimowym
i wczesnowiosennym wstęp
od godz. 10.00 do zmierzchu).

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: OW, OZ, 103.

Dawny Pałac Biskupów Krakowskich – cenny zabytek architektury – znajduje się w urokliwym miejscu Kielce. Dopełnieniem założenia rezydencjalnego jest ogród na tyłach Pałacu, nazywany ogrodem włoskim.



Od początku miał on charakter ozdobno-użytkowy. Centrum stanowił taras z kwaterami ziół i kwiatów, który otaczały drzewa owocowe. Można było do niego zejść schodami z logii bądź z Apartamentu Biskupiego na piętrze klatką schodową w wieży południowo-zachodniej. W XVIII w. ogród wzbogaciły grabowe i lipowe aleje z altanami. Z biegiem czasu pojawiły się tu również ogrzewane oranżerie, w których uprawiano pomarańczowe, cytrynowe i figowe drzewka, lodownia oraz inspekty do hodowli i rozsady roślin. Od 1789 r., gdy Pałac został przejęty przez władze cywilne, ogród zaczął tracić swój pierwotny układ i szatę roślinną. Powrót do stanu opisanego w XVII- i XVIII-wiecznych inwentarzach, nastąpił dopiero w latach 2002/03. Obecnie, po przeprowadzonej rekonstrukcji, wokół środkowej, geometrycznej części ogrodu nasadzono jabłonie, a całość otaczają grabowe i lipowe alejki.



Rezerwat przyrody „Perzowa Góra”

Perzowa Góra to jeden ze szczytów Pasma Obłęgorskiego. Wznosi się na wysokość 395 m n.p.m. między wsiami: Kuźniaki i Hucisko. Jest rezerwatem częściowym. Grzbiet Perzowej Góry porasta las mieszany. Występuje tutaj wiele roślin chronionych, m.in.: lilia złotogłów, konwalia majowa, czosnek niedźwiedzi, śnieżyczka przebiśnieg.

Pojawiają się tu liczne wychodnie piaskowca dolnotriasowego. Największe z nich znajdują się w części przyszczytowej, gdzie między potężnymi blokami skalnymi znajduje się grotka skalna, a w niej kapliczka Świętej Rozalii. Miejscowa tradycja głosi, że niezwykła kapliczka jest w tym miejscu od czasów Kazimierza Wielkiego. Okoliczna ludność przybywała tu prosić o łaski. Kapliczka nosi wezwanie Świętej Rozalii z Palermo (Rozalia Sycylijska), urodzonej około 1130 roku na Sycylii. Była pustelnicą, mieszkającą w grocie. Święta Rozalia uznawana jest za świętą od morowego powietrza, dlatego w kapliczce Świętej Rozalii w Huciskach modlono się szczególnie gorliwie właśnie podczas epidemii.

Przebiega tędy czerwony szlak im. Edmunda Massalskiego, który jest głównym szlakiem pieszym po Górach Świętokrzyskich.



gdzie to jest »»»

Hucisko
26-067 Strawczyn

««« kiedy czynne

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny


jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik
na trasie Kielce–Hucisko



Ogród Botaniczny – Geonatura Kielce

««« gdzie to jest

Geonatura Kielce – Ogród Botaniczny,
ul. Jagiellońska 78, 25-734 Kielce
(wejście bramą główną
od ul. Karczówkowskiej).
<https://geonatura-kielce.pl/>
ogrodbotaniczny.pl/
e-mail: [ogrod.botaniczny@](mailto:ogrod.botaniczny@geonatura-kielce.pl)
geonatura-kielce.pl
Tel. 41 367 64 68 / 69
 [@ogrodbotanicznykielce](https://www.facebook.com/ogrodbotanicznykielce)

Kiedy czynne »»»

maj, wrzesień, październik:
wt.–niedz. w godz. 10.00–18.00
czerwiec, lipiec, sierpień: wt.–niedz.
w godz. 10.00–20.00
(zakup biletu i ostatnie wejście
– godzinę przed zamknięciem).

««« ile kosztuje wstęp

Bilety – w kasie (przy bramie
głównej Ogrodu).
Przerwa w pracy kasy: 13.00–13.15.
Bilet indywidualny: normalny 9 zł,
ulgowy 6 zł.
Bilet wycieczkowy: normalny 8 zł,
ulgowy 5 zł. Bilet sezonowy imienny
100 zł. Sesja zdjęciowa 150 zł.
Usługa przewodnika 70 zł.
Zajęcia edukacyjne 90 zł.
Szczegóły na: geonatura-kielce.pl/
ogrodbotaniczny.pl/cennik/

jak dojechać »»»

Do przystanku Jagiellońska/
Karczówkowska dojechać można
liniami: 13, 1, 2, 31, 108, 110, 111.

Ogród Botaniczny w Kielcach jest jednym z obiektów Geonatury Kielce. Położony jest na południowo-wschodnich stokach góry Karczówka (341 m n.p.m.), skąd rozpościera się wspaniała panorama na Kielce oraz okalające miasto pasma Gór Świętokrzyskich, w tym najwyższe z nich – Łysogóry. Ogród zajmuje powierzchnię około 13 hektarów. Został on utworzony m.in. w celu prezentacji i zachowania genów flory regionalnej i lokalnej pochodzącej z regionu świętokrzyskiego, która wyróżnia się dużym bogactwem na tle całego kraju. Jest także jedynym ogrodem w Europie, który na swoim terenie posiada odsłonięcie geologiczne, w którym doskonale widać wejścia do jaskiń, skamieniałości sprzed 360 mln lat oraz żyłę galeny (rudę ołowiu), która na tym terenie była eksploatowana od średniowiecza.



W celu ułatwienia zwiedzania Ogród podzielono na działki tematyczne, a te z kolei – na kolekcje. Najbardziej interesującymi są: kolekcja róż (różanka), kolekcja różaneczników i azalii, wrzosowisko, kolekcja traw ozdobnych (tzw. ogród mgieł), dział flory wodnej i bagiennej obejmujący 4 zbiorniki wodne oraz rozległe alpinarium z wodospadem. Na uwagę zasługuje także chroniona murawa kserotermiczna z szeregiem rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin. Ogród podlega nieustannym zmianom, tak aby cieszyć i pobudzać zmysły wszystkich odwiedzających. Warto odwiedzać go w różnych porach roku, ponieważ w każdej z nich wygląda inaczej, jednak zawsze zjawiskowo. Poza funkcją turystyczno-rekreacyjną, działalnością konserwatorską i naukową, Ogród Botaniczny w Kielcach prowadzi także działalność edukacyjną. Ogród jest również jedynym w Polsce, który posiada miejsce przystosowane do prowadzenia zajęć z hortiterapii czynnej, czyli terapii wykorzystującej rośliny i ogrody w procesie leczenia. W Ogrodzie można skorzystać z licznych wolno stojących leżaków, jednak warto zabrać ze sobą także koc lub parasol, który ochroni zarówno przed deszczem, jak i przed słońcem. Ogród, jak i całą Geonaturę Kielce, można zwiedzać przy użyciu aplikacji mobilnej, dostępnej na Google Play. Na terenie Ogrodu znajduje się kawiarnia „Wesoła Kafka”, gdzie można zjeść m.in. przepyszne lody oraz napić się aromatycznej kawy lub napojów chłodzących. UWAGA! Nie można wchodzić ze zwierzętami. Ze względu na duże spadki na terenie Ogrodu zabronione jest poruszanie się na rowerach, deskorolkach, hulajnogach, wrotkach, rolkach itp.





Jaskinia „Piekło”

««« gdzie to jest »»»

Skiby
26-060 Chęciny

kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp »»»

wstęp wolny

jak dojechać »»»

transport własny

Jaskinia „Piekło” jest położona na wschód od Gałęzic i leży na gruntach wsi Skiby. Najlepiej dojechać do niej drogą Piekoszów – Rykoszyn. Jaskinia usytuowana jest w południowo-zachodnim zboczu Góry Żakowej, w wapieniach dewońskich. Jej całkowita długość wynosi 57 metrów. Około 10 metrów od głównego wejścia, w dnie Jaskini, znajduje się półtorametrowe zagłębienie, które pozostało prawdopodobnie po zasypanym szybie wydobywczym.



Nazwę „Piekło” okoliczna ludność nadała Jaskini już w XVIII wieku. Według legendy, z jej czeluści miały wydobywać się diabły, aby czynić zło na świecie. Jaskinia „Piekło” swoją nazwę zawdzięcza, odległa o 7 kilometrów, słynna Jaskinia „Raj”. W „Piekło”, w przeciwieństwie do „Raju”, szata naciekowa jest niewielka, nie ma tam stalaktytów i stalagmitów. Tylko w kilku miejscach występują polewy kalcytowe. Jaskinia jest siedliskiem kilku gatunków nietoperzy, ślimaków, a także pajaków, świerszczy i muchówek. Można przejść przez około dwudziestometrowy korytarz Jaskini bez większych problemów, bez latarki i bez biletu.

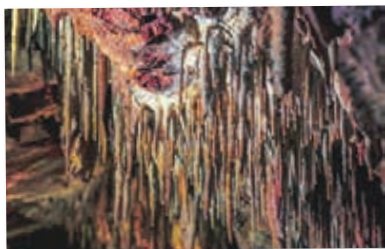
Jaskinia „Raj”

Jaskinia „Raj” jest jedną z najbardziej znanych atrakcji turystycznych Gór Świętokrzyskich i jedną z najpiękniejszych jaskiń krasowych naszego kraju. Zachwyca bogactwem i różnorodnością kalcytowych form naciekowych rozwiniętych w wapieniach. Występują tutaj skupiska stalaktytów o unikatowym na skalę światową zagęszczeniu. Jaskinię można zwiedzać tylko pod opieką przewodnika. Trasa jest oświetlona i przystosowana do zwiedzania przez grupy wycieczkowe.

Można zobaczyć tu znalezione w namulisku krzemienne narzędzia pracy człowieka neandertalskiego, zamieszkującego Jaskinię około 50 tysięcy lat temu, a także szczątki prehistorycznych zwierząt.

W Jaskini panuje temperatura 8–10 stopni Celsjusza i wilgotność powietrza 95%, dlatego należy odpowiednio się ubrać.

Przy okazji wizyty w Jaskini „Raj” warto odwiedzić znajdujące się obok Centrum Neandertalczyka (więcej na s. 62)



gdzie to jest »»»

ul. Dobrzańska
26-060 Chęciny
www.jaskiniaraj.pl
tel. 41 346 55 18
e-mail: jaskiniaraj@lysogory.com.pl

««« Kiedy czynne

od 15 I do 15 XI
wt.–niedz.
pon. nieczynne
styczeń–kwiecień
w godz. 10.00–17.00
maj–czerwiec
w godz. 9.00–19.00
lipiec–sierpień
w godz. 9.00–18.00
wrzesień–październik
w godz. 9.00–17.00
listopad w godz. 10.00–17.00

««« ile kosztuje wstęp

Bilet indywidualny: 13–18 zł,
dla dzieci do 4 lat – wstęp wolny.
Obowiązują rezerwacje biletów.
Rezerwacje on-line można znaleźć
w zakładce Rezerwacje. Rezerwacje
indywidualne należy zgłaszać
minimum 4 dni wcześniej.
Wszystkie niezarezerwowane
wcześniej bilety są w danym dniu
sprzedawane w kasie biletowej
Jaskini „Raj”.

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 31



Świętokrzyski Park Narodowy

««« gdzie to jest

ul. Suchedniowska 4
26-010 Bodzentyn
www.swietokrzyski.ppn.gov.pl
tel. 41 311 51 06
e-mail: dyrekcja@swietokrzyskipn.org.pl

Świętokrzyski Park Narodowy jest jednym z 23 parków narodowych w Polsce i jedynym w województwie świętokrzyskim. Zasadniczą część Świętokrzyskiego Parku Narodowego obejmuje Pasma Łysogórskie – najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich z najwyższymi szczytami: Łysicą (614 m n.p.m.) oraz Łysą Górą, nazywaną też Łyscem lub Świętym Krzyżem (595 m n.p.m.).

kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny



Świętokrzyski Park Narodowy jest parkiem typowo leśnym, w którym lasy stanowią blisko 95% powierzchni. W większości są to lasy jodłowo-bukowe. Duże znaczenie dla świata parkowej przyrody mają również tereny otwarte, które tworzą śródleśne łąki, polany i gołoborza – najbardziej charakterystyczne elementy przyrody nieożywionej Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Nazwa „gołoborze” pochodzi od ludowego określenia „gołe od boru, pozbawione lasu” i oznacza charakterystyczne rumowiska skalne otoczone lasem, występujące na zboczach Łysogór. Powstały one w okresie zlodowaceń w wyniku zamarzania i rozmrażania wody, która dostała się do szczelin skał i powodowała ich rozsadzanie. Wę-



drując szlakami Świętokrzyskiego Parku Narodowego, warto zwrócić uwagę na miejsca w lesie, w których występuje dużo starych drzew, porośniętych owocnikami nadrzewnych grzybów (hub), często również drzew powalonych. Wiekowy las z wieloma starymi, obumierającymi i martwymi drzewami tętni nadzwyczaj intensywnym życiem – bogatszym i bardziej różnorodnym niż las, w którym takich drzew jest mało lub brak ich całkowicie. Pięknej przyrodzie, niemal na każdym kroku, towarzyszy bogata historia. W okresie między II wiekiem p.n.e. a IV wiekiem n.e. na obszarze Gór Świętokrzyskich istniał ośrodek starożytnego górnictwa i hutnictwa żelaza. Odkryto tutaj pozostałości po kilkuset piecowiskach – miejscach wytopu żelaza w tak zwanych dymarkach, ówczesnych piecach hutniczych. Był to jeden z największych ośrodków przemysłowych w Europie Środkowo-Wschodniej w tamtych czasach. Odkrycie fragmentów dawnych pieców hutniczych leży u źródła powstania Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego i Centrum Kulturowo-Archeologicznego w Nowej Słupi. W Centrum można przenieść się do początków naszej ery i zobaczyć, jak wyglądało wówczas życie osady. Po obiekcie oprowadzają animatorzy ubrani w stroje z epoki, pokazują wyposażenie chat, pra-



stare dymarki, w których odbywa się wytop żelaza. Proces wytopu jest od-
twarzany podczas Dymarek Świętokrzyskich, corocznej imprezy o najdłuższej
tradycji w regionie. Odbywa się w sierpniu i ma niezwykle bogaty program,
zarówno edukacyjny, jak i artystyczny. Więcej informacji na temat Muzeum,
Centrum i Dymarek można znaleźć na stronie www.dymarki.pl. Na terenie Par-
ku szczególnym miejscem jest Święty Krzyż (więcej informacji na s. 121). Ele-
mentem współtworzącym krajobraz Parku są spotykane na szlakach kapliczki,
pomniki i miejsca pamięci narodowej. Poznawanie walorów Świętokrzyskiego
Parku Narodowego ułatwiają szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne, które pro-
wadzą przez najciekawsze miejsca na terenie Parku. Od miejscowości Nowa
Słupia na Święty Krzyż jest wytyczony szlak niebieski, zwany Drogą Królew-
ską. Na szczycie Łysej Góry koniecznie trzeba zobaczyć gołoborze. Umożliwia
to galeria widokowa. Stąd można dalej powędrować szlakiem czerwonym na
Łysicę – najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich. Następnie szlak wiedzie do
miejscowości Święta Katarzyna. Odcinek ten jest fragmentem Głównego Szlaku
Świętokrzyskiego, liczącego 92 kilometry. Nosi on imię Edmunda Massalskie-
go, znanego przyrodnika i regionalisty. Warto korzystać nie tylko z wytyczo-
nych szlaków, które biegną przez teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego,
ale również ze specjalnie opracowanych ścieżek edukacyjnych. Więcej informa-
cji na ten temat można znaleźć na stronie www.swietokrzyskipn.org.pl w za-
kładce Edukacja/Ścieżki edukacyjne.





Święty Krzyż



gdzie to jest »»»

Święty Krzyż 1
26-004 Bieliny
www.swietykrzyz.pl
tel. 41 317 70 21
e-mail: infoswkrzyz@gmail.com
Rezerwacja nolegów:
pokojeswkrzyz@gmail.com

Święty Krzyż, inaczej Łysa Góra lub Łysiec, jest drugim co do wysokości szczytem Gór Świętokrzyskich (595 m n.p.m.). Znajdują się tutaj pozostałości po miejscu kultu pogańskich Słowian. O legendarnej Łysej Górze, na której odbywają się sabaty czarownic słyszał prawie każdy. Święty Krzyż to jednak przede wszystkim Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego, klasztor i bazylika.

Prawdopodobnie w XII wieku, z inicjatywy Bolesława Krzywoustego, został tutaj zbudowany klasztor, jednak tradycja benedyktyńska przypisuje fundację jeszcze Bolesławowi Chrobremu. Najcenniejszym skarbem tego miejsca są Relikwie Krzyża Świętego, na którym zmarł Jezus Chrystus. Na początku XIV wieku król Władysław Łokietek przekazał je benedyktynom łysogórskim, czym

««« kiedy czynne

Klasztor otwarty codziennie w godzinach 9.00–17.00.
Istnieje możliwość zwiedzania z przewodnikiem klasztornym.
W niedziele i święta zwiedzanie z przewodnikiem po sumie.
Msze Święte
Dni powszednie: 7.00, 12.00 (od maja do września)
Niedziele i święta: 8.00, 9.30, 11.30, 15.00, 17.00 (od maja do września)
Podczas odwiedzin zespołu klaszornego na Świętym Krzyżu należy pamiętać o poszanowaniu miejsca, w którym się znajdujemy. To nie tylko zabytek, ale również czynny obiekt sakralny.

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 200





rozpoczął w Polsce kult Drzewa Krzyża Świętego. Święty Krzyż stał się dzięki temu najstarszym chrześcijańskim sanktuarium ziem polskich i celem licznych pielgrzymek, także królewskich. Tutaj mieściła się również jedna z najbogatszych bibliotek średniowiecznej Polski, z której pochodzą słynne dzieła polskiej literatury, z „Kazaniami świętokrzyskimi na czele”.

Tysiącletni klasztor na Świętym Krzyżu ma interesującą i burzliwą historię. Był świadkiem wielu wydarzeń historycznych, przeżywał lata rozkwitu i upadku, był przebudowywany i odbudowywany. W 1819 roku zamknięto opactwo benedyktyńskie. Od 1882 roku do początku II wojny światowej, w murach pobenedyktyńskiego klasztoru, mieściło się więzienie, a w czasie II wojny światowej – obóz zagłady dla jeńców radzieckich. W czasie I wojny światowej kościół został zrujnowany. W 1936 roku klasztor i kościół przejęła Prowincja Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej. Oblaci otrzymali również pod opiekę relikwie Drzewa Krzyża Świętego. Dziś cały obiekt klasztorno-kościelny odzyskał swój blask po gruntownych pracach konserwatorskich i remontowych. W 2013 roku kościół na Świętym Krzyżu został podniesiony do rangi bazyliki mniejszej, natomiast w 2014 otwarto odbudowaną po 100 latach wieżę klasztoru (w 1914 roku została wysadzona w powietrze przez wojska austriackie). Rozciąga się z niej wspaniały widok na pasma Gór Świętokrzyskich.

Klasztor można zwiedzać samemu lub z przewodnikiem. Warto również zwiedzić kościół pw. Trójcy Świętej, w którego wnętrzach na szczególną uwagę zasługują olbrzymie obrazy, a wśród nich dzieło przedstawiające legendę o Świętym Emeryku. Legenda mówi, że za panowania Bolesława Chrobrego do Polski przybył Emeryk, syn węgierskiego króla, Stefana. Na drogę otrzymał od ojca Relikwie Drzewa Krzyża Świętego, które miały strzec go od wszelkich niebezpieczeństw. Podczas polowania młody królewicz, podążając za jeleniem, zabłądził w puszczy. Kiedy stracił nadzieję na odnalezienie drogi powrotnej, ukazał mu się anioł, który poprowadził go do małej kapliczki na Łysej Górze. Tutaj Anioł nakazał Emerykowi pozostawić to, co ma najcenniejsze. Dla młodzieńca były



to oczywiście Relikwie Drzewa Krzyża Świętego. Po tym zdarzeniu król Bolesław Chrobry ufundował na owej górze budowę kościoła, w którym mógłby spocząć wspomniany święty dar. Wkrótce okoliczni mieszkańcy zaczęli Łysą Górę nazywać Świętym Krzyżem, a całe góry – Górami Świętokrzyskimi.

Przy klasztorze udostępniane są do zwiedzania krypty. W jednej z nich znajduje się z mumifikowane ciało księcia Jeremiego Wiśniowieckiego, które leży w trumnie ze szklanym wiekiem! W dobrym stanie zachowały się też jego ubrania, m.in. bogato zdobiony kontusz szlachecki. Warto też wybrać się do Muzeum Misyjnego Ojców Oblatów i zwiedzić zabytkową aptekę benedyktyńską, a w klasztornej kawiarence nabyć zioła zakonników.

O sile tego miejsca świadczy jego popularność wśród turystów i pielgrzymów udających się na Łysą Górę i z niej, szlakiem Drogi Krzyżowej, aż do Nowej Słupi. Klasztor jest jednym z najczęściej odwiedzanych przez pielgrzymów miejsc w Polsce.

Wjazd autem na Święty Krzyż jest możliwy od strony miejscowości Huta Szklana tylko w niedzielę i na uroczystości – na Mszę Świętą o godz. 8.00, 9.30, 11.30; pobyt jest możliwy do godziny 14.00.

Dojazd własnym samochodem jest możliwy od strony Huty Szklanej lub od Nowej Słupi. Należy dojechać do miejscowości Huta Szklana, gdzie znajduje się płatny parking, z którego dalej trzeba pójść asfaltową drogą około 2 kilometry (30–40 minut). Wejście drogą asfaltową jest bezpłatne. Można także skorzystać z kolejki (5 zł dorośli, 3 złote dzieci) bądź bryczki (opłata w zależności od liczby osób).

W Hucie Szklanej znajduje się Osada Średniowieczna, której oferta jest z pewnością bardzo atrakcyjna dla rodzin. Więcej szczegółów na stronie: www.osadasredniowieczna.eu.

Można także dojechać do miejscowości Nowa Słupia, tam zostawić pojazd na płatnym parkingu, i turystycznym szlakiem pieszym koloru niebieskiego, zwanym także „Drogą Królewską” dojść do Świętego Krzyża. Bilet umożliwiający wejście na szlak dla dorosłych to koszt 6 zł, dla dzieci – 3 zł. Czas wejścia to około 40–60 minut.





Dąb Bartek

««« gdzie to jest

Zagnańsk
26-050 Zagnańsk

kiedy czynne »»»

codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 202, 204.

Słynny dąb Bartek rośnie na skraju Zagnańska, kilkanaście kilometrów na północ od Kielc, przy trasie nr 750. Wiek sędziwego drzewa nie jest dokładnie ustalony i waha się między 700 a 1000 lat. Od 1954 roku Bartek jest prawnie chronionym pomnikiem przyrody. Według legend i podań pod tym dębem bywali polscy królowie.

Słynnego Bartka można zobaczyć na skarpie nad rzeką Bobrzą. Drzewo ma około 30 metrów wysokości, obwód pnia przy ziemi 13,4 metra, rozpiętość konarów około 40 metrów i wciąż rośnie.

W 1906 roku Bartek został nadpalony płomieniami niesionymi z wiatrem z pobliskiego pożaru. Potem ucierpiał w wyniku uderzenia pioruna i powodzi. Rok 1991 przyniósł kolejne, bardzo poważne uszkodzenie Bartka w wyniku uderzenia pioruna. W ramach prac poprawiających kondycję drzewa, położono kilkanaście studzienek nawadniających jego system korzeniowy. Bartka wspomagają również metalowe podpory teleskopowe i instalacja odgromowa.

Na słynnym dębie umieszczono dwa żeliwne odlewy Chrystusa Ukrzyżowanego. W pobliżu stoi kapliczka Świętego Huberta – patrona myśliwych. Nieco wyżej, w kierunku drogi, rośnie czterdziestoletni dąb Bartuś, wyhodowany z żołędzia swojego wiekowego przodka. Właśnie od strony młodego dębu i z drogi widać Bartka najlepiej.

Obok Bartka, po drugiej stronie drogi, znajduje się duży parking.



Ośrodek narciarski „Sabat”

Zimowe atrakcje



Lodowisko zadaszone „Stadion”



Ośrodek narciarski „Niestachów”




Stok narciarski „Stadion”

««« gdzie to jest

al. Na Stadion 365
25-127 Kielce.

www.stadion.kielce.pl

 @Centrum Sportowo-Rekreacyjne Stadion

tel. 41 361 55 55

e-mail: repcja@hotel-365.pl

Kiedy czynne »»»

W sezonie zimowym codziennie
w godz. 10.00–22.00.

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://stadion.kielce.pl/stok-narciarski/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 103, 107.

««« co na miejscu



Wyciąg „Stadion” działa w ramach Centrum Sportowo-Rekreacyjnego „Stadion”. Jest usytuowany na zboczu góry Pierścienica (367 m n.p.m.), na terenie parku krajobrazowego, zaledwie 3 kilometry od centrum Kielc.

Dostępne są wyciągi: orczykowy podwójny, teleskopowy i taśmowy. Stok jest naśnieżany i oświetlony.

W Centrum działa szkoła narciarska oraz wypożyczalnia sprzętu sportowego (narty, snowboard, łyżwy). Obok stoku znajduje się lodowisko (więcej informacji na s. 130).

Tuż przy wyciągu działa mała gastronomia, natomiast w centralnym budynku znajduje się klimatyczny Hotel 365 oraz ciesząca się uznaniem Restauracja „Siedem Pokus”.





Stok narciarski „Telegraf”

Stok narciarski i snowboardowy „Telegraf” znajduje się w południowej, zalesionej części Kielc. Trasa zjazdowa usytuowana jest na północnym zboczu góry Telegraf (406 m n.p.m.). Ze szczytu góry rozprzestrzenia się wspaniała panorama na miasto Kielce. „Telegraf” to stok narciarski zarówno dla początkujących, jak i wymagających narciarzy oraz snowboardzistów. W ośrodku odbywa się bardzo dużo zawodów o tematyce sportowej (ślalom, rekord prędkości), jak i rekreacyjnej (zjazdu z racami i pochodniami, zjazdu na byle czym, zjazdu przebiegających itp.). Na miejscu dostępne są dwa wyciągi talerzykowe o długości 200 m (przedszkole) i 400 m (wjazd na samą górę), stok jest nasnieżany i ratrakowany. Na miejscu znajduje się również szkoła narciarska i profesjonalna wypożyczalnia snowboard/narty oraz serwis. Przy wyciągu zlokalizowane jest wrotkowisko, plac zabaw, trasy rowerowe, zadaszone lodowisko o powierzchni 600 m² oraz wypożyczalnia łyżew. W obiekcie działają minigolf i karczma (szczegóły na stronie www.telegrafkielce.pl w zakładce Atrakcje).



gdzie to jest »»»

ul. Narciarska 6
25-214 Kielce
www.telegrafkielce.pl
tel. 570 556 600
e-mail: biuro@telegrafkielce.pl

««« Kiedy czynne

W sezonie zimowym codziennie
w godz. 10.00–22.00.

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na
stronie <https://telegrafkielce.pl/cennik/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 1, 11, 25,
33, 34, 41, 108, 112, N2.

co na miejscu »»»





Narciarska trasa biegowa w Kielcach



««« gdzie to jest

Stadion Leśny w Kielcach. Trasa jest usytuowana pomiędzy aleją Na Stadion oraz ulicami: Szczepianiaka i Kusocińskiego.

kiedy czynne »»»

w sezonie zimowym
codziennie 24 godziny na dobę

««« ile kosztuje wstęp

wstęp wolny

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 44, 103,
107, 108, 113.

Znajduje się na obszarze nazywanym „zielonymi płucami Kielc”. Usytuowana jest na terenie dawnego, przedwojennego toru hippicznego, tworząc pętlę o długości 2200 metrów. Trasę oznakowano sylwetką narciarza na czerwonym tle. Początek i koniec trasy jest w tym samym miejscu (biegnie wokół). Narciarska trasa biegowa w lesie na Stadionie jest świetnym uzupełnieniem zimowego wypoczynku w Kielcach. To już tradycyjne miejsce spotkań miłośników narciarstwa biegowego. Warto podkreślić, że sport ten należy do najbardziej bezpiecznych dyscyplin. Można go uprawiać w każdym wieku.



Przy trasie znajdują się dwie siłownie na świeżym powietrzu oraz zadaszone miejsce do odpoczynku. Na tej samej trasie biegnie Przyrodnicza Ścieżka Edukacyjna „Leśna Przygoda”.

W pobliżu narciarskiej trasy biegowej są hotele, przy których działają: oświetlony stok narciarski i sztuczne lodowisko, wypożyczalnia sprzętu narciarskiego i rowerów, park linowy oraz najnowocześniejszy w Polsce park wodny z rozsuwanym, szklanym dachem (www.binkowskihotel.pl, www.hotel-365.pl, www.parklinowykielce.pl).



Lodowisko odkryte MOSiR Kielce

Naturalne lodowisko odkryte przy ulicy Szczecińskiej ma 1000 m² powierzchni. To największa ślizgawka w regionie. Na miejscu działa również wypożyczalnia łyżew.



gdzie to jest »»»

ul. Szczecińska 1
25-345 Kielce
www.mosir.kielce.pl
tel. 41 368 80 81
e-mail: biuro@mosir.kielce.pl



««« kiedy czynne

W sezonie zimowym, przy sprzyjającej pogodzie, czynne codziennie w godz. 10.00–20.00.
W godz. 10.00–12.00 (wejścia o 10.00 i 11.00) wstęp na lodowisko dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz studentów jest bezpłatny.
Wejścia na taflę o pełnych godzinach (ostatnie o godz. 19.00).



««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
www.mosir.kielce.pl

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 8, 21, 37,
50, 51, 104.



Lodowisko zadaszone „Stadion”

««« gdzie to jest

al. Na Stadion 365
25-127 Kielce
www.stadion.kielce.pl
@Centrum Sportowo-Rekreacyjne Stadion
tel. 664 082 222



Lodowisko na „Stadionie” to prawdziwa gratka dla amatorów ślizgania. Powierzchnia 600 m² jest pokryta naturalnym lodem, którego jakość gwarantują regularne przerwy techniczne. Przy lodowisku działa wypożyczalnia łyżew.

kiedy czynne »»»

Codziennie w sezonie zimowym
– szczegółowe informacje na stronie
www.stadion.kielce.pl
w zakładce Lodowisko
pon.–pt. w godz. 14.30–21.30
sob., niedz. i święta w godz.
10.00–21.30

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://stadion.kielce.pl/lodowisko/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 4, 103, 107.

««« co na miejscu





Ośrodek narciarski „Sabat” w Krajinie

Ośrodek narciarski „Sabat” (425 m n.p.m.) znajduje się w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, u podnóża Łysicy, najwyższego wzniesienia w Górach Świętokrzyskich. Stok jest łagodny, z dwoma urozmaicającymi go, nieco ostrzejszymi nachyleniami. Stok ten znakomicie nadaje się do uprawiania rekreacyjnego narciarstwa w rodzinnym gronie.

„Sabat” oferuje dwie trasy o długości: 800 i 850 metrów, z wyciągami talerzykowymi, oraz trasę dla początkujących z wyciągiem taśmowym (o długości 100 metrów). Z górnej stacji wyciągów rozciąga się piękny widok na Dolinę Wilkowską i Łysogóry. Na stoku można zaczerpnąć wyjątkowo czystego i bogatego w jod powietrza, zasilanego przez puszcę jodłową.

Na terenie Ośrodka działa profesjonalna wypożyczalnia sprzętu narciarskiego i snowboardowego.

W obiekcie znajduje się również restauracja.



gdzie to jest »»»

Krajno Zagórze 43c
26-008 Górno
www.sabatkrajno.pl/stok-narciarski
[f @SabatKrajno](https://www.facebook.com/SabatKrajno)
tel. 505 505 654
e-mail: kontakt@sabatkrajno.pl

««« kiedy czynne

Czynne w sezonie zimowym
pon.–pt. w godz. 9.00–21.00
sob. w godz. 9.00–24.00
niedz. w godz. 9.00–21.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://sabatkrajno.pl/cennik/cennik-cennik-zimowy/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 41, 47.

co na miejscu »»»





Ośrodek narciarski „Niestachów”

««« gdzie to jest

Niestachów 167b
26-021 Niestachów
www.niestachow.pl
 @niestachow
tel. 664 978 173 (dostępny
w czasie pracy ośrodka),
tel. 664 913 114 lub 668 111 158
(dostępne poza godzinami
pracy ośrodka)
e-mail: narty@niestachow.pl

Kiedy czynne «««

W sezonie zimowym
pon.–pt. w godz. 10.00–20.00.
sob.–niedz. w godz. 10.00–21.00.

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<http://niestachow.pl/index.php/cenniki>

jak dojechać «««

Linia autobusowa 14

««« co na miejscu



Ośrodek narciarski „Niestachów” znajduje się na górze Otrocz (372 m n.p.m.). Różnorodność znajdujących się tutaj tras pozwala na naukę narciarstwa od podstaw, a także stwarza możliwość aktywnego spędzania czasu zaawansowanym narciarzom. Narciarze i snowboardziści mają do dyspozycji stoki o powierzchni 4 hektarów. Trasy są szerokie, łagodne, typowe dla narciarstwa rodzinnego, z obydwu stron otoczone lasem. Ze szczytu rozciąga się przepiękny widok na Łysogóry. Wszystkie trasy są oświetlone, sztucznie naśnieżane i ratrakowane.

Ośrodek jest znany ze świetnie przygotowanych tras i dużej dbałości o bezpieczeństwo swoich gości.



Dla dzieci wydzielono stok o długości 100 metrów z wyciągiem zaczepowym. Na trasie porozstawiane są figury z gąbki, ułatwiające dzieciom naukę pierwszych skrętów.

Poniżej przedszkola narciarskiego znajduje się odgradzony zimowy plac zabaw dla najmłodszych z wigwamem, gąbkowymi puzzlami, grą w kółko i krzyżyk oraz ściankami do rzucania śnieżkami.

W obiekcie gastronomicznym wydzielone jest miejsce dla dzieci ze stolikiem, przy którym mogą rysować kredkami. Na terenie Ośrodka w Niestachowie działa świetnie wyposażona wypożyczalnia sprzętu narciarskiego oraz profesjonalna szkoła narciarska, w której uczą wykwalifikowani instruktorzy narciarstwa i snowboardingu.

Przy dużej naturalnej pokrywie śniegu uruchamiana jest trasa dla narciarzy biegowych.

Na terenie Obiektu działa bar, w którym można zjeść ciepły posiłek i odpocząć.





Ośrodek narciarski „Tumlin Sport-Ski”

««« gdzie to jest

Tumlin Podgród 43b
26-085 Miedziana Góra
www.tumlinsportski.pl
f @Tumlin Sport Ski
tel. 696 599 849
e-mail: rogowski@tumlinsportski.pl

kiedy czynne »»»

W sezonie zimowym codziennie
w godz. 10.00–22.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://tumlinsportski.pl/>

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 32.


««« co na miejscu



Ośrodek narciarski „Tumlin Sport-Ski” znajduje się w miejscowości Tumlin Podgród, na zboczu góry Wykieńskiej (405 m n.p.m.).

Na miejscu funkcjonuje niezależny, oświetlony oraz ratrakowany stok narciarski z wyciągiem z dużym (500 metrów) i małym wyciągiem orczykowym o długości 100 metrów, który jest idealny dla początkujących narciarzy. W Ośrodku działa szkoła narciarska i snowboardowa, w której pracują wykwalifikowani i doświadczeni instruktorzy. Przy obiekcie działa restauracja, w której można dobrze zjeść oraz zagrzać się w miłej atmosferze, a także wypożyczalnia nart.






Papugarnia „Ara”

Przyjaciele zwierząt



Zoo „Leśne Zacisze”



„Pony Club” Kielecki Klub Jeździecki



Papugarnia „Ara”



««« gdzie to jest »»»

ul. Starowapiennikowa 39d
(wejście od ul. Skalistej)
25-112 Kielce
 @Papugarnia Ara
tel. 660 109 886
papugarnia.kielce@gmail.com

kiedy czynne »»»

wt.–niedz.
w godz. 10.00–18.00
pon. nieczynne

««« ile kosztuje wstęp »»»

Informacje o biletach na stronie
[https://www.facebook.com/
papugarnia.kielce/](https://www.facebook.com/papugarnia.kielce/)

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 2, 30, 34, 40, 54.

Papugarnia „Ara” to miejsce, gdzie żyją egzotyczne gatunki papug z niemal całego świata. Można tutaj zobaczyć ponad sześćdziesiąt okazów z Ameryki Południowej, Azji, Afryki, a nawet Australii. Ptaki nie mieszkają w klatkach, dzięki czemu można je podziwiać z bardzo bliska. Wszystkie papugi są towarzyskie, niezwykle chętnie przylatują do gości, pozwalają się wziąć na rękę, pogłaskać, a nawet nakarmić.

Te miłe, kolorowe ptaszki mają jednak pewną słabość – lubią przywłaszczać sobie błyszczące rzeczy. Uwielbiają wszelkie błyskotki, lśniące guziki, kolorowe tasiemki i koraliki. Właśnie dlatego do papugarni warto założyć strój bez tego typu ozdób. Przed wejściem dobrze jest także zdjąć lub zakryć biżuterię.

Do Papugarni nie wolno wносить artykułów spożywczych. Wyjątkiem są napoje w zamkniętym opakowaniu.





Zoo „Leśne Zacisze”

W „Leśnym Zaciszu” od 2002 roku sukcesywnie przybywało zwierząt, aż w 2016 roku obiekt uzyskał status zoo. Jest to pierwszy i jedyny ogród zoologiczny województwie świętokrzyskim. Na terenie 10. hektarów mieszka obecnie blisko 100 gatunków zwierząt, m.in.: antylopa, wielbłąd, lama, alpaka, zebra, surykatka, kangur, struś, paw, papuga.

„Leśne Zacisze” to prawdziwy raj dla dzieciaków i idealne miejsce, żeby spędzić wiele godzin w rodzinnym gronie na łonie natury. Można tutaj nie tylko oglądać i poznawać zwierzęta, ale również bawić się na dużym placu zabaw, pełnym rozmaitych atrakcji. Są tam sprzyjające zabawie drewniane domki, huśtawki, zjeżdżalnia i trampolina. Po zabawie można odpocząć w hamaku. Na terenie „Leśnego Zacisza” znajdują się stanoiska grillowe, z których można bezpłatnie korzystać. Uwaga! Na terenie zoo nie można jeździć na rowerach.



gdzie to jest »»»

ul. Wygwizdów 6
Lisów
26-026 Morawica
www.lesne-zacisze.net
f@zoolesnezacisze.net
tel. 607 627 271
e-mail: lesnezacisze@op.pl

««« kiedy czynne

Obiekt otwarty dla zwiedzających od kwietnia do października (harmonogram pracy jest uzależniony od warunków atmosferycznych, aktualne informacje na stronie www.lesne-zacisze.net).
czynne codziennie
kwiecień w godz. 10.00–17.00
maj w godz. 10.00–18.00
czerwiec w godz. 10.00–19.00
wrzesień–październik w godz. 10.00–17.00

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<http://www.lesne-zacisze.net/>

jak dojechać »»»

transport własny

co na miejscu »»»





Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii MAAG

««« gdzie to jest

ul. Ks. Piotra Ściegiennego 207
25-116 Kielce
www.maagkielce.pl
 @MaagKielce
tel. 601 471 323
e-mail: maag@maagkielce.pl

Kiedy czynne »»»

wt. – niedz.
w godz. 10.00–19.00
pon. – nieczynne
Przerwa na karmienie koni
w godz. 13.00–15.00
Wymagana jest rezerwacja jazdy
konnej (tel. 601 471 323).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<http://maagkielce.pl/>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 2, 29, 30, 40, 45.

««« co na miejscu



Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii MAAG oferuje naukę jazdy konnej, wyjazdy w teren dla zaawansowanych jeźdźców, treningi skokowe i ujeżdżeniowe. Propozycja dla najmłodszych to „oprowadzanki” na terenie wewnętrznej ujeżdżalni. MAAG jest również organizatorem turystyki konnej w obrębie Gór Świętokrzyskich oraz licencjonowanym ośrodkiem hipoterapii. Ośrodek posiada patronat Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego, kadrę instruktorów i terapeutów. Zajęcia są prowadzone na dwudziestu odpowiednio przygotowanych koniach.

Ośrodek Jazdy Konnej MAAG jest położony w malowniczym Paśmie Dymińskim, u podnóża wzgórza Telegraf – najwyższego wzniesienia Kielce.

W Ośrodku MAAG wszyscy, bez względu na wiek i płeć, mogą poczuć magię obcowania z końmi. Wystarczy kilka regularnych lekcji, aby nauczyć się panować nad koniem i mieć ogromną frajdę z jazdy. Ośrodek szczególnie zaprasza rodziny, które chcą wspólnie, aktywnie spędzić czas na jeździe konnej. Dla nich przygotowano oferty sezonowe (szczegóły na stronie www.maagkielce.pl). Bardziej zaawansowani jeźdźcy mogą wyjechać w teren i konno zdobyć górę Telegraf, skąd rozpościera się piękny widok na Kielce.

Do jazdy nie jest wymagany profesjonalny strój jeździecki. Kask jeździecki, kamizelkę ochronną oraz palcat jeździecki zapewnia MAAG.



„Pony Club” Kielecki Klub Jeździecki

Kielecki Klub Jeździecki to ośrodek z dużymi tradycjami. Wśród swoich wychowanków ma wielu medalistów mistrzostw Polski i uczestników mistrzostw Europy w skokach przez przeszkody. W ofercie Klubu są jazdy indywidualne, grupowe i nauka skoków przez przeszkody.

„Pony Club” oferuje naukę jazdy konnej i przejażdżki na kucach dla dzieci i młodzieży, pod okiem najlepszych instruktorów jeździectwa. Naukę jazdy mogą rozpocząć dzieci od 4. roku życia. Dzieci uczęszczające do „Pony Club” mają na koncie liczne sukcesy w prestiżowych zawodach o randze ogólnopolskiej.

Tuż przy Klubie Jeździeckim jest minizoo i plac zabaw, na którym dzieci mogą spędzić miło czas, spoglądając na kuce.

Przy obiekcie działa karczma „Cztery Konie” z bogatym menu, kąciem zabaw i specjalną ofertą dla rodzin z dziećmi.



gdzie to jest »»»

ul. Kusocińskiego 61a
25-045 Kielce
tel. 513 005 125
e-mail: aszrajer@gmail.com

««« kiedy czynne

codziennie w godz. 9.00–19.00
Wymagana jest rezerwacja jazdy
konnej (tel. 513 005 125).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<https://pl-pl.facebook.com/ponyclubkielce>

jak dojechać »»»

Linie autobusowe: 44, 108, 113.

co na miejscu »»»





Ośrodek Jazdy Konnej „Amazonka”

««« gdzie to jest

Borków 68
26-021 Daleszyce
608 315 567
e-mail: wieslaw.krzywicki@wp.pl

kiedy czynne »»»

codziennie
w godz. 10.00–18.00
pon. niedzielne

Wymagana jest rezerwacja jazdy
konnej (tel. 608 315 567).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach
pod nr tel. 608 315 567

jak dojechać »»»

Linia autobusowa 201

««« co na miejscu



Ośrodek Jeździecki „Amazonka” jest zlokalizowany w Borkowie, około 15 kilometrów od Kielc. Obiekt jest położony w malowniczej okolicy, w bliskim sąsiedztwie dużego, zagospodarowanego zalewu rekreacyjnego (więcej informacji o zalewie na s. 98) i otoczony ze wszystkich stron starym lasem sosnowym. „Amazonka” dysponuje doskonałymi warunkami do jazdy, zarówno sportowej, jak i rekreacyjnej. Jazdy odbywają się na dwóch maneżach, a przy niesprzyjającej pogodzie – na krytej ujeżdżalni. Oferta dla najmłodszych to jazdy w formie oprowadzania. Istnieje możliwość wzięcia udziału w przejażdżkach w terenie lub kilkudniowych obozach jeździeckich.

Na terenie Ośrodka istnieje możliwość zamówienia noclegów w domkach oraz w części hotelowej.





Ośrodek Jeździecki „Bilcza”

Ośrodek Jeździecki Bilcza, nazywany „Stajnią Bilcza”, oferuje zajęcia jeździeckie dla osób o różnym stopniu zaawansowania. Popularyzuje jazdę konną zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i dorosłych. Jazdy odbywają się na koniach rekreacyjnych oraz koniach sportowych. „Stajnia Bilcza” organizuje również kursy jeździeckie i treningi sportowe pod okiem najlepszych instruktorów. Jazdy odbywają się codziennie i prowadzone są na otwartej i krytej ujeżdżalni. Propozycja dla najmłodszych to przejażdżki na kucykach w formie wprowadzania.



gdzie to jest »»»

ul. Leśna 9
26-026 Bilcza
www.stajnia-kielce.pl
[f @StajniaBilcza](https://www.facebook.com/StajniaBilcza)
tel. 691 424 422
e-mail: info@stajnia-bilcza.pl

««« kiedy czynne

codziennie w godz. 9.00–19.00
Wymagana jest rezerwacja
jazdy konnej
(tel. 691 424 422).

««« ile kosztuje wstęp

Informacje o biletach na stronie
<http://www.stajnia-kielce.pl/>

jak dojechać »»»

prywatny przewoźnik na trasie
Kielce–Łąbedziów



Źródła fotografii

Oznaczenia: liczba – numer strony, g – góra, ś – środek, d – dół.

Bartłomiej Piwoński z wyjątkiem:

86d CEiK „Szkłany Dom”; 36, 105g Artur Cieślak; 110gd, Geonatura Kielce; 37g, 40d, 41 gś Kielecki Park Linowy; 88d, 89g Muzeum Narodowe w Kielcach; 134gd, 135g Ośrodek narciarski „Niestachów”; 91d, 101gd Patryk Ptak; 51 gśd, 127g, 133gd Artur Radziwolski; Shutterstock.com: 32 Nowaczyk, 38g fotosparrow, 39ś smallblackcat, 40g Dmitry Kalinovsky, 41d Dmytro Zinkevych, 43 Izf, 49g Olena Yakobchuk, 65ś HTeam, 90g FS Stock, 91g YanLev, 91 ś Robert Kneschke, 92d seyomedeo, 93g ESB Professional, 93d Microgen, 94d Maksim Gusarov, 95d spass, 96d MNStudio, 97g Pavel L Photo and Video, 97ś Africa Studio, 97d krugloff, 98d Pressmaster, 102d YanLev, 103ś Dmitry Naumov, 104g Robert Kneschke, 121d Maria Sbytova, 127ś Pavel L Photo and Video, 127d oliveromg, 129g Lucky Business, 129d goodluz, 130g Fotokvadrat, 130ś lightpoet, 131g Tomsickova Tatyana, 131ś NadyaEugene, 131d Pressmaster, 132g Pavel L Photo and Video, 132ś Alinute Silzeviciute, 132d Daniel Chetroni, 135d oliveromg, 136g Tomsickova Tatyana, 137g Alena Ozerova, 137ś, Savvapanf Photo, 137d pirata, 141g Demchyna, 141d pirata, 142g Marcos Mesa Sam Wordley, 142d Fotokostic, 143g jiri jura, 143d Pakula Piotr; 37d, 46gd, 47śd, 48gd Komplex „Świątokrzyska Polana”; 8d, 9ś Tygodnik eM; 65g, 66g, 67gśd Bartek Warzecha; 54, 55, 59 K. Pęczalski; 70 www.basenytropicalne.pl; 106 M. Stańczyk; 108d Speleoklub Świątokrzyski; 114 D. Łukasik
Fotografie na okładce: Shutterstock.com/Aleksei Potov/Pavel L Photo and Video.

Mapy: Agencja JP



Kielce i okolice to region sprzyjający rodzinnej zabawie i rekreacji. Ten praktyczny Przewodnik, opracowany specjalnie z myślą o rodzinach z dziećmi, zawiera:

- opisy 70 różnorodnych obiektów: od ciekawych miejsc związanych z historią i tradycją regionu po nowoczesne centra nauki i rozrywki dla całej rodziny,
- ważne i przydatne informacje, m.in. godziny otwarcia, ceny biletów, zasady rezerwacji, informacje o kąciakach zabaw, przewijakach i punktach gastronomicznych,
- propozycje spacerów z atrakcjami dla najmłodszych oraz informacje o gminach, w których zlokalizowane są obiekty omawiane w Przewodniku.



Organizacja Narodów
Zjednoczonych dla
Wychowania, Nauki i Kultury



Świętokrzyski
Światowy Geopark
UNESCO



Kielce
Raj dla dzieci

www.rajdladzieci.kielce.eu

